

Holy Bible

Aionian Edition®

Kitaabka Quduuska Ah
Somali Bible
Gospel Primer

Jadwalka Nuxurka

Hordhac
Bilowgii 1-4
Yooxanaa 1-21
Muujintii 1-4
66 Aayadaha
Hagaha Akhrinta
Qaamuuska
Khariidadaha
Aayaha
Sawirada, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. Thank you for your interest in the *Holy Bible Aionian Edition ®*, found at AionianBible.org. The Aionian Bible project invites you to reconsider traditional Christian understanding. It may seem utterly ridiculous to suggest that the most well-known verse in the history of Christianity, John 3:16, was improperly translated. And it may seem preposterous to propose that a destiny of Heaven or Hell is not the complete picture. Yet have we or our forefathers ever carried ignorance and errors along for centuries in the past? We have. Even so, the Aionian Bible project does not abandon tradition or Christian heritage. We have much to learn from the belief and practice of godly men and women throughout all ages. And this booklet is a primer to the good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®
Kitaabka Quduuska Ah
Somali Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution NoDerivatives NonCommercial 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 10/1/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution NoDerivatives Noncommercial 4.0

Society for International Ministries -- Kenya (by SIM International), 1979, 2008

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 10/8/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

The Bible in Somali published as 'Holy Bible Aionian Edition: Somali Bible'

Publication © Nainoia, Inc., Bellefonte, PA, USA, 2019

Bible Text Somali Bible in Somali © SIM International, Fort Mill, SC, USA, 2019

Hordhac

Somali at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Kolkaasuu ninkii eryay; Beer Ceeden barigeedana wuxuu taagay Keruubiim, iyo seef ololaysa,
oo dhan walba u jeesanaysa, si ay u dhawrto jidka geedka nolosha.

Bilowgii 3:24

Bilowgii

1 Bilowgii Ilaah samada iyo dhulkuu abuuray. **2** Dhulkuna qaab ma lahayn, wuuna madhnaa; gudcurna moolkuu dul joogay; oo Ruuxa Ilaahna wuxuu ka dul dhaqdaqaqayay biyaha. **3** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiin ha ahaado: iftiin baana ahaaday. **4** Ilaahna wuxuu arkay iftiinkii inuu wanaagsan yahay: Ilaahna iftiinkii ayuu ka soocay gudcurkii. **5** Ilaahna iftiinkii wuxuu u bixiyey Maalin, gudcurkiina wuxuu u bixiyey Habeen. Wawaana jiray fiid iyo subax, isla maalin ah. **6** Ilaahna wuxuu yidhi, Meel bannaani ha noqoto biyaha dhexdooda, oo iyadu biyaha ha ka soocdo biyaha. **7** Markaasuu Ilaah sameeyey meeshii bannaanka ahayd, oo wuxuu biyihii bannaanka ka hooseeyey ka soocay kuwii bannaanka ka sareeyey; sidaasayna ahaatay. **8** Ilaahna bannaankii wuxuu u bixiyey Samo. Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii labaad. **9** Ilaahna wuxuu yidhi, Biyaha samada ka hooseeya meel ha isugu soo urureen, oo ciidda engegani ha muuqato; sidaasayna ahaatay. **10** Markaasuu Ilaah ciiddii engegnayd u bixiyey Dhul; urukii biyahana wuxuu u bixiyey Bado: oo Ilaah wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **11** Ilaahna wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo doog, iyo geedo yaryar oo iniino dhala, iyo geedo waaweyn oo midho caynkooda ah dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, oo dhulka ku kor yaal; sidaasayna ahaatay. **12** Dhulkiina wuxuu soo bixiyey doog, iyo geedo yaryar oo leh iniino caynkooda ah, iyo geedo waaweyn oo midho dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, iyagoo caynkooda ah, Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **13** Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii saddexaad. **14** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiimmo ha ahaadeen meesha bannaan oo samada dhex ah si ay u kala soocaan maalinta iyo habeenka; oo ha u ahaadeen calaamooyin, iyo xilliyo, iyo maalmo iyo sannad; **15** oo iftiimmo ha u noqdeen meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si ay u iftiimiyaan dhulka dushiisa; sidaasayna ahaatay. **16** Oo Ilaah wuxuu sameeyey labada iftiin ee waaweyn; si uu iftiinka weynu u xukumo maalinta, iftiinka yaruna u xukumo habeenka; oo xiddigahana wuu sameeyey. **17** Ilaahna wuxuu iyaga dhigay meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si ay dhulka u iftiimiyaan, **18** oo ay u xukumaan maalinta iyo habeenka, oo ay iftiinka uga soocaan gudcurka, Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **19** Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii afraad. **20** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Biyuhu aad ha u soo bixiyeen uun dhaqdaqaqa oo badan, oo naf nool leh, haadduna ha duusho dhulka dushiisa xagga meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd. **21** Oo Ilaah wuxuu abuuray nibiriyada badda oo waaweyn, iyo uun kasta oo nool oo dhaqdaqaqa, ee biyuhu aad u soo bixiyeen iyagoo badan, oo caynkooda oo kale dhala, iyo haad kasta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **22** Oo Ilaah baa barakeeyey iyaga, isagoo leh, Wax badan dhala, oo tarma, oo biyaha badaha ka buuksama, haadduna ha ku tarmeen dhulka. **23** Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii shanaad. **24** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo uun nool oo caynkiisa dhala, kuwaasoo ah xoolo, iyo waxa gurguurtta, iyo dugaagga dhulka oo caynkooda dhala; sidaasayna ahaatay. **25** Ilaahna wuxuu sameeyey dugaagga dhulka oo caynkiisa dhala, iyo xoolo caynkooda dhala, iyo wax kasta oo dhulka gurguurtta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **26** Ilaahna wuxuu yidhi, Aan nin inoo eg ka samayne araggeenna, oo iyagu ha xukumeen kallunka badda, iyo haadda hawada, iyo xoolaha, iyo dhulka oo dhan, iyo waxa dhulka gurguurtta oo dhan. **27** Oo Ilaah nin buu ka abuuray araggiisa, Ilaah araggiisa ayuu ka abuuray isaga; lab iyo dhaddig ayuu abuuray. **28** Oo Ilaah waa barakeeyey iyaga; oo Ilaah wuxuu iyaga ku yidhi, Wax badan dhala oo tarma, oo dhulka ka buuksama, oo ka sara mara dhulka, oo xukuma kallunka badda, iyo haadda hawada, iyo wax kasta oo nool oo dhulka kor dhaqdaqaqa. **29** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Bal eeg, wawaan idin siiyey geed kasta oo yar oo iniino dhala, oo ku yaal dhulka dushiisa oo dhan, iyo geed kasta oo weyn, kaasoo midho leh, iniinona dhala; oo waxay idiiq noqon doonaan cunto; **30** oo dugaag kasta oo dhulka jooga, iyo haad kasta oo hawada duula, iyo wax kasta oo dhulka gurguurtta, oo naf nool leh aayaan geed kasta oo cagaar ah cunto u siiyey; sidaasayna ahaatay. **31** Oo Ilaah wuxuu arkay wax kasta oo uu sameeyey, oo bal eeg, aad bay u wanaagsanaayeen. Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii lixaad.

2 Samada iyo dhulkuna way dhammaadeen, iyo waxa badan ee ku jira oo dhimmuba. **2** Maalintii

toddobaadna Ilaah wuu dhammeeyey shuqlikiisii uu sameeyey dugaag kasta oo duurka jooga, iyo haad sameeyey; oo maalintii toddobaad ayuu ka nastay kasta oo hawada duula; oo iyagii wuxuu u keenay shuqlikiisii uu sameeyey oo dhanba. 3 Oo Ilaah ninkii, inuu arko wuxuu bixiyi; oo wax kastoo ninkii wuu barakeeyey maalintii toddobaad, quduusna wuu u bixiyey uun kasta oo nool ayaa magiciiisii noqday. ka dhigay; maxaa yeelay, maalintaas ayaa Ilaah ka 20 Oo ninkii baa magacyo u bixiyey xoolaha oo dhan, nastay shuqlikiisii uu sameeyey ee ahaa abuuridda iyo haadda hawada, iyo dugaag kasta oo duurka oo dhan. 4 Kuwanu waa bilowgii samada iyo dhulka jooga, laakiin ninkii looma helin mid caawisa oo ku kolkii la abuuray iyaga, maalintii Rabbiga Ilaah ahu habboon. 21 Oo Rabbiga Ilaah ahu hurdo weyn buu sameeyey dhulka iyo samada. 5 Dhirta duurkuna weli ku riday ninkii, kolkaasuu gam'ay; kolkaasuu wuxuu kuma ay oollin dhulka, geedaha yaryar oo duurkuna ka bixiyey feedhihiisii middood, meesheediina hilib weli sooma ay bixin: waayo, Rabbiga Ilaah ahu buu ku awday. 22 Oo feedhii Rabbiga Ilaah ahu ka dhulka roob kuma soo dayn, nin dhulka beeraana bixiyey ninka ayuu naag ka sameeyey, oo wuxuu ma jirin; 6 laakiin ceeryaamo baa dhulka kor uga iyadii u keenay ninkii. 23 Ninkiina wuxuu yidhi, Tanu soo bixi jirtay, oo waraabin jirtay dhulka dushiisa oo hadda waa laf ka mid ah lafahayga, iyo hilib ka mid ah dhan. 7 Rabbiga Ilaah ahuna nin buu ka sameeyey hilibkayga: waxaa iyada loogu yeedhi doonaa Naag, ciidda dhulka, dulalka sankiisana wuxuu kaga afuufay maxaa yeelay, iyada waxaa laga soo saaray Nin. 24 neeftii nolosha; ninkiina wuxuu noqday naf nool. 8 Sidaas daraaddeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis Oo Rabbiga Ilaah ahu beer buu ka beeray xagga iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiiisa: oo bari ee Ceeden; oo halkaasuna geeyey ninkii uu waxay noqonayaan isku jidh. 25 Oo labadooduba sameeyey. 9 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu dhulka way qaawanaayeen, ninka iyo naagtiiisuba, mana ay ka soo bixiyey geed kasta oo indhaha u roon, oo xishoonayn.

cunto ku wanaagsan; beerta dhexdeedana wuxuu ka soo bixiyey geedkii nolosha iyo geedkii aqoonta wanaagga iyo xumaanta. 10 Ceedenna webi baa ka baxay inuu beerta waraabiyo; halkaasuna ku kala qaybsamay, wuxuuna noqday afar madax. 11 Kan kowaad magiciiis wuxuu ahaa Fiishoon: kaasu waa kan ku wareegsan dhulka Xawiilaah oo dhan, meeshas oo dahab leh; 12 oo dahabka dhulkaasuu waa wanaagsan yahay: oo meeshaasuna waxay leedahay beduliyum iyo dhagaxyo onika la yidhaahdo. 13 Webiga labaad magiciiisuna waa Giixoon: kaasuna waa kan ku wareegsan dhulka Kuush oo dhan. 14 Webiga saddexaad magiciiisuna waa Xiddeqel: kaasu waa kan Ashuur dhankeeda bari mara. Webiga afraadna waa Yufraad. 15 Rabbiga Ilaah ahuna ninkii wuu kaxeeeyey oo wuxuu geeyey beer Ceeden inuu falo oo dhawro. 16 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu ninkii ku amray isagoo leh, Geed kasta oo beerta ku yaal wax baad ka cuni kartaa: 17 laakiin geedka aqoonta wanaagga iyo xumaanta waa inaanad waxba ka cunin: waayo, maalintii aad wax ka cuntid hubaal waad dhiman doontaa. 18 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu yidhi, Ma wanaagsana in ninkii keligiis ahaado; waxaan u samayn doonaa mid caawisa oo ku habboon. 19 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu ciidda ka

3 Haddaba abeesadu way ugu kхиyaano badnayd bahal kasta ee duurka jooga oo Rabbiga Ilaah ahu sameeyey. Oo waxay naagtii ku tidhi, Ilaah miyuu idinku yidhi, Waa inaydaan waxba ka cunin geed kasta oo beerta ku yaal? 2 Naagtiiina waxay abeesadii ku tidhi, Midhaha geedaha beerta waannu cuni karnaa; 3 laakiinse midhaha geedka beerta dhexdeeda ku yaal, Ilaah wuxuu nagu yidhi, Waa inaydaan waxba ka cunin, ama aydhaan taaban, yeydhan dhimanine. 4 Abeesadiiina waxay naagtii ku tidhi, Ma dhiman doontaan; 5 waayo, Ilaah wuxuu og yahay in maalinta aad cuntaan ay indhiihiinnu furmi doonaan, oo aad noqon doontaan sida Ilaah oo kale, idinkoo kala garanaya wanaagga iyo xumaanta.

6 Oo markii naagtii aragtay in geedkii cunto ku wanaagsan yahay, oo indhaha u roon yahay, oo uu yahay geed caqli lagu yeesho, ayay midho ka qaadatay, oo cuntay; ninkeedii la joogayna wax bay ka siisay, oo isagiina wuu cunay. 7 Oo labadoodiiba indhahoodii way furmeen, oo waxay garteen inay qaawan yihiin; waxayna isku tosheen caleemo berde, oo ay gunti ka samaysteen. 8 Oo waxay maqleen codkii Rabbiga Ilaaha ah, isagoo beerta dhex socda kolki maalintu qaboobayd: oo ninkii iyo naagtiiisii way iska qariyeen Ilaah, oo waxay ku dhuunteen geedihii

beerta dhexdooda. 9 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuu si uu u beerto dhulkii isaga laga soo qaaday. 24 u yeedhay ninkii, oo wuxuu ku yidhi, Xaggee baad Kolkaasuu ninkii eryay; Beer Ceeden barigeedana joogtaa? 10 Isagiina wuxuu yidhi, Codkaagaan beerta wuxuu taagay Keruubiim, iyo seef ololaysa, oo dhan ka dhex maqlay, waanan cabsaday, maxaa yeelay, walba u jeesanaysa, si ay u dhawrto jidka geedka waan qaawanaa; oo waan isqariyey. 11 Kolkaasuu ku nolosha.

yidhi, Yaa kuu sheegay inaad qaawan tahay? Miyaad wax ka cuntay geedkii aan kugu amray inaadan wax ka cunin? 12 Ninkiina wuxuu yidhi, Naagtii aad i siisay inay ila joogto ayaa geedkii wax iga siisay, oo anna waan cunay. 13 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu naagtii ku yidhi, Waa maxay waxan aad samaysay? Naagtiiна waxay tidhi, Abeesadaa i kхиyaanaysay oo anna waan cunay. 14 Oo Rabbiga Ilaah ahu wuxuu abeesadii ku yidhi, Waxan aad samaysay aawadiis waad ka habaaran tahay xoolaha oo dhan, iyo dugaag kasta oo duurka jooga; waxaanad ku socon doontaa boggaaga, ciid baanad cuni doontaa maalmaha cimrigaaga oo dhan: 15 oo colaad baan idin dhex dhigi doonaa adiga iyo naagta, iyo farcankaaga iyo farcankeeda; oo madaxaaguu burburin doonaa, adiguna cedhibtiisaad burburin doontaa. 16 Naagtiiна wuxuu ku yidhi, Dhibtaada iyo wallacaaga aad baan u badin doonaa; oo dhib baad carruur ku dhali doontaa; oo waxay doonistaadu ahaan doontaa ninkaaga, wuuna kuu talin doonaa. 17 Aadanna wuxuu ku yidhi, Codkii naagtaadaad maqashay oo waxaad wax ka cuntay geedkii aan kugu amray, anigoo leh, Waa inaadan waxba ka cunin, sidaas daraaddeed dhulku waa habaaran yahay adiga aawadaa; maalmaha cimrigaaga oo dhanna dhibaataad wax kaga cuni doontaa. 18 Qodxan iyo yamaarugna waa kaaga soo bixi doonaan, waxaanad cuni doontaa geedaha yaryar oo duurka. 19 Wejigaagoo dhididsan baad wax cuni doontaa, ilaa aad dhulka ku noqotid; maxaa yeelay, dhulkaa lagaa qaaday; waayo, ciid baad tahay, ciid baadna ku noqon doontaa. 20 Ninkiina wuxuu naagtisii u bixiyey Xaawa, maxaa yeelay, waxay ahayd hooyadii waxa nool oo dhan. 21 Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu Aadan iyo naagtisii u sameeyey dhar harag ah, wuuna u xidhay iyagii. 22 Oo Rabbiga Ilaah ahuna wuxuu yidhi, Ninku wuxuu noqday sidii mid innaga mid ah, isagoo garanaya wanaagga iyo xumaanta; oo haatan, waaba intasoo uu gacantiisa soo fidiyaa, oo uu wax ka qaataa geedka nolosha, oo uu cunaa oo uu weligiis noolaaddaa: 23 sidaas daraaddeed Ilaah isaga wuu ka saaray Beer Ceeden,

4 Ninkiina naagtisii Xaawa ahayd buu u tegey; wayna ururaysatay, oo Qaabiiл bay dhashay, oo waxay tidhi, Wil baan ku helay Rabbiga caawimaaddiisa. 2 Dabadeedna waxay dhashay walaalkiis Haabiil. Haabiilna wuxuu ahaa adhijir, laakiin Qaabiiл wuxuu ahaa beerfale. 3 Maalmo dabadeed waxay noqotay in Qaabiiл qurbaan ahaan Rabbiga ugu keenay midhihiidhulka. 4 Haabiilna wuxuu wax uga keenay curadyadii adhigisa iyo baruurtoodiiba. Rabbiguna wuu eegay Haabiil iyo qurbaankiisi; 5 laakiinse Qaabiiл iyo qurbaankiisi Rabbigu ma uu eegin. Qaabiiлna aad buu u cadhooday, wejigiisiina wuu madoobaaday. 6 Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi Qaabiiл, Maxaad u cadhoonaysaa? Maxaase wejigaagu u madoobaaday? 7 Haddaad wax wanaagsan samaysid, sow laguma aqbaleen? Haddaadan wax wanaagsan samaynse, dembi illinkuu kuugu gabbanaya; doonistiisuna aday noqon doontaa, adiguna waa inaad xukuntid isaga. 8 Qaabiiлna wuxuu ku yidhi walaalkiis Haabiil, Ina keen, aynu duurka tagnee. Wixaana dhacday, markii ay duurka joogeен, in Qaabiiл walaalkiis Haabiil ku kacay oo dilay isagii. 9 Rabbiguna wuxuu Qaabiiл ku yidhi, Walaalkaa Haabiil meeh? Kolkaasuu yidhi, Ma aqaa: ma anigaa ah walaalkay ilaaliyihiisa? 10 Kolkaasaa Ilaah ku yidhi, Maxaad samaysay? Codkii dhiiggi walaalkaa ayaa dhulka iiga dhawaqaqayaye. 11 Oo haatan waad ka habaaran tahay dhulkiifkiisa u kala qaaday si uu dhiiggi walaalkaa gacantaada uga helo. 12 Kolki aad dhulka beeratid, wax badan kuuma dhali doono. Wixaad dhulka ku noqon doontaa mid carcarara oo warwareega. 13 Qaabiiлna wuxuu Rabbiga ku yidhi, Taqsiirtaydu waa ka sii badan tahay wax aan qaadi karo. 14 Bal eeg, maanta dhulkaa iga eriday, wejigaagana waan ka qarsoonaan doonaa, waxaanad dhulka ku noqon doonaa mid carcarara oo warwareega; waxaana dhici doonta in kii i arkaaba i dili doono. 15 Oo Rabbigu wuxuu ku yidhi isagii, Sidaas daraaddeed ku alla kii dila Qaabiiл, waxaa looga aargudan doonaa toddoba labanlaab. Rabbiguna calaamad buu u sameeyey Qaabiiл, si aanu ku alla kii arkaaba u dilin. 16 Qaabiiлna Rabbiga hortiisuu ka

tegey, oo wuxuu degay dalkii la odhan jiray Nood, oo xagga bari oo Ceeden ku yiil. 17 Qaabiliha naagtisuu u tegey; wayna uuraysatay, oo waxay dhashay Enoog. Wuxuuna dhisay magaalo, oo magaaladiina wuxuu ku magacaabay magicii wiilkisii Enoog. 18 Enoogna waxaa u dhashay Ciiraad, Ciiraadna wuxuu dhalay Mexuuya'el, Mexuuya'elna wuxuu dhalay Metuusha'el, Metuusha'elna wuxuu dhalay Lameg. 19 Lamegna wuxuu guursaday laba naagood; mid magaceedu wuxuu ahaa Caadah, tan kalena magaceedu wuxuu ahaa Sillah. 20 Caadahna waxay dhashay Yaabaal: isna wuxuu ahaa aabbihii kuwa teendhooyinka deggan oo xoolaha leh. 21 Magaca walaalkiisna wuxuu ahaa Yuubaal; isna wuxuu ahaa aabbihii kuwa kataaradda iyo biibiilaha garaaca. 22 Sillahna waxay dhashay Tuubalqayin oo ahaa mid tumi jiray alaabti naxaasta iyo birta ahayd oo dhan; Tuubalqayin walaashiiisna waxay ahayd Nacmah. 23 Lamegna wuxuu naagihisii ku yidhi: Caadah iyo Sillahay, codkayga maqla; Lameg naagihisow, hadalkayga dhegaysta; Nin baan u dilay dhaawicid uu i dhaawacay aawadeed, Iyo nin dhallinyar dhufashadii uu wax igu dhuftay aawadeed. 24 Haddii Qaabili toddoba labanlaab looga aargudan lahaa, Runtii Lameg waa in toddoba iyo toddobaatan labanlaab looga aar gutaa. 25 Aadanna naagtisii mar kale ayuu u tegey; waxayna dhashay wiil, magiciisiina waxay u bixisay Seed, iyadoo leh, Ilaah abuur kaluu ii soo dhigay Haabiil meeshiisii; waayo, Qaabili baa dilay isagii. 26 Seedna waxaa u dhashay wiil, magiciisiina wuxuu u bixiyey Enoos; markaasaa dadkii waxay bilaabeen inay Rabbiga ku baryaan magiciisa.

Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan.

Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen.

Luukos 23:34

Yooxanaa

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu la jiray Ilaah, Ereyguna wuxuu ahayd nuurka. **2** Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii. **3** Wax walba waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo wixii la sameeyey lama samayn isaga la'aantiis. **4** Isaga waxaa ku jirtay nolol, noloshuna waxay ahayd nuurka dadka. **5** Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka, gudcurkuna kama badin. **6** Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo diray, magiciisuna wuxuu ahayd Yooxanaa. **7** Isagu wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag furo nuurka, inay dhammaan xaggiisa ka wada rumaystaan. **8** Isagu nuurka ma uu ahayn, laakiin wuxuu u yimid inuu nuurka u marag furo. **9** Kaasu wuxuu ahayd nuurka runta ah oo iftiimiya nin walba oo dunida yimaada. **10** Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo duniduna ma ay garanayn isaga. **11** Wuxuu u yimid kuwiisi, kuwiisiina ma ay aqbalin isaga. **12** Laakiin in alla intii aqbashay, wuxuu siiyey amar ay carruurtii Ilaah ku noqdaan, kuwaasu waa kuwii magiciisa rumaystay, **13** oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii jidhka, ama dad doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah. **14** Ereyguna jidh buu noqday, oo waa ina dhex joogay, oo waxaannu aragnay ammaantiisii, taas oo ahayd ammaanti u ekayd tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee nimco iyo run ka buuxa. **15** Yooxanaa waa u marag furay isaga, wuxuna ku qayliiyey oo yidhi, Kanu waa kii aan idhi, Kan iga daba imanaya waa iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. **16** Dhammaanteen waxaynu buuxnaantiisa ka helnay nimco ka nimco. **17** Waayo, sharciga waxaa loo soo dhiibay Muuse, laakiinse nimpada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise Masiix. **18** Ninna ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka keliya oo laabta Aabbaha ku jira kaasaa inoo sheegay. **19** Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, oo wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi Masiixa. **20** Markaasay weyddiyeen, Haddaba yaad tahay? Ma baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya. **21** Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu jawaab ugu celinno kuwii na soo diray. Yaad isku sheegaysaa? **23** Wuxuu yidhi, Wuxuu ahay codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga toosiya, siduu nebi Isayos u yidhi. **24** Kuwa la soo diray waxay ka yimaadeen Farrisiinta. **25** Markaasay weyddiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba maxaad dadka u baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama Eliyas ama nebigii? **26** Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku yidhi, Anigu waxaan dadka ku baabtiisa biyo, laakiin dhexdiinna waxaa jooga mid aydhaan garanayn **27** oo ah kan iga daba imanaya, kan aanan istaahilin inaan yeelmaha kabtiisa furo. **28** Waxyalaahaasuu waxay ka dhaceen Beytaniya taas oo ku taal Webi Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii Yooxanaa dadka ku baabtiisay. **29** Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu arkay Ciise oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah ee dembiga dunida qaaday. **30** Kanu waa kii aan idhi, Waxaa iga daba imanaya nin iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. **31** Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo muuqdo sidaa daraaddeed ayaan u imid anigoo dadka biyo ku baabtiisa. **32** Yooxanaa waa marag furay isagoo leh, Waxaan arkay Ruuxa oo samada uga soo degaya sidii qoolley oo kale, wuuna dul joogsaday isagii. **33** Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo diray inaan dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu yidhi, Kii aad ku aragtid Ruuxa oo ku soo degaya oo ku dul joogsanaya, kaasu waa kan dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah. **34** Anigu waan arkay, waana u marag furay in kanu yahay Wiilka Ilaah. **35** Mar kale maalintii dambe Yooxanaa waa taagnaa isaga iyo laba xertiisa ahayd. **36** Oo wuxuu arkay Ciise oo socda, markaasuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah. **37** Labadii xerta ahaydna way maqleen isagoo hadlaya, wayna raaceen Ciise. **38** Markaasaa Ciise soo Masiixa. **39** Wuxuu ku yidhi, Kaalaya oo jeestay, waana arkay iyagoo raacaya, kolkaasuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan? Waxay ku yidhaahdeen, Kanu waa maraggii Yooxanaa furay, markii Yuuhuddu Yeruuusaalem uga soo direen wadaaddo iyo kuwo reer Laawi ah inay weyddiyeen oo ku yidhaahdaan, Yaad tahay? **40** Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, oo wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi Masiixa. **41** Markaasay weyddiyeen, Haddaba yaad tahay? Ma baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya. **42** Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu jawaab ugu celinno kuwii na soo diray. Yaad isku ka mid ah labadii maqashay Yooxanaa oo raacday, wuxuu ahaa Andaros, Simoon Butros walaalkiis. **43** Isagu wuxuu hortii doonay walaalkiis Simoon oo ku yidhi, Waannu helnay Masiixa (kan lagu fasiro). **44** Markaasuu wuxuu u geeyey Ciise.

Ciisena intuu eegay ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu ah, wayna u geeyeen. 9 Kii madaxda ahaa markuu waxaad tahay Simumon ina Yoonis. Waxaa lagu odhan dhadhamiyey bijihii khamriga noqday ma uu ogayn doonaa Keeyfas (oo fasirkisu yahay Butros). 43 meel ay ka yimaadeen, laakiin midiidiinyadii oo soo Maalintii labaad wuxuu doonay inuu Galili tago, oo dhuray way ogaaayeen; markaasaa kii madaxda ahaa wuxuu helay Filibos. Ciisena wuxuu ku yidhi, I soo u yeedhay ninkii arooska ahaa, 10 oo ku yidhi, Nin raac. 44 Filibos wuxuu ahaa reer Beytsyda taas oo ah kastaa marka hore wuxuu soo saaraa khamriga magaaladii Andaros iyo Butros. 45 Markaasaa Filibos wanaagsan, oo markay u cabbaan siday doonayaan wuxuu doonay Nataana'el oo ku yidhi, Wuxaanu dabadeedna ayuu keenaa kan liita; adiguse khamriga helnay kii Muuse sharciga ku qoray wax isaga ku wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u dhigtay. 11 saabsan, oo nebiyadiina ay qoreen wax isaga ku Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay waxay ahayd saabsan, waana Ciisihiir reer Naasared oo ah ina tan uu ku sameeyey Kaana tii Galili, oo wuxuu ku Yuusuf. 46 Nataana'el wuxuu ku yidhi, Ma wax muujiyey ammaantisi, xertiisiina way rumaysteen. wanaagsan baa ka iman kara Naasared? Markaasaa 12 Wuxaan dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um, Filibos wuxuu ku yidhi, Kaalay oo arag. 47 Ciise wuxuu waxaana la socday hooyadiis iyo walaalihiis iyo arkay Nataana'el oo ku soo socda, oo wuxuu ku yidhi, xertiisi, oo maalmo aan badhnay ayay meeshaas Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah oo aan joogeen. 13 Liddii Kormaridda oo Yuhuudda waa kхиyaano lahayn. 48 Markaasaa Nataana'el wuxuu ku dhowayd, oo Ciisena wuxuu u kacay Yeruusaalem. yidhi, Xaggee baad igu tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay 14 Wuxuu macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya dibiyo oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu yeedhin, markaad iyo ido iyo qoolleyo, iyo kuwa fadhiya oo lacagta geedkii berdaha hoostiisa joogtay, ayaan ku arkay. bedbeddelaya. 15 Markaasuu xadhko karbaash ka 49 Kolkaasaa Nataana'el u jawaabay oo ku yidhi, sameeyey, kulligoodna ayuu macbudka ka eryay, Macallimow, waxaad tahay Wiilka Ilaah, oo waxaad dibiyada iyo idhaa labadaba, lacagiina wuu ka tahay bogorkii Israa'iil. 50 Ciise ayaa u jawaabay oo ku daadiyey kuwii bedbeddelayay, miiaskoodiina wuu yidhi, Ma waxaad u rumaysatay odhaatinkii aan kugu rogay. 16 Kuwii qoolleyaha iibinayyna wuxuu ku yidhi, idhi, Geedka berdaha hoostiisa ayaan kugu arkay? Waxyalaahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay ha Wuxaad arki doontaa wax waxyalaahaas ka waaweyn. ka dhigina guri baayacmushtari. 17 Xertiisi waxay 51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku xusuusteen in la qoray. Qiiradaan gurigaaga u qabo leeyahay, Wuxaad arki doontaan samadoo furan iyo ayaa i gubaysa. 18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa malaa'ighaha Ilaah oo kor u kacaya oo ku soo degaya u jawaabtay oo ku tidhi isaga, Calaamadee baad na Wiilka Aadanaha.

2 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili jiray aroos, Ciise hooyadiisna halkaasay joogtay. 2 Wuxaana arooska loogu yeedhay Ciise iyo xertiisi. 3 Markii khamrigu dhammaaday Ciise hooyadiis waxay isaga ku tidhi, Khamri ma ay qabaan. 4 Markaasaa Ciise wuxuu iyada ku yidhi, Islaan yahay, aniga iyo adiga maxaa inoo dhexxeeya? Saacaddaydu weli ma iman. 5 Kolkaasaa hooyadiis waxay midiidiinyadii ku tidhi, Wax kastuu idinku yidhaahdo, yeela. 6 Meeshaas waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah, oo loo dhigay caadada Yuhuuddu oo daahirinta, mid kastaana wuxuu qaadi jiray qiyas laba ama saddex metritas. 7 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ashuummada biyo ka buuxiya, goortaasay buuxiyeen ilaa girgirka. 8 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Ka soo dhura oo u geeya ka miiska arooska madaxda u

ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan dumiya, oo saddex maalmood dabadeed ayaan kicin doonaa. 20 Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen, Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan la dhisayay, adiguna ma waxaad ku kicinaysaa saddex maalmood? 21 Isaguse wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa ah. 22 Sidaa aawadeed markuu ka soo sara kacay kuwii dhintay, xertiisi way soo xusuusteen inuu taas ka hadlay, wayna rumaysteen Qorniinka iyo hadalkii Ciise yidhi. 23 Markuu Yeruusaalem joogay wakhtigii liddii Kormaridda dad badan ayaa magiciisa rumaystay markay arkeen calaamooyinkuu sameeyey. 24 Laakiin Ciise qudhiisu iskuma hallayn iyaga, waayo dadka oo dhan ayuu yiqaan, 25 oo uma baahnayn in laga marag furo dadka, waayo, isaga qudhiisu waa yiqaan waxa dadka ku jira.

3 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisinta oo la Ilaah oo keliya oo dhashay. **19** Kanu waa xukunka, odhan jiray Nikodemos oo Yuhudda taliye u nuurka aaya dunida yimid, dadkiise waxay nuurkii ka ahaa. **2** Isagu habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna jeclaadeen gudcurka, maxaa yeelay, shuqullandoodu ku yidhi, Macallimow, waannu og nahay inaad tahay shar bay ahaayeen. **20** Nin kastoo shar falaa macallin ka yimid Ilaah, waayo, ninna ma samayn nuurkuu nebcaadaa, umana yimaado nuurkii, si aan karo calaamooyinkan Aad samayso haddaan Ilaah shuqullandadiisa loogu canaan. **21** Laakiinse kii runta la jirin. **3** Ciise aaya u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, falaa, nuurkuu yimaadaa si shuqullandadiisu u muuqdaan runtii waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar in Ilaah laga sameeyey. **22** Waxaas dabadeed Ciise kale dhalan, boqortooyadii Ilaah arki kari maayo. iyo xertiisii waxay yimaadeen dalka Yahuudi, oo **4** Nikodemos wuxuu ku yidhi, Sidee baa nin mar meeshaas ayuu iyaga la joogay oo dad ku baabtiisay. kale u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar kale **23** Yooxanaana wuxuu dad ku baabtiisay Caynoon uurkii hooyadiis geli karaa oo ka dhalan karaa? **5** oo ku dhow Saalim, waayo, meeshaasu waxay Ciise baa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan kugu lahayd biyo badan, iyaguna way yimaadeen, waana la leeyahay, Qof haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa, baabtiisay. **24** Waayo, Yooxanaa weli xabsiga laguma boqortooyadii Ilaah geli kari maayo. **6** Wuxa jidhka tuurin. **25** Sidaa aawadeed waxaa ka dhex kacay ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka dhashaana Yooxanaa xertiisii iyo nin Yuhuudi ahaa weyddiis oo waa ruux. **7** Ha la yaabin haddaan ku leeyahay, daahirinta ku saabsan. **26** Markaasay u yimaadeen Waa inaad mar kale dhalataan. **8** Dabayshu way Yooxanaa oo ku yidhaahdeen, Macallimow, kii kula u dhacdaa meeshay doonto, waxaadna maqashaa jiray Webi Urdun shishadiisa oo aad marag u furtay xiinkeeda, laakiin ma ogid meeshay ka timaado aaya dad baabtiisaya, oo dadka oo dhan way u iyo meeshay u kacdo; waa sidaas oo kale qof imanayaan. **27** Yooxanaa waa u jawaabay oo ku yidhi, kasta oo Ruuxa ka dhasha. **9** Nikodemos aaya u Ninna waxba ma heli karo haddaan jannada laga jawaabay oo ku yidhi, Sidee baa waxyaalahaas u siin. **28** Idinka qudhiiinnu markhaatiyaal baad tiihiin noqon karaan? **10** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku inaan idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa aaya yidhi, Ma waxaad tahay macallinka Israa'iil, oo aadan lay soo diray. **29** Kii aroosadda qabaa waa arooska, weliba waxyaalahaasna garanayn? **11** Runtii, runtii, laakiin saaxiibka arooska oo ag taagan oo maqla waxaan ku leeyahay, Wuxaannu naqaan ayaannu ka isaga, aad buu ugu farxaan codki arooska daraaddiis. hadalnaa, oo waxaannu aragnay ayaannu ka marag Sidaa aawadeed farxaddaydu waa dhan tahay. **30** furnaa, idinkuna maraggayaga ma aqbashaan. **12** Isagu waa inuu kordho, aniguse waa inaan yaraado. Haddaan wixii dunida idii sheegay oo aad rumaysan **31** Kii xagga sare ka yimaadaa, dhammaan ayuu ka weydeen, sidee baad u rumaysanaysaan haddaan sarreeyaa; kii dunida ka yimaadaana waa kii dunida, waxa jannada idii sheego? **13** Ninna jannada kor oo wuxuu ka hadlaa dunida. Kii jannada ka yimaadaa, uma tegin, kii jannada ka soo degay maahee, waana dhammaan ayuu ka sarreeyaa. **32** Wuxuu arkay Wiilka Aadanaha oo jannada jooga. **14** Sidii Muuse oo maqlay waxaas ayuu ka marag furaa, ninnana abeesadii kor ugu qaaday cidlada, sidaasoo kale maraggiisa ma aqbalay **33** Kii maraggiisa aqbalay wuxuu xaqijiyey in Ilaah run yahay. **34** Waayo, kii Ilaah soo diray aaya ereygii Ilaah ku hadla, maxaa yeelay, isagu qiyas kuma siyo Ruuxa. **35** Aabbuuhu wuu jecel yahay Wiilka, oo wax walba ayuu gacanta u geliyey. **36** Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, kii aan Wiilka rumaysanse, nolosha ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah aaya ku taal isaga. (aiōnios g166)

4 Kolki Ciise ogaaday inay Farrisintu maqleen inuu yeelanayay oo baabtiisayay xer ka badan intii Yooxanaa **2** (in kastoo Ciise qudhiius uusan

baabtiisiiin, laakiin xertiisu way baabtiisayeen), 3 ayuu saacaddu waa imanaysaa markii aydnaan Abbaha Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna mar kale u kacay Galili. ku caabudi doornin ama buurtan ama Yeruusaalem 4 Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya dhix maro. 5 midnaba. 22 Idinku waxaad caabuddaan waxaydnaan Haddaba wuxuu yimid magaalada Samaariya, oo oqoon, annaguse waxaannu caabudnaa waxaannu Sukhar la odhan jiray, oo ku dhowayd dalkii Yacquub naqaan, waayo, badbaadintu waxay ka timaadaa siiyey wiilikiisii Yuusuf. 6 Waxaana meeshaas jiray Yuhuudda. 23 Laakiin saacaddii baa imanaysa, waana ceelkii Yacquub. Haddaba Ciise oo sodcaal ku soo joogtaa imminkada, markii caabudayaasha runta ihi daalay, wuxuu fadhiistay ceelka agtiisa. Saacaddiina ay Abbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta, waxay ku qiyaasnayd lixda. 7 Markaasaa waxaa waayo, Aabbuu wuxuu doonaya caabudayaashaas timid naag reer Samaariya ah inay biyo dhaansato. oo kale. 24 Ilaah waa Ruux, kuwa caabudaa isagana Kolkaasaa Ciise wuxuu ku yidhi iyada, I warabi. 8 waa inay ku caabudaan ruuxa iyo runta. 25 Naagtii Maxaa yeelay, xertiisi magaaladay ku maqnaayeen waxay ku tidhi, Waa ogahay Masiiku inuu imanayo inay cunto soo iibsadaan. 9 Naagtii reer Samaariya (kan Kiristoos la yidhaahdo); oo markuu yimaado, wax ahayd waxay haddaba ku tidhi isaga, Sidee baad, walba ayuu noo sheegi doonaa. 26 Markaasaa Ciise adigoo Yuhuudi ah, biyo ii weyddiisanaysaa, anigoo wuxuu ku yidhi, Anigoo kula hadlaya ayaa ah isaga. naag reer Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma leh 27 Isla markii waxaa timid xertiisi, wayna la yaabeen Yuhuudda iyo reer Samaariya.) 10 Ciise waa u markay arkeen inuu naag la hadlayo. Weliba ninna jawaabay oo ku yidhi iyada, Haddaad garanaysid ma odhan, Maxaad doonaysaa? amase, Maxaad ula hadiyaddii Ilaah iyo kuu yahay kan kugu leh, I warabi, hadlaysaa iyada? 28 Sidaa awadeed naagtii ayaa adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu ku ashunkeedii ka tagtay, oo magaaladay u baxday, siin lahaa biyaha nool. 11 Naagtii waxay ku tidhi, oo waxay ku tidhi dadkii, 29 Kaalaya oo arka ninkii Sayidow, waxaad biyo ku dhaansato ma haysatid, ii sheegay wax walba oo aan sameeyey. Miyaanu ceelkuna wuu dheer yahay. Haddaba xaggee baad kani ahayn Masiixa? 30 Markaasay magaaladii ka ka helaysaa biyaha nool? 12 Miyaad ka weyn tahay soo baxeen, wayna u imanayeen isagii. 31 Kolkaasay awowahayagii Yacquub oo ceelka na siiyey oo isaga xertiisi baryeen iyagoo leh, Macallimow, wax cun. 32 qudhiisu ka cabbay iyo wiilihiisii iyo xoolihiisuba? 13 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu waxaan haystaa Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Kii kasta oo cunto aan cuno oo aydnaan ogayn. 33 Haddaba biyahan ka cabbaa, mar kale wuu harraadi doonaa, xertiisi waxay isku yidhaahdeen, Ma loo keenay 14 laakiin ku alla kii ka cabba biyahaan siin doono, wuxuu cuno? 34 Ciise wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu weligiis ma harraadi doono, laakiin biyahaan siin waa inaan sameeyo doonistii kii i soo diray oo aan doono waxay gudhiisa ku noqon doonan il biyo shuqulkiisa dhammeeyo. 35 Miyaydhaan odhanin, ka duulayaan tan iyo nolosha weligeed ah. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, beerta la goodynayaa? Bal eega, waxaan idin leeyahay, biyahan i sii inaan haddana harraadin oo aanan Indhihiinna kor u qaada oo daya beeraha inay u halkan iman inaan ka dhaansado. 16 Markaasaa cad yihiin beergoyska. 36 Kii gooyaa mushahaaruu Ciise wuxuu ku yidhi, Tag oo ninkaagii u soo yeedh, helaa, wuxuuna midho u ururiyaa nolosha weligeed oo halkan kaalay. 17 Naagtii ayaa u jawaabtay oo ah, inay kii beera iyo kii gooyaaba isla farxaan. ku tidhi, Nin ma lihi. Ciise wuxuu ku yidhi, Run (aiōnios g166) 37 Hadalku waa ku run kan, Mid baa baad ku hadashay, Nin ma lihi. 18 Waayo, shan nin beera, mid kalena waa gooyaa. 38 Waaan idin baad lahayd, kan aad haddeer haysatidna ninkaagii diray inaad gooyaan wixii aydnaan ku hawshoon. ma aha. Taas run baad ku sheegtay. 19 Naagtii Kuwa kale baa hawhooday, hawhoodiina waad waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay inaad nebi gasheen. 39 Waxaa magaaladaas ka rumaystay isaga tahay. 20 Awowayaashayo buurtan ayay ku caabudi dad badan oo reer Samaariya ah, hadalkii naagta jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan, Yeruusaalem aawadiis, markay marag furtay oo tidhi, Wuxuu ii waa meeshii la leeyahay in lagu caabudo. 21 sheegay wax walba oo aan sameeyey. 40 Sidaa Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Naag yahay, i rumee, darteed markii dadka reer Samaariya ah u yimaadeen

isaga, way baryeen inuu la joogo, wuxuuna halkaas wuu ka bogsaday cudur kastuu qabay. 5 Oo waxaa joogay laba maalmood. 41 Markaasaa kuwo kale meeshaas joogay nin siddeed iyo soddon sannadood oo badani rumaysteen hadalkiisii aawadiis, 42 oo bukay. 6 Markii Ciise arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu waxay naagtii ku yidhaahdeen, Imminka waxaannu u wakhti dheer bukay, wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis, maxaa inaad bogsato? 7 Ninkii bukay wuxuu u jawaabay, yeelay, qudhayadu waannu maqalnay, waannuna oo ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu rido naqaan kanu inuu runtiiyahay Badbaadiyaha dunida. markii biyaha la qaso, laakiin markaan imada, mid 43 Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu kale ayaa iga hor gala. 8 Markaasaa Ciise wuxuu ku ka tegey oo Galili aday. 44 Oo Ciise ayaa ka marag yidhi, Kac oo sariirtaada qaado oo soco. 9 Markiiba kacay inaan nebi waddankiis murwad ku lahayn. ninkii waa bogsaday, wuuna qaataay sariirtiisi oo 45 Haddaba markuu Galili yimid, dadkii Galili way socday. Maalintaas waxay ahayd sabtidii. 10 Sidaas soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu ku sameeyey daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyey ku Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda, waayo, iyaguna yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha inaad iiddii way tageen. 46 Haddaba mar kale ayuu yimid sariirtaada qaadatid. 11 Laakiin wuu u jawaabay, oo Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu yidhi, Sariirtaada kaga dhigay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal qaado oo soco. 12 Oo waxay weyddiiyeen, oo ku wiilkiisi ku bukay Kafarna'um. 47 Isagu markuu maqlay yidhaahdeen, Yuu yahay ninkii kugu yidhi, Sariirtaada inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay, qaado oo soco? 13 Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin ayuu u tegey oo ka baryay inuu u yimaado oo wiilkisa kuu ahaa, waayo, Ciise waa tegey, maxaa yeelay, bogsiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa. 48 Haddaba dad badan ayaa meeshaas joogay. 14 Waxaas Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad calaamooyin iyo dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka oo yaabab arkin, marnaba ma rumaysan doontaan. 49 ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay, mar dambe ha Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow, kaalay intaan dembaabin inaan wax ka sii xumi kugu dhicin. 15 wiilkaygu dhiman. 50 Ciise wuxuu ku yidhi, Soco, Markaasaa ninkii tegey, wuuna u sheegay Yuhuuddii wiilkaagi waa nool yahay. Markaasaa ninkii rumaystay inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa. 16 Sidaa aawadeed hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna socday. 51 Intuu socday Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa yeelay, wuxuu ayaa addoommadiisi ka hor yimaadeen, iyagoo leh, waxyaalahaas sameeyey sabtidii. 17 Laakiin Ciise Wiilkaagi waa nool yahay. 52 Markaasuu wuxuu wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka iyagii weyddiiyeen saacadduu ladnaaday. Waxay ku ayuu shaqeyaa, aniguna waa shaqeyaa. 18 Sidaa yidhaahdeen, Shalayto saacaddii toddobaad ayaa aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay qandhadii daysay. 53 Markaasaa aabihu gartay inay dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey keliya, saacaddaas ahayd saacaddii Ciise ku yidhi, Wiilkaagi laakiin waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbhiis, waa nool yahay. Markaasaa isagii qudhiiisu rumaystay iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay. 19 Haddaba iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan. 54 Haddaba tanu Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waa calaamadii labaad oo Ciise sameeyey markuu wawaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis waxba Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

5 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda, oo Ciise ayaa Yeruusaalem u kacay. 2 Waxaa Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war biyo ah oo af Cibraani lagu yidhaahda Beytesda oo leh shan balbalood. 3 Meelahaas waxaa jifay dad badan oo buka oo indha la' oo laxaad la' oo curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay dhaqaaqaan. 4 Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar warta ku soo degi jirtay oo biyaha qasi jirtay; oo kii ugu hor galay biyihii markii la qasay dabadeed

Wiiinka maamuusi, ma maamuuso Aabbaha soo diray. 24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii ereygaaya maqla oo rumaysta kii i soo diray, wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin dhimashadii ayuu ka soo gudbay oo nolosha u soo gudbay. (aiōnios g166) 25 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa, markii kuwii dhintay codkii Wiilka Ilaaah ay maqli doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan doonaan. 26 Sida Aabbuu nolol isugu leeyahay, sidaasuu

kaasaad aqbalaysaan. 44 Sidee baad u rumaysan kartaan, idinkoo dhexdiinna ammaan iska aqbalaya, oo aydhaan doonayn ammaanta ka timaada Ilaaaha keligiis ah? 45 Ha u malayniina inaan Aabbaha idinku ashtakaynayo: kan idin ashtakaynaya waa Muuse kii aad isku hallayseen. 46 Waayo, haddaad Muuse rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahaydeen, waayo, wax buu iga qoray. 47 Laakiin haddaydnan rumaysan wuxuu qoray, sidee baad u rumaysan doontaan ereyadayda?

Wiiinka u siiyey inuu nolol isugu lahaado. 27 Wuxuuna siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay, waa Wiilka Aadanaha. 28 Taas ha la yaabina, waayo, saacaddu waa imanaysaa markii kuwa xabaalaha ku jirraa dhammaantood ay codkiisa maqli doonaan, 29 wayna ka soo bixi doonaan, kuwa wanaaggafa falay ilaa sarakicidda nolosha, kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka. 30 Waxba keli ahaantayda ma samay karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa, xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo diray. 31 Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma aha. 32 Laakiin waxaa jira mid kale oo ii marag fura, waanan ogahay maragguu ii furaa inuu run yahay. 33 Wuxaad cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag furay runta. 34 Aniguse xagga dadka marag kama aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u idhaahdaa inaad badbaaddaan. 35 Isagu wuxuu ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna waxaad doonayseen inaad saacad ku faraxdaan nuurkiisa. 36 Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay kii Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuu i siiyey inaan dhammeeyo waa kuwaan hadda samaynayo, wayna ii marag furayaan in Aabbuu i soo diray. 37 Aabbihii i soo dirayna waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma maqlin goornaba, mana aydhaan arkin muuqiisa. 38 Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii uu soo diray waad rumaysan weydeen. 39 Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad u malaynaysaan inaad nolosha weligeed ah ka helaysaan, waana iyaga kuwa ii marag furayaa. (aiōnios g166) 40 Idinkuna dooni maysaan inaad ii timaadaan inaad nolol lahaataan. 41 Anigu dadka ammaan kama qaato. 42 Laakiin waan idin aqaa inaan jacaylka Ilaaah idinku jirin. 43 Wuxaan ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna waad i aqbalii weydeen. Haddiise mid kale magiciisa ku yimaado,

6 Wuxuu u kacay dhinaca kale oo badda Galili oo ahayd baddii Tiberiyas. 2 Dad badanna way raaceen, waayo, waxay arkeen calaamooyinkii uu ku sameeyey kuwii bukay. 3 Kollaasaa Ciise buurta u baxay, halkaasna ayuu xertiisi la fadhiistay. 4 Markaasna waxaa dhowayd liddii Kormaridda ee ahayd iiddii Yuhuudda. 5 Haddaba Ciise intuu indhiisi kor u qaaday, ayuu wuxuu arkay dad badan oo soo socda, wuxuuna Filibos ku yidhi, Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa inay kuwanu cunaan? 6 Wuxuu wuxaas ugu yidhi inuu jirrabo isaga, waayo, isaga qudhiiusu waa ogaa wuxuu samayn lahaa. 7 Filibos wuxuu ugu jawaabay, Laba boqol oo dinaar oo kibis ahi kuma filla in nin walba wax yar qaato. 8 Markaasaa xertiisi midkood oo Andaros la odhan jiray oo Simoon Butros walaalkiis ahaa wuxuu ku yidhi, 9 Halkan waxaa jooga wiil qaba shan kibsood oo shaciir ah iyo laba kalluun, laakiin wuxaasi maxay u tarayaan dad sidan u badan? 10 Markaasaa Ciise yidhi, Dadka fadhiisiya. Meeshaasina waxay lahayd doog badan. Haddaba nimkii waa fadhiisteen, tiradooduna qiyastii waxay ahayd shan kun. 11 Haddaba Ciise kibistuu qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu u qaybiyey kuwii fadhiyey, sidaas oo kalena kalluunkii intay doonayeen. 12 Markay wada dhergeen, wuxuu xertiisi ku yidhi, Ururiya jajabkii hadhay, waxba yaanay ka hallaabin. 13 Sidaa aawadeed ayay ururiyeen, oo laba iyo tobani dambiilood ayay ka buuxiyeen jajabkii ka hadhay kuwii shantii kibsood oo shaciirka ahayd cunay. 14 Haddaba dadkii markay arkeen calaamadii uu sameeyey, waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu waa nebigii dunida iman lahaa. 15 Ciise wuxuu gartay inay imanayaan inay qabtaan oo boqor ka dhigaan, sidaas daraaddeed ayuu mar kale keligiis buurta u baxay. 16 Markii makhribkii la gaadhad

ayaan xertiisi badda u baxday. 17 Waxayna fuuleen ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar walba na sii. doonni, oo badday ka tallaabayeen ilaa Kafarna'um. 35 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan Oo markiiba gudcur bay ahayd, Ciisena weli uma ahay kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma gaajoon uu iman. 18 Badduna way isku kacday, dabayl doono, kii i rumaystaana ma harraadi doono weligiis. weyn oo dhacday aawadeed. 19 Haddaba markay 36 Laakiin waxaan idii sheegay inaad i aragteen, seeb ku Wadeen qyaas shan iyo labaatan ama mase rumaysataan. 37 Dhammaan wuxuu Aabbuhu i soddon istaadiyon, waxay arkeen Ciise oo badda ku siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii yimaadana ma dul socda oo doonniida u soo dhowaanaya, wayna eryi doono. 38 Waayo, waxaan samada uga soo baqeen. 20 Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee degay ma aha inaan doonistayda yeelo, laakiin ha baqina. 21 Sidaas aawadeed waxay doonayeen inaan yeelo doonista kii i soo diray. 39 Tanu waa inay doonniida ku qaadaan, oo markiiba doonniidu doonistii kii i soo diray in kuwii uu dhammaan i waxay joogtay dhulkay u socdeen. 22 Maalintii labaad siiyey aanan midna ka lumin, laakiin inaan maalinta dadkii badnaa oo badda dhankeeda kale taagnaa, u dampbaysa soo sara kiciyo. 40 Waayo, tanu waa waxay arkeen inaan doonni kale joogin mid maahee, doonistii Aabbahay in mid kasta oo Wiilka arka oo oo aan Ciisena taas la fuulin xertiisi, laakiin in xertiisi rumaysta uu nolosha weligeed ah lahaado, aniguna keligood baxseen. 23 Laakiin waxaa Tiberiyas ka yimid doonniyo, wayna u soo dhowaadeen meeshii (aiōnios g166) 41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way kibistii lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay gunuuneceen, maxaa yeelay, wuxuu yidhi, Anigu dabadeed. 24 Markii dadkii badnaa arkeen inaan waxaan ahay kibista samada ka soo degtay. 42 Ciise halkaas joogin iyo xertiisiiba, waxay fuuleen Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn Ciise, doonniyihii, wayna yimaadeen Kafarna'um, iyagoo ina Yuusuf, kaannu aabbihii iyo hooyadiis naqaan? Ciise doondoonaaya. 25 Oo markay isaga ka heleen Hadda sidee buu u leeyahay, Samada baan ka soo badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen, degay? 43 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, goormaad halkan timid? 26 Ciise ayaa u Ha ka gunuunecina dhexdiinna. 44 Ninna iima iman jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku karo hadduusan Aabbihii i soo diray soo jiidin, aniguna leeyahay, lima doondoontaan calaamooyinkii aad maalinta u dampbaysa waan soo sara kicin doonaa. 45 aragteen aawadood ee waa kibistii aad cunteen oo Aadanahu idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah aad ka dheregteen aawadeed. 27 Ha u shaqayniha cuntada hallaabaya, laakiin u shaqeeya cuntada sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka Aadanahu idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah ayaa caddeeyey. (aiōnios g166) 28 Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa si aannu shuqullada Ilaah u samayno? 29 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kanu waa shuqulki Ilaah inaad rumaysataan kii uu soo diray. 30 Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba calaamadee baad samaynaysaa inaannu aragno oo ku rumaysanno? Maxaad, samaynaysaa? 31 Awowayaasheen waxay cidlada ku cuneen maannada sidii loo qoray, Wuxuu samada ka siiyey kibis ay cunaan. 32 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku Aabbahay baa samada idinka siyya kibista runta ah. 33 Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka soo jidhkii Wiilka Aadanaha cunin oo dhiiggiisa cabbin degay oo dunida nolosha siiya. 34 Haddaba waxay nolosha kuma lihidin gudhiinna. 54 Oo kii jidhkayga

52 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way isla murmeen iyagoo leh, Kanu sidee buu jidhkiisa inoo siin karaa leeyahay, Muuse samada idinkama siin kibistii, laakiin inaannu cunno? 53 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Aabbahay baa samada idinka siyya kibista runta ah. Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan

55 Anigu waxaan ahay kibista nool ee samada ka soo degtay. Haddii qof uun kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa. Oo kibistaan siin doonaa waa jidhkayga, nolosha dunida aawadeed. (aiōnios g165)

cuna oo dhiiggayga cabba wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, oo maalinta u dambaysa waan soo sara kicin doonaa. (aiōnios g166) 55 Waayo, runtii jidhkaygu waa cunto, dhiiggayguna runtii waa wax la cabbo. 56 Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba wuu igu jiraa, anna waan ku jiraa isaga. 57 Sida Abbaha nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan u noolahay daraaddiis, sidaasaa kii i cunaa isaguna u nolaan doonaa daraadday. 58 Tanu waa kibista samada ka soo degtay, ma aha sida tii awowayaashii cuneen oo ay dhinteen. Kii kibistan cunaa, weligiis wuu noolaan doonaa. (aiōn g165) 59 Waxyaalahaas ayuu sunagogga kaga dhex hadlay intuu Kafarna'um wax ku baray. 60 Sidaa aawadeed xertiisii badidoon markay maqleen, waxay yidhaahdeen, Hadalkaasu maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha oo kor ugu baxaya meeshuu markii hore joogi jiray? 63 Waa ruuxa kan wax nooleeyaa, jidhkuse waxba yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin dadkii badnaa ma taro. Erayadii aan idinkula hadlayna waxay yihii ayuu kхиyaaneeyaa. 64 Laakiin waxaa dhexdiina jira ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen Yuhuudda qaar idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo aawadeed. 66 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga noqdeen, oo mar dambe lama ay socon. 67 Haddaba Ciise wuxuu laba-*iyo*-tobankii ku yidhi, Idinkuna ma tagnaa? Adigaa haya erayadii nolosha weligeed ahe. (aiōnios g166) 69 Annaguna waa rumaysannay, waana Ciise wuxuu ugu jawaabay, Sayidow, yaannu u tagaay, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, isagoo laba-*iyo*-tobankii ka mid ahaa.

haddaba waxay ku yidhaahdeen, Halkan ka bax oo Yahuudiya tag in xertaadiina aragto shuqullandaa aad samaynaysid. 4 Ma jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa markuu doonayo in bayaan loo ogaado. Haddaad waxyaalahan samayso, dunida isu muuji. 5 Xataa walaalihiis ma ay rumaysan isaga. 6 Sidaa aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Wakhtigaygu weli ma iman, laakiin wakhtigiiunu goor walba wuu joogaa. 7 Dunidu idinma nebcaan karto, anigase way i neceb tahay, waayo, waxaan ka marag furaa in shuqullandeedu ay shar yihiin. 8 Idinku iidda u kaca, anigu iiddan weli u kici maayo, waayo, wakhtigaygu weli ma dhammaan. 9 Markuu waxyaalahaas iyaggi ku yidhi, weli wuxuu sii joogay Galili. 10 Markii walaalihiis iiddii u kaceen, ayuu isaguna markaa xaggeeda u kacay, bayaan waa adag yahay. Yaa maqla kara? 11 Laakiin Ciise kuma tegin, laakiin sidii mid isqarinaya buu u tegey. qudhiiwu ogaa in xertiisii taas ka gunuunacday, 11 Yuhuuddu haddaba iidday ka dooneen, oo waxay wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun tiihin? 12 Haddaba yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? 12 Dadkii badnaa maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha aad bay uga gunuuneceen isaga, qaarkood waxay oo kor ugu baxaya meeshuu markii hore joogi jiray? yidhaahdeen, Waa nin wanaagsan; qaar kalena waxay 13 Haddaba niinna bayaan isaga ruux iyo nololba. 14 Laakiin waxaa dhexdiina jira ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen Yuhuudda qaar idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo aawadeed. 14 Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda bilowgii Ciise waa garanayay kuway ahaayeen kuwa Ciise wuxuu u kacay macbudka, wax ayuuna ku aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacangelin lahaa. 15 Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la yaabtay Markaa suu yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku idhi, iyagoo leh, Sidee baa kanu qorniinka u yaqaan Qofna iima iman karo haddaan Aabbahu awood siin. isagoo aan weligiis baran? 16 Ciise ayaa haddaba 16 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga u jawaabay oo ku yidhi, Waxbariddaydu tayda ma noqdeen, oo mar dambe lama ay socon. 17 Haddaba aha, laakiin waxaa leh kan i soo diray. 17 Haddii nin Ciise wuxuu laba-*iyo*-tobankii ku yidhi, Idinkuna ma doonayo inuu doonistii Ilaah sameeyo, wuu garan doonaysaan inaad tagtaan? 18 Kan qudhiiwu iska hadlaa, ammaantiisu doonaa, laakiin kan doona ammaanta doonaa waxbaridda, inay tahay tii Ilaah amase aan Butros wuxuu ugu jawaabay, Sayidow, yaannu u qudhaydu iska hadlayo. 18 Kan qudhiiwu iska hadlaa, ammaantiisu doonaa, laakiin kan doona ammaanta (aiōnios g166) 19 Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanan idin dooran sharciga ma yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad i idinkoo laba iyo tobant ah? Mid idinka mid ahna dishaan? 20 Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, waa cifriid. 21 Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon Jinni baad qabtaa. Yaa doonaya inuu ku dilo? 21 Ciise Iskariyod, waayo, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul keliya ayaa sameeyey, kulligiienna waad la yaabteen. 22 Sidaa aawadeed Muuse wuxuu idin siiyey gudhiinta (kamana iman Muuse, waxayse ka timid awowayaashii); idinku sabtida ayaad nin guddaan. 23 Haddii sabtida nin la gudo, si aan sharciga Muuse u jabin, ma waxaad iigu cadhoonaysaan nin aan dhammaantiis sabtidii

7 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku dhex wareegay, waayo, ma u doonayn inuu Yahuudiya ku wareego, maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay doonaysien inay dilaan. 2 iiddii Yuhuudda oo tii waababka ahayd way dhowayd. 3 Walaalihiis

bogsiiyey? 24 Aragtida waxba ha ku xukumina, laakiin Kanu waa Masiixii. Qaarse waxay yidhaahdeen, ku xukuma xukunka xaq ah. 25 Sidaa aawadeed qaar Laakiin Masiixii ma wuxuu ka imanayaal Galili? 42 ka mid ah kuwa Yerusaalem waxay yidhaahdeen, Qorniinku miyaanu odhan, Masiixu wuxuu ka iman Kanu miyaanu ahayn kay doonayaan inay dilaan? doonaa farcanka Daa'uud iyo tuuladii Beytlaxam oo 26 Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa, waxbase kuma Daa'uud joogay? 43 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa yidhaahdaan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu waa kala qaybsamay aawadiis. 44 Qaarkood baa kanu yahay Masiixa? 27 Laakiin kani meeshuu ka doonay inay qabtaan, laakiinse ninna faro ma uu yimid waannu og nahay, markuuse Masiixu yimaado, saarin. 45 Saraakiishii haddaba waxay u yimaadeen ninna garan maayo meeshuu ka imanayo. 28 Ciise wadaaddadii sare iyo Farrisintii, iyaguna waxay haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey isagoo wax ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni weydeen? 46 baraya oo leh, Waad i taqaanniin, waana og tiihiin Saraakiishii waxay ugu jawaabeen, Ninna weligiis meeshaan ka imid; anigu qudhayda kuma aan uma hadlin sida ninkaasi u hadlay. 47 Farrisintii iman, laakiin kii i soo diray waa run, kan aydناan haddaba waxay iyaga ugu jawaabeen, Idinkana ma garanaynin. 29 Anigu waa aqaan, waayo, isagaan laydin khiyaaneeyey? 48 Miyaa taliyayaasha midkood ka imid, wuuna i soo diray. 30 Sidaa aawadeed ama Farrisinta rumaystay isaga? 49 Laakiin dadkan waxay dooneen inay qabtaan, laakiin ninna faro ma badan oo aan sharciga garanaynin waa inkaaran uu saarin, waayo, saacaddiisii weli ma iman. 31 yihiin. 50 Nikodemos (kii markii hore Ciise u yimid, Laakiin qaar badan oo dadkii ahi way rumaysteen, isagoo ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi, 51 Miyaa waxayna yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado sharcigennu xukumaa nin, iyadoo aan marka hore miyuu samayn doonaa calaamooyin ka badan kuwii laga maqlin isaga oo aan la garanaynin wuxuu kanu sameeyey? 32 Farrisintu way maqleen dadkii sameeyo? 52 Kolkaasay u jawaabeen oo waxay ku badnaa oo ka gunuunacayay waxaas ku saabsanaa yidhaahdeen, Adiguna ma reer Galili baad tahay? isaga, wadaaddadii sarena iyo Farrisintii waxay u Doondoona, oo arag inaan nebi ka kacayn Galili. 53 direen saraakiil inay soo qabtaan isaga. 33 Ciise Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay gurijiisii.

haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla joogayaa, markaasaan u tegayaan kii i soo diray. 34 Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan joogona iman kari maysaan. 35 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen, Kanu xaggee buu tegi doonaa oo aynaan ka heli doonin? Ma wuxuu u tegi doonaa kuwa ku kala firidhsan dadka Gariigta ah, oo wax bari doonaa dadka Gariigta ah? 36 Waa maxay hadalkan uu yidhi? Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan joogona ma iman kari doontaan. 37 Maalintii u dambaysay, oo ahayd maalintii weynayd ee iidda, Ciise ayaa istaagay oo qayliyey isagoo leh, Haddii qof uun harraado, ha ii yimaado, hana cabbo. 38 Kii i rumaysta, calooshiisa waxaa ka duuli doona webiyo biyaha nool ah, sida Qorniinku u yidhi. 39 Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga rumaystay heli doonaan, waayo, Ruuxa weli lama bixin, maxaa yeelay, Ciise weli ma ammaanmin. 40 Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood, goortay hadalladaas maqleen, waxay yidhaahdeen, Runtii kanu waa nebigii. 41 Qaar kalena waxay yidhaahdeen,

8 Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun. 2 Aroortii hore ayuu haddana macbudka yimid, dadkii oo dhammuna way u yimaadeen, oo intuu fadhiistay, ayuu wax baray. 3 Culimmadii iyo Farrisintii waxay u keeneen naag sino lagu qabtay. Markaasay dhexda joojiyeen, 4 oo waxay isagii ku yidhaahdeen, Macallimow, naagtan waxaa lagu qabtay sino. 5 Hadda Muuse wuxuu sharciga nagu amray in la dhagiyo tan oo kale, adiguse maxaad ka leedahay iyada? 6 Waxay waxaas u yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya, si ay u helaan wax ay ku ashtakeeyaan. Laakiin Ciise waa foororsaday, oo farta ayuu dhulka wax ku qoray. 7 Laakiin goortay sii Wadeen inay weyddiyyaan, wuu istaagay, oo wuxuu ku yidhi, Kii idinka mid ah oo aan dembi lahayn, isagu horta dhagax ha ku tuuro. 8 Mar kale ayuu foororsaday, oo haddana dhulka wax ku qoray. 9 Iyagu markay waxaas maqleen, ayay iska daba baxeen midba mid, waayeelladii ka bilaabato ilaa kii u dambeeey. Ciisen keligiis ayuu hadhay iyo naagtii dhexda joogtay. 10 Ciise ayaa istaagay oo ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee bay joogaan? Ninna miyaanu

ku xukumin? 11 Waxay ku tidhi, Ninna, Sayidow. iyaga kala hadlay Aabbaha. 28 Sidaas aawadeed Ciisena wuxuu ku yidhi, Anna ku xukumi maayo. Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka Aadanaha kor Soco, oo hadda ka dib ha dembaabin. 12 Haddaba u qaaddaan, markaasaad garan doontaan inaan Ciise ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu isagii ahay iyo inaan keligay waxba samaynaynin, ku yidhi, Anigu waxaan ahay nuurka dunida. Kii i laakiin sida Aabbuhu ii baray ayaan waxyaalahaas soo raacaa, gudcurka kuma socon doono, wuxuuse ugu hadlaa. 29 Oo kii i soo diray ayaa ila jira, keligay lahaan doonaa nuurka nolosha. 13 Sidaa aawadeed igama uu tegin, waayo, mar kasta waxaan sameeyaa Farrisintu waxay ku yidhaahdeen, Marag baad isu waxa ka farxiya isaga. 30 Intuu waxyaalahaas ku furaysaa, maraggaagguna run ma aha. 14 Ciise baa u hadlayay, dad badan ayaa rumaystay isaga. 31 Sidaas jawaabay oo wuxuu ku yidhi, In kastoo aan marag isu aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhuuddii isaga furo, maraggayu waa run, waayo, waxaan garanaya rumaysatay, Haddaad ereygayga ku sii socotaan, meeshaan ka imid iyo meeshaan tegayo, idinkuse runtii waxaad thiin xertayda. 32 Oo waxaad garan garan maysaan meeshaan ka imid ama meeshaan doontaan runta; runtiina waa idin xorayn doontaa. 33 tegayo. 15 Idinku waxaad wax ka xukuntaan xagga Waxay ugu jawaabeen, Farcankii Ibraahim baannu jidhka, aniguse ninna ma xukumo. 16 Haddaan nahay, oo weligayo addoommo ninna uma ahayn. xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu keligay Maxaad u leedahay, Waa laydin xorayn doonaa? 34 ma ihi, laakiin waa aniga iyo Aabbahaygii i soo diray. Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku 17 Sharciinna waxaa ku qoran, Laba nin maraggioodu leeyahay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii waa run. 18 Anigu waxaan ahay kii isu marag fura, dembiga. 35 Oo addoonkuna guriga kuma sii jiro, oo Aabbahaygii i soo dirayna ayaa ii marag fura. 19 wiilkuse waa ku sii jiraa weligiis. (aiōn g165) 36 Sidaas Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa aawadeed haddii Wiilku idin xoreeyo, runtii xor baad xaggee buu joogaa? Ciise ayaa ugu jawaabay, ahaan doontaan. 37 Waan garanaya inaad farcankii I garan maysaan, Aabbahayna garan maysaan. Ibraahim thiin, laakiin waxaad doonaysaan inaad i Haddaad i garanaysaan, Aabbahayna waad garan dishaan, waayo, hadalkaygu meel idinkuma haysto. lahaydeen. 20 Hadalladaas ayuu kaga hadlay meeshii 38 Waxaan xaggi Aabbahay ku soo arkay ayaan khasnaddu tiil intuu macbudka wax ku barayay. Oo ka hadlaa, idinkuna waxaad samaysaan wixii aydin ninna ma uu qaban isaga, waayo, saacaddiisii weli aabbiihiin ka maqasheen. 39 Markaasay u jawaabeen ma iman. 21 Sidaas aawadeed wuxuu haddana ku oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahay waa Ibraahim. yidhi iyaga, Waan tegayaa, waadna i doondooni Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad carruurtii Ibraahim thiin, doontaan, waadna ku dhiman doontaan dembigiinna. shuqullada Ibraahim waad samayn lahaydeen. 40 Meeshaan tegayo iman kari maysaan. 22 Sidaas Laakiin hadda waxaad doonaysaan inaad i dishaan, daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Miyuu anoo ah ninkii idin sheegay runtii aan xaggi Ilaah ka isdilayaa? Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan tegayo maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu samayn jirin. 41 iman kari maysaan. 23 Wuxuu ku yidhi iyaga, Idinku Waxaad samaysaan shuqullada aabbiihiin. Markaasay waxaad thiin kuwa hoosta, aniguse waxaan ka mid ku yidhaahdeen, Annagu kuma aannu dhalan sino. ahay kuwa sare. Idinku waxaad thiin kuwa dunidan, Aabbe keliya ayaannu leennahay oo waa Ilaah. 42 aniguse mid kama ihi kuwa dunidan. 24 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah aabbiihiin yahay, waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna waad ku dhiman waad i jeelaan lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan doontaan, waayo, haddaydnan rumaysan inaan isagii ka soo baxay oo ka imid, aniguna iskama iman, ee ahay, dembiyadiinna ayaad ku dhiman doontaan. isagaa i soo diray. 43 Maxaad hadalkayga u garan 25 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Yaad tahay? weydeen? Waayo, hadalkayga ma maqla karaysaane. Ciise wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala 44 Idinku waxaad thiin kuwo aabbahood Iblisiiska hadlay. 26 Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala yahay, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan hadlo oo aan idinku xukumo, laakiin kii i soo diray damacyada aabbiihiin. Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa waa run, aniguna waxaan ka maqlay isaga, waxaas mid dhiig qaba, runtana kuma uu joogsan, waayo, ayaan dunida kula hadlayaa. 27 Ma ayna garan inuu runtu kuma jirto isaga. Markuu been ku hadlo, tiisuu

ku hadlaa, waayo, waa beenaaleh, waana beenta mar aan ninna shaqayn karin. 5 Intaan dunida aabbaheed. 45 Laakiin runta aan ku hadlo aawadeed joogo, waxaan ahay nuurkii dunida. 6 Markuu sidaas waad i rumaysan weydeen. 46 Midkiinnee baa dembi yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay, oo candhuuftii igu caddaynaya? Haddaan runta sheego, maxaad dhoobo ka sameeyey, markaaasuu dhoobadii wuxuu ii rumaysan weydaan? 47 Kii Ilaah kuwiisa ka mid mariyey ninkii indhiisi, 7 oo ku yidhi, Bax oo ah, erayada Ilaah ayuu maqlaa, sidaas daraaddeed ku soo maydho balliga Siloo'am la yidhaahdo (oo idinku maqla maysaan, waayo, Ilaah kuwiisi ma ihidin. fasirkiiyahay, Waa la diray). Wuu tegey haddaba 48 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Miyaannan run oo soo maydhay, markaaasuu yimid isagoo wax ku hadlin markaannu nidhi, Reer Samaariya baad arkaya. 8 Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii hortii tahay, oo jinni baad qabtaa? 49 Ciise wuxuu ugu arki jiray inuu miskiin yahay, waxay yidhaahdeen, jawaabay, Jinni ma qabo, laakiin Abbahay baan Kanu miyaanu ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan murweeyaa, idinkuna waad i murwad jebisaan. 50 jiray? 9 Qaar baa yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay Anigu ammaantayda ma doono, waxaase jira mid yidhaahdeen, Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaa doona oo xukuma. 51 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii qof uun ereygayga xajijo, weligiis yidhi, Isagii baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed waxay dhimasho ma arki doono. (aiōn g165) 52 Yuhuuddu ku yidhaahdeen isaga, Imminka waxaannu furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la garanaynaa inaad jinni qabto. Ibraahim waa dhintay yidhaahdeen ayaa dhoobo sameeyey oo indhahayga iyo nebiyadiiba, adiguna waxaad leedahay, Haddii mariyey, oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo qof uun hadalkayga xajijo, weligiis dhimasho ma maydho, Sidaa aawadeedayaan tegey, oo markaan dhadhamin doono. (aiōn g165) 53 Miyaad ka sii weyn ku yidhaahdeen, Haddaba sidee bay indhahaagu u蜡 waxay ku yidhaahdeen isaga, Imminka waxaannu furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la yidhaahdeen ayaa dhoobo sameeyey oo indhahayga dhintay? Yaad iska dhigaysaa? 54 Ciise wuxuu la'aa waxaa loo geeyey Farrisintii. 14 Waxayna ugu jawaabay, Haddaan is-ammaano, ammaantaydu ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey oo waxba ma aha. Waa Abbahay kan i ammaanaa, kaad indhiisi furay. 15 Mar kale haddaba Farrisintii waxay ku sheegtaan Ilaahiinna. 55 Mana aydhaan garan ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey oo isaga, laakiinse anigu waa garanayaa, oo haddaan weyddiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaaasuu idhaahdo, Garan maayo isaga, sidiinna oo kalaan maydhay, oo wax baan arkayaa. 16 Sidaa aawadeed beenaaleh noqonayaa, laakiinse waan aqaan isaga, Farrisinta qaarkood waxay yidhaahdeen, Ninkan ereygiisana waan xajiyaa. 56 Aabbiihi Ibraahim waa xaggii Ilaah kama iman, waayo, sabtida ma dhawro. ku reyreeyey inuu maalintayda arko, wuuna arkay Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee baa nin oo ku farxay. 57 Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay dembi leh calaamoo yinkan oo kale u samayn karaa? ku yidhaahdeen, Weli konton sannadood ma aadan Markaaasay kala qaybsameen dhexdoodii. 17 Waxay gaadhin, oo Ibraahim ma aragtay? 58 Ciise wuxuu ku haddaba ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Intaan ka leedahay isaga, waayo, waa kan indhahaaga Ibraahim jirin anaa ah. 59 Markaaasay dhagaxyo u furaye? Wuxuu ku yidhi, Waa nebi. 18 Sidaa aawadeed gurteen inay ku tuuraan, laakiin Ciise waa dhuuntay, Yuhuuddu kama rumaysanin inuu indha la'aa, oo uu araggiisa helay, ilaa ay u yeedheen waalidkiin

9 Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin indhala'aan

ku dhashay. 2 Xertiisu waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, yaa dembaabay, ma kana baa mise waa waalidkiis, inuu indhala'aan ku dhasho? 3 Ciise ayaa ugu jawaabay, Nirkhan iyo waalidkiis midna ma dembaabin, laakiin waa in shuqullada llaah lagu muujijo isaga. 4 Waa inaan samayno shuqullada kii i soo diray intay maalin tahay; habeen baa imanaya

mar aan ninna shaqayn karin. 5 Intaan dunida joogo, waxaan ahay nuurkii dunida. 6 Markuu sidaas yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay, oo candhuuftii dhoobo ka sameeyey, markaaasuu dhoobadii wuxuu mariyey ninkii indhiiisii, 7 oo ku yidhi, Bax oo ku soo maydho balliga Siloo'am la yidhaahdo (oo fasirkiisiiyahay, Waa la diray). Wuu tegey haddaba oo soo maydhay, markaaasuu yimid isagoo wax arkaya. 8 Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii hortii arki jiray inuu miskiin yahay, waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray? 9 Qaar baa yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay yidhaahdeen, Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaay yidhi, Isagii baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba sidee bay indhahaagu u furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la yidhaahdo ayaa dhoobo sameeyey oo indhahayga mariyey, oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo maydho, Sidaa aawadeed ayaan tegey, oo markaan soo maydhay ayaan arag helay. 12 Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma ogi. 13 Markaasaa kii markii hore indhaha la'aa waxaa loo geeyey Farrisointii. 14 Waxayna ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey oo indhiiisii furay. 15 Mar kale haddaba Farrisointii waxay weyddiiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaaasuu wuxuu ku yidhi, Dhoobuu indhahayga mariyey, oo aan maydhay, oo wax baan arkayaa. 16 Sidaa aawadeed Farrisointa qaarkood waxay yidhaahdeen, Ninkan xaggii Ilaah kama iman, waayo, sabtida ma dhawro. Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee baa nin dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn karaa? Markaasay kala qaybsameen dhexdoodii. 17 Waxay haddaba ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad ka leedahay isaga, waayo, waa kan indhahaaga furaye? Wuxuu ku yidhi, Waa nebi. 18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu kama rumaysanin inuu indha la'aa, oo uu araggiisa helay, ilaa ay u yeedheen waalidkiin

kii araggiisa helay, **19** oo weyddiyeen, iyagoo leh, Kanu ma wiilikiinnii baa aad leedhiin, Wuxuu ku dhashay indhala'aan? Sidee buu hadda wax ku arkaa? **20** Waaliidkiis waxay haddaba ugu jawaabeen, Waannu garanaynaa kani inuu wiilkayagii yahay oo uu indhala'aan ku dhashay, **21** laakiin siduu hadda wax ku arko garan mayno, kii indhihiisii furayna garan mayno. Isaga weyddiyya. Waa nin weyn.

Waa isu hadli doonaaye. 22 Waxyaalahaas waxay dembi ma aydin lahaateen, laakiinse haatan wawaad waaliidkiis u yidhaahdeen, waayo, Yuhuudday ka tidhaahdaan, Wax baannu aragnaa. Dembigiinnu waa baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay mar hore sii jiraa.

ku heshiiyen in qof uun hadduu u qirto inuu yahay Masiixa, sunagogga laga saaro. 23 Sidaa aawadeed waaliidkiis waxay ku yidhaahdeen, Waa nin weyn ee weyddiiya isaga. 24 Haddaba mar labaad ayay ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Ilaah ammaan. Wawaannu garanaynaa inuu ninkanu dembi leeyahaye. 25 Wuxuu haddaba ugu jawaabay, Inuu dembi leeyahay garan maayo, waxa keli ahoo aanse garanayaa, inaan indha la'aa, oo aan haddana wax arkayo. 26 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Muxuu kugu sameeyey? Sidee buu indhahaaga u furay? 27 Wuxuu ugu jawaabay, Horaan iddiinku sheegay, mana aydناan maqlin. Maxaad u doonaysaan inaad mar kale maqashaan? Idinkuna ma wawaad doonaysaan inaad xertiisa noqotaan? 28 Markaasay caayeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adigu xertiisa baad tahay, annaguse wawaannu nahay xertii Muuse. 29 Wawaannu garanaynaa inuu Ilaah la hadlay Muuse, laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid garan mayno. 30 Ninkii baa u jawaabay oo ku yidhi, Waxakanu waa yaab inaydناan garanayn meeshuu ka yimid, isaguna uu indhaha ii furay. 31 Waannu garanaynaa inaan Ilaah dembilayaashii maqlayn, laakiin wuxuu maqlaa kii Ilaah caabuda oo doonistiisa sameeya. 32 Tan iyo dunida bilowgeedii lama maqlin nin indhaha u furay qof indhala'aan ku dhashay. (aiōn g165) 33 Ninkanu haddeanu xaggii Ilaah ka iman, waxba ma uu samayn kareen. 34 Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Dhammaantaaba dembiyo waad ku dhalatay ee ma wax baad na baraysaa? Kolkaasay dibadda ku tuureen. 35 Ciise ayaa maqlay inay dibadda ku tuureen, wuuna helay oo ku yidhi, Wiilk Ilaah ma rumaysan tahay? 36 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow, aan rumaystee? 37 Ciise ayaa ku yidhi, Waad aragtay, waana isaga kan kula hadlayaa. 38 Markaasuu ku yidhi, Waa rumaysnahay, Sayidow. Wuuna caabuday. 39 Ciise wuxuu yidhi, Wawaan dunidan u imid xukun, kuwa aan wax arkin inay wax arkaan, kuwa wax arkaana inay indho beelaan. 40 Kuwii Farrisinta ahaa oo la joogay ayaa waxyaalahaas maqlay, oo waxay ku yidhaahdeen, Annaguna ma indha la' nahay? 41 Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad indhala'aan lahaydeen,

10 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan xerada idhaa illinka ka soo gelin ee meel kale ka soo fuulaa, kaasi waa tuug iyo waxdhace. 2 Laakiin kii illinka ka soo galaa waa adhijirka idhaa. 3 Illinjoogaha ayaa isaga illinka ka fura, iduhuna codkiisay maqlaan, idhiisana magacyadooda ayuu ugu yeedhaa, oo dibadduu u kaxeyyaa. 4 Markuu kuwiisa wada saaro, wuu hor kacaa, iduhuna way raacaan, waayo, codkiisay garanayaan. 5 Nin qalaadna raaci maayaan, laakiin way ka cararayaan, waayo, codka kuwa qalaad garan maayaan. 6 Masaalkaas Ciise ayaa kula hadlay iyaga, laakiin ma ay garan waxyaluhuu kala hadlay xaggooda. 7 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wawaan ahay illinka iduhu ka soo galaan. 8 Kuwii hortay yimid oo dhammu waa tuugag iyo waxdhacayaal, iduhuse ma maqlin. 9 Wawaan ahay illinka, haddii qof uun xaggayga ka soo galo, wuu badbaadi doonaa, wuuna soo geli doonaa oo bixi doonaa, daaq buuna heli doonaa. 10 Tuuggu wax kale uma yimaado inuu wax xado oo dilo oo halleeyo mooyaane, aniguse wawaan u imid inay nolosha haystaan oo ay badnaan u haystaan. 11 Wawaan ahay adhijirka wanaagsan. Adhijirka wanaagsan wuxuu naftiisa u bixiyaa idhaa daraaddood. 12 Kan ciidanka ah oo aan adhijirka ahayn, iduhuna aanay kuwiisa ahayn, kolkuu arko yeeyda oo soo socota, wuu ka tagaa idhaa oo ka cararaa. Markaasay yeeydu qabsataa oo kala firdhisaa iyaga. 13 Wuu cararaa, waayo, isagu waa ciidan uun, oo idhaa waxba kama gelin. 14 Wawaan ahay adhijirka wanaagsan; waan garanayaa kuwayga, kuwayguna waa i garanayaan, 15 sida Aabbuhu ii garanayo, anna aan Aabbaha u garanayo; oo naftaydana waan u bixiyaa idhaa daraaddood. 16 Ido kale ayaan leeyahay oo aan kuwa xeradan ahayn, kuwaasna waa inaan keenaa, waxayna maqli doonaa codkayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya iyo adhijir keliya. 17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa i jecel yahay, waayo, naftaydaan bixiyaa inaan mar kale qaato. 18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska bixiya. Wawaan leeyahay amar aan ku bixiyo, waanan leeyahay amar aan haddana ku soo qaato. Amarkan wawaan ka helay Aabbahay. 19 Yuhuuddu haddana

way kala qaybsameen hadalladaas aawadood. 20 meeshaasuuna joogay, 41 oo qaar badan baa u yimid Badidood waxay yidhaahdeen, Jinni buu qabaa, isaga, waxayna ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa wuuna waalan yahay, ee maxaad u maqlaysaan? 21 Qaar kale waxay yidhaahdeen, Hadalladaasu ma aha kuwa nin jinni qaba. Jinni miyuu indhaha u furi karraa nin indha la? 22 Waxay ahayd lidda Daahirinta Macbudka xagga Yeruusaalem, waxayna ahayd wakhtiga qabowga. 23 Ciisena wuxuu dhex socday macbudka xagga Balbalada Sulaymaan. 24 Yuhuuddu haddaba waxay isugu soo urureen hareerihiisa oo ku yidhaahdeen, Tan iyo goormaad shaki nagu sii wadi doontaa? Haddii aad Masiixa tahay bayaan noogu sheeg. 25 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay, idinkuse ma rumaysnidin. Shuqullada aan magaca Aabbahay ku sameeyo ayaa ii marag fura, 26 laakiin ma rumaysnidin, waayo, idahayga ka mid ma ihidin. 27 Idahaygu codkaygay maqlaan, waanan garanayaa iyaga, wayna i raacaan. 28 Oo waxaa iyaga siyyaa nolosha weligeed ah, weligoodna ma lumi doonaan, oo ninna kama dhufsan doono gacantayda. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Aabbahaygii i siiyey iyaga ayaa wax walba ka weyn, oo ninna kama dhufsan karo gacanta Aabbahay. 30 Aniga iyo Aabbuhu mid baannu nahay. 31 Markaasay Yuhuuddu haddana dhagaxyo u gurteen inay dhagxiyaan. 32 Ciise ayaa ugu jawaabay, Shuqullo badan oo wanaagsan ayaan idinka tusay xagga Aabbahay. Shuqulladaas kee baad igu dhagxinaysaan? 33 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Shuqul wanaagsan aawadiis kugu dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis iyo inaad adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso. 34 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanay ku qorrays sharcigiinna, Waxaan idhi, Idinku waxaad tiihin ilaahyo? 35 Hadduu Ilaah kuwii ereygiisu u yimid ku sheegay ilaahyo (oo Qorniinkana lama jebin karo), 36 ma waxaad ku leedihiin kii Aabbuhu quduus ka dhigay oo xagga dunida u soo diray, Waad caytanta, waayo, waxaan idhi, Wiilka Ilaah baan ahay? 37 Haddaanan samay shuqullada Aabbahay, ha i rumaysanina. 38 Laakiin haddaan sameeyo, in kastoo aydnan i rumaysanayn, shuqullada rumaysta, inaad ogaataan oo garataan in Aabbuhu igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro. 39 Sidaa aawadeed mar kale ayay dooneen inay qabtaan, wuuna ka baxsaday gacantooda. 40 Haddana wuxuu u baxay Webi Urdun shishadiisa ilaa meeshii Yooxanaa markii hore ku jiray, isagoo dad ku baabtiisaya,

meeshaasuuna joogay, 41 oo qaar badan baa u yimid calaamo ma samayn, laakiin wax walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan run bay ahaayeen. 42 Kuwa badan baana halkaa ku rumaystay isaga.

11 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasarios reer

Beytaniya ee joogay tuulada Maryan iyo walaasheed Maarta. 2 Maryantaasoo waxay ahayd tii Rabbiga cadar marisay oo cagijiisa timaheeda ku tirtirtay, oo walaalkeed Laasarios bukay. 3 Sidaa aawadeed walaalihii farrii bay Rabbiga u direen iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa bukaaye. 4 Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu yidhi, Bukaankanu kan dhimashada ma ahaa, laakiin waa ammaanta Ilaaah aawadeed in Wiilka Ilaaah lagu ammaano. 5 Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed iyo Laasarios. 6 Sidaa aawadeed markuu maqlay inuu buko, laba maalmood oo kale ayuu meeshuu joogay iska sii joogay. 7 Markaas dabadeed ayuu xertii ku yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno. 8 Xertii waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, Yuhuuddu waxay haddana doonayeen inay ku dhagxiyaan, ma waxaad mar kale u kacaysaa meeshaa? 9 Ciise ayaa ugu jawaabay, Maalintu miyaanay laba iyo tobani saacadood ahayn? Qof hadduu maalinta socdo ma turunturoodo, waayo, wuxuu arkaa iftiinka dunidan. 10 Laakiin qof hadduu habeenka socdo, wuu turunturoodaa, waayo, iftiinku kuma jiro isaga. 11 Waxyalaahaas ayuu ku hadlay, oo dabadeedto wuxuu ku yidhi iyaga, Saaxiibkeen Laasarios waa hurdaa, laakiin waan u tegayaa inaan soo toosiyo. 12 Sidaa daraaddeed xertii waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, hadduu hurdo wuu bogsanayaa. 13 Ciise wuxuu ka hadlayay dhimashadiisa, iyaguse waxay u maleeyeen inuu ka hadlayo nasashada hurdada. 14 Ciise haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasarios waa dhintay. 15 Anigu waa ku faraxsanahay aawadiin inaan halkaas joogin si aad u rumaysataan, laakiin aan u tagno. 16 Sidaa aawadeed Toomas, kii Didumos la odhan jiray, wuxuu ku yidhi xertii la socotay, Innaguna aan tagno si aynu ula dhimanno. 17 Haddaba markuu Ciise yimid wuxuu ogaaday inuu afar maalmood xabaasha ku jiray. 18 Haddana Beytaniya waa u dhowayd Yeruusaalem, oo waxay u jirtay qiyas shan iyo tobani istaadiyon. 19 Yuhuud badan waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan inay

walaalkood uga tacsiyeeyaan. 20 Maarta haddaba kugu odhan, Haddaad rumaysatid, waxaad arki lahayd markay maqashay in Ciise imanayo, ayay ka hor ammaanta Ilaah? 21 Markaasaa Ciisena indhiisuu kor u taagay oo yidhi, Aabbow, Maarta waxay Ciise ku tidhi, Sayidow, haddaad halkan waan kuugu mahadqaqaya inaad i maqashay. 22 joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. 22 Hadda waxaan Waana ogaa inaad mar kasta i maqasho, laakiin garanayaa in wax alla waxaad Ilaah weyddiisatid dadkan badan oo hareerahayga taagan aawadood uu ku siinayo. 23 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, ayaan taas u idhi inay rumaystaan inaad adigu i Walaalkaa waa sara kici doonaa. 24 Maartaa ku tidhi, soo dirtay. 25 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed Waan garanayaa inuu kici doono wakhtiga sarakicidda wuxuu ku dhawaqaqay cod weyn, Laasarosow, soo ee maalinta u dambaysa. 26 Ciise ayaa ku yidhi, bax. 27 45 Sidaa aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah oo Waxay ku tidhi, Haah, Sayidow, waan rumaysnahay Maryan u yimid oo arkay wuxuu sameeyey ayaa inaad tahay Masiixa oo ah Wilka Ilaah ee dunida rumaystay. 28 Qaarkoodse way u tageen Farrisointii, iman lahaa. 29 Markay taas tidhi, way tagtay oo oo waxay u sheegeen wuxuu Ciise sameeyey. 30 hoos ahaan ugu soo yeedhay walaasheed Maryan, Sidaa aawadeed wadaaddadii sare iyo Farrisointii oo waxay ku tidhi, Macallinkii halkan buu joogaa, shir bay isugu yimaadeen oo yidhaahdeen, Maxaynu waana kuu yeedhayaa. 31 Iyaduna kolkay maqashay, samaynaa? Waayo, ninkan calaamooyin badan buu dhaqso bay u kacday oo u tagtay. 32 Ciise weli sameeyeye. 33 Hadda Yuhuuddii way iman doonaan, oo waxay qaadan doonaan iyada guriga la joogtay oo u tacsiyaynaysay, markay meesheenna iyo quruunteenna. 34 Midkood Kayafas arkeen Maryan inay dhaqso u kacday oo baxday, la odhan jiray, oo wadaadka sare ahaa sannaddaas, ayay raaceen, iyagoo u malaynaya inay xabaashii wuxuu iyagii ku yidhi, Waxba garan maysaan, 35 oo tegayso inay meeshaas ku baroorato. 36 Hadda ka fiirsan maysaan inay idhiin roon tahay in nin keli Maryan markay timid meeshii Ciise joogay oo ay ahu dadka u dhinto oo aan quruunta oo dhammu aragtay isaga, waxay ku dhacday caghiisa iyadoo lumin. 37 Wuxaas iskama odhan, laakiin isagoo ah ku leh, Sayidow, haddaad halkan joogtid, walaalkay wadaadka sare sannaddaas, wuxuu sii sheegay in ma uu dhinteen. 38 Ciise haddaba markuu arkay Ciise quruunta u dhiman doono, 39 quruuntii oo iyadoo barooranaysa, iyo Yuhuuddii la socotay oo keliya uma aha, laakiin inuu mid keliya isugu soo la barooranaysa, ayuu ka qalbi xumaaday, wuuna ururiyo carruurtii Ilaah oo kala firidhsan. 40 Haddaba murugooday. 41 Markaasuu yidhi, Xaggee baad maalintaas wixii ka dambeeyey waxay ku tashadeen dhigteen? Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kaalay inay dilaan. 42 Sidaa daraaddeed mar dambe Ciise oo arag. 43 Ciise waa ooyay. 44 Sidaa daraaddeed bayaan uma dhex marin Yuhuudda, wuuse ka tegey Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Bal eega, siduu u meeshaas, ilaa meal u dhowayd cidlada, ilaa magaalo jeclaa. 45 Qaarkoodse waxay yidhaahdeen, Ninkan la yidhaahdo Efrayim, halkasuuna xertii la joogay. 46 oo indhaha u furay kii indha la'aa, miyuusan wax ka Hadda lidda Yuhuudda ee Kormaridda la yidhaahdaa samayn karin inuu san ninkaasu dhiman? 47 Sidaa waa dhowayd, kuwa badanna waxay u kaceen daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi xumaaday ayaa Yeruusaalem iyagoo dalka ka yimid liddii Kormaridda xabaashii yimid. Waxay ahayd god, dhagax baana horteed inay isdaahiriyaa. 48 Sidaa daraaddeed ayay saarnaa. 49 Ciise ayaa yidhi, Dhadaxa ka qaada. Ciise doondooneen, oo waxay isku yidhaahdeen, Maarta oo ahayd kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi, iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay idinla tahay? Sayidow, hadda wuu uraya, waayo, afar maalmood Ma inuu san iidda imanayn baa? 50 Wadaaddadii buu mootanaa. 51 Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan sare iyo Farrisointii waxay amar ku bixiyeen, Hadduu

qof ogado meeshuu joogo waa inuu sheego, ha la sameeyey. **19** Haddaba Farrisintii waxay dhexdoodii isku yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaynaan waxba u tarayn. Eega, dunidii oo dhan baa raacdye.

12 Haddaba lix maalmood ka hor lidda Kormaridda, Ciise wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu joogay Laasarov, kii Ciise kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. **2** Sidaas daraaddeed halkaasaa casho loogu sameeyey, Maartana waa adeegaysay, oo Laasarov wuxuu ka mid ahaa kuwa cuntada ula fadhiistay. **3** Maryan haddaba waxay qaadday rodol cedar ah oo naaradiin qaliya ah, waxayna marisay cagaha Ciise, oo timaheedii ayay cagihiisa ku tirtiray. Gurigiina waxaa ka buuxsamay udgoonki cadarka. **4** Laakiin Yuudas Iskariyod, oo ahaa mid xertiisi ka mid ah, oo gacangelin lahaa, wuxuu yidhi, **5** Maxaa cadarkan loogu iibin waayay saddex boqol oo dinaar, oo loo siin waayay masaakiinta? **6** Sidaas uma uu odhan dan uu ka lahaa masaakiinta, laakiin wuxuu yidhi wuxuu ahaa tuug, oo kiishadda lacagta ayuu hayn jiray, wuuna kala bixi jiray wixii lagu rido. **7** Haddaba Ciise ayaa yidhi, Daaya. Waxay u haysay maalinta aasnintayda. **8** Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, aniguse idinlama joogo mar walba. **9** Haddaba dad badan oo Yuhuud ah baa waxay ogaadeen inuu halkaas joogo, wayna u yimaadeen, ma aha Ciise aawadii oo keliya laakiin inay arkaan Laasarovsna, kii uu kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. **10** Wadaaddadii sare waxay ku tashadeen inay Laasarovsna dilaan. **11** Waayo, aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtag oo Ciise rumaysatay. **12** Maalintii xigtay dad badan oo u yimid iiddii, markay maqleen inuu Ciise Yeruusaalem imanayo, **13** waxay qaateen laamihii geedaha timirta ah, oo ay baxeen inay ka hor tagaan, iyagoo ku dhawaaqaya Hoosanna, waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya oo boqorka Israa'lil ah. **14** Ciise wuxuu helay dameer yar oo fulay, siday ugu qoran tahay, **15** Ha biqin, gabadhii Siyoony; bal eeg, Boqorkaagu waa imanayaas isagoo fuushan qayl dameereed. **16** Markii hore xertiisi waxyaalahaas ma ay garan, laakiin markii Ciise ammaanmay dabadeed ayay xusuusteen in waxyaalahaas xaggiisa laga qoray iyo in waxyaalahaas laga sameeyey isaga. **17** Haddaba waxaa marag furay dadkii badnaa ee la joogay markuu Laasarov xabaasha uga yeedhay oo uu kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. **18** Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa u kaceen inay ka hor tagaan, waayo, waxay maqleen inuu calaamadaas

sameeyey. **19** Haddaba Farrisintii waxay dhexdoodii isku yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaynaan waxba u tarayn. Eega, dunidii oo dhan baa raacdye. **20** Kuwa wakhtiga iidda u kacay inay Ilaah caabudaan, waxaa ku dhex jiray qaar Gariig ah. **21** Kuwaas haddaba waxay u yimaadeen Filibos oo ahaa reer Beytsayda ee Galili, wayna weyddiisteen oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu doonaynaya inaannu Ciise aragno. **22** Markaasaa Filibos u yimid oo Andaros u sheegay, oo haddana Andaros iyo Filibos baa wada yimid, oo ay Ciise u sheegeen. **23** Kolkaasaa Ciise u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, Saacaddii way timid uu Wiilka Aadanahu ammaanmi laaha. **24** Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Xabbad sarreen ah haddaanay dhulka ku dhicin oo dhiman, keligeed bay iska jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho badan bay dhashaa. **25** Kan naftiisa jecel, waa lumiyaa, kan dunidan naftiisa ku nebcaadaase, wuu hayn doonaa tan iyo nolosha weligeed ah. (aiōnios g166) **26** Qof uun hadduu ii adeego, ha i soo raaco, meeshaan joogona, midiidinkayguna wuu joogi doonaa. Qof uun hadduu ii adeego, Aabbuhu waa murwayn doonaa isaga. **27** Haatan naftaydu waa murugootay, oo maxaan idhaahdaa? Aabbow, saacaddan iga badbaadi. Laakiin taas aawadeed ayaan saacaddan u soo gaadhy. **28** Aabbow, magacaaga ammaan. Haddaba waxaa samada ka yimid cod leh, Waan ammaanay, waanan ammaani doonaa mar kale. **29** Haddaba dadkii badnaa oo ag taagnaa, way maqleen, oo waxay yidhaahdeen, Waa onkod. Qaar kale waxay yidhaahdeen, Malaa'ig baa la hadashay isaga. **30** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Codkaasu aawaday uma imanin, laakiin wuxuu u yimid aawadiin. **31** Imminka weeye markii dunidan la xukumi laaha, imminka kan madaxda dunida ah dibaddaa lagu tuuri doonaa. **32** Aniguna haddii kor layga qaado dhulka, dhammaan xaggaygaan u soo jiddi doonaa. **33** Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso siduu u dhiman doono. **34** Haddaba dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Waxaannu sharciga ka maqallay in Masiixu weligiis jiri doono. Sidee baad u leedahay, Wiilka Aadanahu waa in kor loo qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu? (aiōn g165) **35** Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli in yar nuurka ayaa idinla jiraya. Socda intaad nuurka haysataan, si aan gudcurku idii soob gaadhin. Kan gudcurka ku socdaana ma yaqaan meeshuu u socdo.

36 Intaad nuurka haysataan, rumaysta nuurka, inaad bilaabay inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku tirtiro noqtaan wiilasha nuurka. Waxyaalahaas Ciise ayaa tuwaalkii uu guntanaa. 6 Wuxuu haddaba u yimid ku hadlay, markaasuu ka tegey oo ka dhuuntay iyaga. Simumon Butros. Kaasaa ku yidhi, Sayidow, ma adaa 37 Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey cagaha ii maydha? 7 Markaasaa Ciise u jawaabay hortooda, weli ma ay rumaysan isaga; 38 inuu noqdo oo ku yidhi, Wuxuu ugu jawaabay, garan maysid hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay, Rabbiyow, yaa imminka, laakiinse dabadeed waad garan doontaa. warkayagii rumaystay, Oo yaa gacantii Rabbiga loo 8 Butros ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi muujiyey? 39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari maysid. Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaan kuu waayeen, waayo, Isayos ayaa haddana yidhi, 40 Wuu maydhin, qayb iguma lihid. (aiōn g165) 9 Markaasaa indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey, Si aanay Simoon Butros ku yidhi, Sayidow, cagaha keliya indhahooda wax ugu arkin, oo aanay qalbigoodana ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii wax ugu garan, Oo aanay u soo noqon, Oo aanan u maydh. 10 Ciise ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma bogsiin. 41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa baahna inuu maydho cagihiiisa mooyaane, laakiin yeelay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka hadlay isaga. waa wada nadiifsan yahay, idinkuna waa nadiifsan 42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyaaasha ka mid tiihin, laakiin dhammaantiin ma aha. 11 Waayo, wuu ahaa way rumaysteen, laakiin Farrisintii aawadood garanayay kii gacangelin lahaa. Sidaa daraaddeed ma ay qiran si aan sunagogga looga saarin, 43 waayo, ayuu u yidhi, Dhammaantiin ma wada nadiifsanidin. waxay ammaanta Ilaah ka jeclaayeen ammaanta 12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii, oo dadka. 44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i dharkiisa qaataay, oo haddana fadhiistay, markaasuu rumaystaa, ima rumaysto, wuxuuse rumaystaa kan ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyey? i soo diray. 45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i 13 Wuxaad iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna soo diray. 46 Wuxaan dunida u imid inaan nuur u ku hagaagsan tiihin, waayo, waan ahay. 14 Haddaba ahaado, in mid kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka haddaan cagaha idii maydhay anigoo ah Sayidka iyo ku sii jirin. 47 Nin uun hadduu erayadayda maqlo Macallinka, idinkuna waa inaad cagaha isu maydhaan. oo uusan xajin, xukumi maayo, waayo, uma iman 15 Wuxaan idin siiyey masaal inaad samaysaan inaan dunida xukumo, waxaanse u imid inaan dunida sidaan idinku sameeyey. 16 Runtii, runtii, waxaan badbaadiyo. 48 Kii i diida oo aan erayadayda aqbalin, idinku leeyahay, Addoon kama weyna sayidkiis, mid wuxuu haystaa mid xukuma; ereygaan ku hadlay la soo dirayna kama weyna kii soo diray. 17 Haddaad baa xukumi doona isaga maalinta u dampbaya. 49 waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan tiihin Waayo, anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse haddaad yeeshaan. 18 Dhammaantiin ka hadli maayo; Aabbihii i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka iyo waxaan ku hadloba. 50 Oo waanan garanayaa inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa 19 Hadda dabadeed waxaas ayaan idii sheegayaa intaanay dhicin, in markay dhacaan inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa. (aiōnios g166)

13 lidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu garanayay inay timid saacaddiisi uu dunidan ka tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo siduu u jeclaa kuwiiisi dunida joogay, ayuu u jeclaa tan iyo dhammaadka. 2 Ibliska ayaa markii hore qalbiga Yuudas Iskariyod ina Simumon geliyey inuu Ciise gacangeliyo. 3 Oo wakhtiga cashada Ciise oo garanaya in Aabbuhu wax walba gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka yimid oo Ilaah ku noqonayo, 4 ayuu cashadii ka kacay oo dharkii iska dhigay, tuwaalha wuu qaataay oo guntaday. 5 Markaasuu biyo weel ku shubay oo

bilaabay inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku tirtiro noqtaan wiilasha nuurka. Simumon Butros. Kaasaa ku yidhi, Sayidow, ma adaa 37 Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey cagaha ii maydha? 7 Markaasaa Ciise u jawaabay hortooda, weli ma ay rumaysan isaga; 38 inuu noqdo oo ku yidhi, Wuxuu ugu jawaabay, garan maysid hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay, Rabbiyow, yaa imminka, laakiinse dabadeed waad garan doontaa. warkayagii rumaystay, Oo yaa gacantii Rabbiga loo 8 Butros ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi muujiyey? 39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari maysid. Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaan kuu waayeen, waayo, Isayos ayaa haddana yidhi, 40 Wuu maydhin, qayb iguma lihid. (aiōn g165) 9 Markaasaa indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey, Si aanay Simoon Butros ku yidhi, Sayidow, cagaha keliya indhahooda wax ugu arkin, oo aanay qalbigoodana ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii wax ugu garan, Oo aanay u soo noqon, Oo aanan u maydh. 10 Ciise ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma bogsiin. 41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa baahna inuu maydho cagihiiisa mooyaane, laakiin yeelay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka hadlay isaga. waa wada nadiifsan yahay, idinkuna waa nadiifsan 42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyaaasha ka mid tiihin, laakiin dhammaantiin ma aha. 11 Waayo, wuu ahaa way rumaysteen, laakiin Farrisintii aawadood garanayay kii gacangelin lahaa. Sidaa daraaddeed ma ay qiran si aan sunagogga looga saarin, 43 waayo, ayuu u yidhi, Dhammaantiin ma wada nadiifsanidin. waxay ammaanta Ilaah ka jeclaayeen ammaanta 12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii, oo dadka. 44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i dharkiisa qaataay, oo haddana fadhiistay, markaasuu rumaystaa, ima rumaysto, wuxuuse rumaystaa kan ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyey? i soo diray. 45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i 13 Wuxaad iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna soo diray. 46 Wuxaan dunida u imid inaan nuur u ku hagaagsan tiihin, waayo, waan ahay. 14 Haddaba ahaado, in mid kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka haddaan cagaha idii maydhay anigoo ah Sayidka iyo ku sii jirin. 47 Nin uun hadduu erayadayda maqlo Macallinka, idinkuna waa inaad cagaha isu maydhaan. oo uusan xajin, xukumi maayo, waayo, uma iman 15 Wuxaan idin siiyey masaal inaad samaysaan inaan dunida xukumo, waxaanse u imid inaan dunida sidaan idinku sameeyey. 16 Runtii, runtii, waxaan badbaadiyo. 48 Kii i diida oo aan erayadayda aqbalin, idinku leeyahay, Addoon kama weyna sayidkiis, mid wuxuu haystaa mid xukuma; ereygaan ku hadlay la soo dirayna kama weyna kii soo diray. 17 Haddaad baa xukumi doona isaga maalinta u dampbaya. 49 waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan tiihin Waayo, anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse haddaad yeeshaan. 18 Dhammaantiin ka hadli maayo; Aabbihii i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka iyo waxaan ku hadloba. 50 Oo waanan garanayaa inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa 19 Hadda dabadeed waxaas ayaan idii sheegayaa intaanay dhicin, in markay dhacaan inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa. (aiōnios g166)

25 Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Ciise, ayuu ku Toomas ayaa ku yidhi, Sayidow, ma naqaan meeshaad yidhi, Sayidow, waa kuma? 26 Markaasaa Ciise ugu tegaysid ee sidee baan ku naqaan jidka? 6 Markaasaa jawaabay, Waa kii aan koosaarta u dari doono oo aan Ciise wuxuu Toomas ku yidhi, Anigu waxaan ahay siin doono. Haddaba markuu koosaarta u daray ayuu jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma qaaday oo siiyey Yuudas Iskariyod ina Simumon. 27 yimaado, xaggayguu ku yimaado maahee. 7 Haddaa Markuu koosaarta qaatay dabadeed, Shayddaan baa i garateen, Aabbahayna waad garan lahaydeen. galay isagii. Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi, Hadda ka dib waad garanaysaan, waadna aragteen. Waxaad samaynayo dhaqso u samee. 28 Kuwa la 8 Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na tus, fadhiiy midkoodna ma garanaynin sababta uu sidaas waana nagu filan yahay. 9 Markaasaa Ciise wuxuu ugula hadlay isaga. 29 Yuudas baa kiishaddii lacagta ku yidhi, Ma intaas badan baan idinla joogay, oo hayay, taas aawadeed qaar waxay u maleeyeen aanad i garanaynin, Filibosow? Kii i arkay wuxuu in Ciise ku yidhi, Soo iibi waxaynu iidda u baahan arkay Aabbaha. Sidee baad u leedahay, Aabbaha na nahay, ama, Masaakiinta wax sii. 30 Isagu haddaba tus? 10 Miyaadan rumaysan inaan Aabbaha ku jiro, markuu koosaartii qaatay, markiiba ayuu baxay, oo Aabbuhuna uu igu jiro? Erayadaan idinkula hadlayo, waxayna ahayd habeenmimo. 31 Haddaba markuu anigu iskagama hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa baxay, Ciise ayaa yidhi, Hadda Wiilka Aadanahu waa shuqulliadiisa sameeyaa. 11 I rumaysta inaan Aabbaha ammaanmay, Ilaahna waa ku ammaanmay isaga. 32 ku jiro, oo Aabbuhuna aniga igu jiro, haddii kale Haddii Ilaahu ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa shuqullada aawadood ii rumaysta. 12 Runtii, runtii, ammaani doonaa isaga qudhiiisa, oo markiiba wuu waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa, shuqullada ammaani doonaa. 33 Carruur yahay yaryari, weli in aan sameeyo, isna wuu samayn doonaa, oo shuquullo baan idinla joogayaa. Waad i dooni doontaan, oo kuwan ka waaweynna wuu samayn doonaa, maxaa sidaan Yuhuddii ku idhi, Meeshaan tegayo iman kari yeelay, Aabbahaan u tegaya. 13 Oo wax alla waxaad maysaan, idinkana hadda sidaasaan idinku leeyahay. magacayga ku weyddiisataan, waan samayn doonaa 34 Waxaan idin siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa in Aabbuu ku ammaanmo Wiilka. 14 Haddii aad inaad isjeclaataan; sidaan idii jeclaaday, idinkuna wax igu weyddiisataan magacayga, waan samayn waa inaad isu jeclaataan. 35 Sidaasay dadka oo doonaa. 15 Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadaya dhammi idinku garan doonaa inaad xertaydii tiihiin, waad xajin doontaan. 16 Aniguna Aabbahaan baryi haddaad jacayl isu qabtaan. 36 Simumon Butros ayaa doonaa, isna wuxuu idin siin doonaa Gargaare kale ku yidhi, Sayidow, xaggee baad tegaysaa? Ciise inuu idinla jiro weligiin, (aiōn g165) 17 waxaa weeye, wuxuu ugu jawaabay, Meeshaan tegayo hadda ii Ruuxa runta ah oo aanay dunidu qaadan karin, raaci kari maysid, laakiin mar dambe waad i soo raaci waayo, ma aragto, garanna mayso, idinkuse waad doontaa. 37 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, maxaa garanaysaan, waayo, wuu idinla jiraa, wuuna idinku hadda kuu raaci kari waayay? Naftaydaan aawadada u jiri doonaa. 18 Idiinkama tegi doono agoonnimo, ee bixin doonaaye. 38 Ciise ayaa ugu jawaabay, Miyaad waan idii imanayaa. 19 In yar dabadeed dunidu i arkii naftaada u bixin doontaa aawaday? Runtii, runtii, mayso mar dambe, idinkuse waad i arkaysaan. Waan waxaan kugu leeyahay, Diiqu ciyi maayo ilaa aad noolahay, taas aawadeed idinkuna waad noolaan doontaan. 20 Maalintaas waxaad garan doontaan inaan Aabbahay ku jiro, idinna aad igu jirtaan, anna aan idinku jiro. 21 Kii qaynuunnadaya haysta oo xajiya, waa kaas kan i jecel, kan i jecelna Aabbahay waa jeelaan doonaa, anna waan jeelaan doonaa, waana isu muujin doonaa isaga. 22 Yuudas (Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa ku yidhi isaga, Sayidow, maxaa dhacay oo annaga aad isugu kaaya muujin doontaa, dunidana aadan isugu muujin doonin? 23 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Haddii nin i jecel

14 Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad rumaysan tiihiin, anigana i rumaysta. 2 Guriga Aabbahay wuxuu leeyahay hoyaal badan. Haddaanay sidaas ahayn waan idii sheegi lahaa, maxaa yeelay, waxaan u tegaya inaan meel idin sii diyaariyo. 3 Oo haddaan tago oo meel idii diyaariyo, mar dambe waan soo noqon doonaa, oo xaggaygaan idii qaadan doonaa, in meeshaan joogo, idinkuna aad joogtaan. 4 Oo meeshaan tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin. 5

yahay, ereygayguu xajin doonaa, Aabbahayna waa qaynuunnadayda xajisaan, jacaylkaygaad ku jiri jeelaan doonaa, oo waannu u iman doonaa, waanna doontaan, sidaan qaynuunnada Aabbahay u xajiyey, la joogi doonaa. 24 Kii aan i jeclayn, ereygayga ma oo aan jacaylkiiisa ugu jiro. 11 Waxaan waxyaalahaas xajijo: ereygaad maqlaysaanna kayga ma aha, laakiin idiinkula hadlay in farxaddaydu idinku jirto, iyo inay waxaa leh Aabbaha i soo diray. 25 Waxyaalahaas farxaddiinuu buuxsanto. 12 Kanu waa qaynuunkaygaayaan idinkula hadlay intaan idinla joogay, 26 laakiin inaad isjeclaataan sidaan idini jeclaaday. 13 Ninna Gargaaraha Ruuxa Quduuska ah oo Aabbuuhu ku ma leh jacayl kan ka weyn inuu nin naftisa u bixiyo soo diri doono magacayga, wax kasta ayuu idin bari saaxiibbadiis. 14 Saaxiibbaday baad tiihin haddaad doonaa, wuxuuna idin xusuusin doonaa wax kasta yeeshaan waxaan idinku amro. 15 Mar dambe oo aan idinku idhi. 27 Nabad baan idinka tegayaa, addoommo idinku yeedhi maayo, maxaa yeelay, nabaddaydana waan idin siinayaa, sida dunidu u siiso addoonku garan maayo wuxuu sayidkiisu sameeyo, anigu idin siin maayo. Qalbigiinnu yusan murugoon, laakiin saaxiibbo waan idinku yeedhay, maxaa yeelay, yuusanna biqin. 28 Waad maqasheen inaan idinku waxaan Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan idhi, Waan tegayaa, waanan idin imanayaa. Haddaad idin ogeysiiyey. 16 Idinku ima aydناan dooran, i jeclateen, waad farxi lahaydeen, waayo, Aabbahaan laakiinse anaa idin doortay, waanan idin diray inaad u tegayaa, maxaa yeelay, Aabbuuhu waa iga weyn tagtaan oo midho soo dhashaan, iyo in midhihiinnu yahay. 29 Haatan waxaan idinku sheegay intaanay sii jiraan, in wax alla waxaad Aabbaha magacayga dhicin, in markay dhacaan Aad rumaysataan. 30 Mar ku weyddiisataan uu idin siyo. 17 Waxyaalahaas dambe wax badan idinlama sii hadli doono, maxaa ayaan idinku amray inaad isjeclaataan. 18 Dunidu yeelay, kan madaxda dunida ahu wuu imanayaa, hadday idin nebcaato, waad garanaysaan inay isaguna waxba iguma laha. 31 Laakiin tani waa hortiin i nebcaatay. 19 Haddaad kuwa dunida ahaan in dunidu ku garato inaan Aabbaha jeclahay iyo lahaydeen, dunidu kuweeda way jeelaan lahayd, inaan sameeyo sida Aabbuuhu igu amray. Kaca, aynu laakiin kuwa dunida ma ihidin, waanse idinka doortay meeshan ka tagnee.

15 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo runta ah; Aabbahayna waa beerfalaha. 2 Laan walba oo igu taal oo aan midho dhalin, wuu gooyaa, oo mid kasta oo midho dhasha ayuu nadiiifiya si ay midho ka sii badan u dhasho. 3 Durba waad nadiifsan tiihin hadalkaan idinkula hadlay daraaddiis. 4 Igu jira, anna aan idinku jiree. Sida laantu keligeed aanay midho u dhali karin haddaanay geedka canabka ah ku oollin, sidaas oo kale idinkuna ma dhali kartaan haddaydnan igu jirin. 5 Anaa ah geedka canabka ah, idinna waxaad tiihin laamihii. Kii igu jira oo anna aan ku jiro, kaasaa midho badan dhala, maxaa yeelay, la'aantay waxba ma samayn kartaan. 6 Qof uun hadduusan igu jirin waxaa loo tuuraa sida laan oo kale, waana qallalaa, markaasaan la ururiyaa, oo dabka lagu tuuraa, oo la gubaa. 7 Haddaad igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku jiraan, weyddiista waxaad doonaysaanba, waana laydiin yeeli doonaa. 8 Waxaa Aabbahay ku ammaanmaa inaad midho badan dhashaan, waxaadna noqon doontaan xertayda. 9 Siduu Aabbuuhu ii jeclaaday, ayaan anna idin jeclaaday. Jacaylkayga ku sii jira. 10 Haddaad

xususta hadalkaan idinku idhi, Addoon kama weyna sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way idin silcin doonaan. Hadday hadalkayga xajiyeen, kiinnana way xajin doonaan. 21 Laakiin waxyaalahaas oo dhan waxay idinku samayn doonaan magacayga aawadii, maxaa yeelay, waxaanay garanay kii i soo diray. 22 Haddaanan iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay lahaadeen, laakiin hadda dembigooda marmarsiinyo uma haystaan. 23 Kii i neceb, waxaa kaluu neceb yahay Aabbahay. 24 Haddaanan dhexdooda ku samayn shuqullada aan nin kale samayn, dembi ma ay lahaadeen, haddase aniga iyo Aabbahayba way na arkeen oo na nebcaaden. 25 Laakiin sidaas waxay u noqotay inuu dhammaado hadalka sharcigooda ku qorani, Way ii nebcaaden sababla'an. 26 Laakiin markuu yimaado Gargaaraha oo aan xagga Aabbaha ka soo diri doono, isagoo ah Ruuxa runta oo xagga Aabbaha ka soo baxa, ayuu ii maraq furi doonaa. 27 Idinkuna waad maraq furi doontaan, waayo, tan iyo bilowgii waad ila jirteen.

16 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay inaydناan ka xumaanin. 2 Waxay idinka saari

doonaan sunagogyada, weliba saacaddaa imanaysa murugaddiinnu waxay u rogman doontaa farxad. in mid walboo idin dilaa uu u malaynayo inuu llaah 21 Naagtū goortay umulayso, way murugootaa, u adeegayo. 3 Oo waxay waxyaalahaas u samayn waayo, saacaddeedaa timid, laakiin markay ilmaha doonaan, waayo, waxaanay garanayn Abbaha umusho, dhibtiib dib uma xusuusato farxad aawadeed, iyo aniga toona. 4 Laakiin waxaan waxyaalahaas waayo, nin baa dunida ku dhashay. 22 Haddaba idiinkula hadlay in markii saacaddoodoo timaado aad waad murugsan tiihin, laakiin mar dambe aayaan xusuusataan inaan idiin sheegay. Tan iyo bilowgii idin arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa, waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay, waan farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono. 23 Oo idinla joogay. 5 Laakiin hadda waxaan u tegayaa maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii, kii i soo diray, midkiinna i weyddiin maayo, Xaggee runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii aad wax uun baad tegaysaa? 6 Waxyaalahaas aan idinkula hadlay weyddiisataan Abbaha, magacayga ayuu idinku aawaddood, qalbigiinna murug baa ka buuxsantay. 7 siin doonaa. 24 Tan iyo imminka waxba magacayga Laakiin runta ayaan idiin sheegaya, Waxaa idiin roon kuma weyddiisan. Weyddiista, waanad heli doontaan, inaan tago. Haddaanan tegin, Gargaaruhu idinma inay farxaddiinnu buuxsanto. 25 Waxyaalahaas iman doono, laakiin haddaan tago waan idiin soo diri aayaan masaallo idinkula hadlay. Waxaa imanaysa doonaa. 8 Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli caddayn doonaa xagga dembiga iyo xaqa iyo xukunka; doonin, laakiin aan bayaan idinkaga warrami doono 9 xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen; Abbaha. 26 Maalintaas waxaad ku weyddiisan 10 xagga xaqa, waayo, Abbahaan u tegayaa, imana doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan Abbaha arki doontaan mar dambe; 11 xagga xukunka, waayo, baryayo daraaddiin. 27 Waayo, Abbaha qudhiisu kan madaxda dunida ah waa la xukumay. 12 Wax wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay, waad i jeclaateen, badan oo kalaan leeyahay inaan idiin sheego, laakiin oo waadna rumaysateen inaan xagga llaah ka imid. imminka qaadi kari maysaan. 13 Laakiin markuu 28 Abbaha ayaan ka imid oo dunida imid. Haddana kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu idinku wadi waan ka tegayaa dunida oo Abbahaan u tegayaa. 29 doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama hadli Xertiisi ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u doono, wuxuuse ku hadli doonaa wuxuu maqlo, hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid. 30 Imminka wuxuuna idiin sheegi doonaa waxa imanaya. 14 Wuu waannu garanynaa inaad wax walba taqaan, oo i ammaani doonaa, waayo, waxayguu qaadi doonaa, aadan u baahnayn qofna inuu wax ku weyddiyo. wuuna idiin sheegi doonaa. 15 Wax kasta oo Abbahu Taas aawadeed waannu rumaysan nahay inaad llaah leeyahay anigaa leh. Sidaa daraaddeed waxaan idhi, ka timid. 31 Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma Waxayguu qaadaa, wuuna idiin sheegi doonaa. 16 rumaysan tiihin? 32 Ogaada, saacaddii baa imanaysa, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar waana timid, kolkaad u kala firdhi doontaan mid dabadeed waad i arki doontaan. 17 Sidaa daraaddeed kasta xaggiisa, anna keligay baad iga tegi doontaan, xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, Waa oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila jooga maxay waxan uu inagu leeyahay, In yar dabadeed i Abbaha. 33 Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki inaad nabad igu haysataan. Dunida ayaad dhib kala doontaan, iyo, Maxaa yeelay, Abbahaan u tegayaa? kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaaday 18 Haddaba waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan dunidaye.

uu leeyahay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu leeyahay. 19 Ciise ayaa garanayay inay doonayeen inay wax weyddiyyaan, oo wuxuu ku yidhi, Ma waxaad isweyddiinaysaan xaalkan aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan? 20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse waa farxi doontaa. Waad murugoon doontaan, laakiin

17 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu indhihiisii kor u qaaday xagga samada oo yidhi, Abbaw, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaga inuu Wiilku ku ammaano, 2 sidaad amar ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha weligeed ah siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan. (aiōnios g166) 3 Tanu waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo ah Ilaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise

Masiix, kii aad soo dirtay. (aiōnios g166) 4 Dhulka ayaan joogo inay arkaan ammaantaydii aad i siisay, waayo, kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad ii adaa i jeclaa intaan dunida la aasaasin. 25 Abbaha dhiibtay inaan sameeyo. 5 Haddana, Aabbow, adiga xaqa ahow, dunidu kuma ay garanaynin, laakiinse qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula lahaa intaan waan ku garanayay; kuwanna waxay garanayeen dunida jirin. 6 Magacaagaan u muujiyey dadkii aad inaad i soo dirtay. 26 Magacaagaan iyagii garansiiyey, dunida iga siisay. Kuwaagii bay ahaayeen, oo anaad i waanan garansiin doonaa, in jacaylkii aad i jeclayd siisay, iyaguna ereygaagay xajieen. 7 Hadda waxay uu ku jiro iyaga, anna aan iyaga ku jiro.

garanayaan wax kastoo aad i siisayba inay xaggaaga ka yimaadeen. 8 Waayo, erayadaad i siisay ayaan siiyey iyaga, wayna aqbaleen, run ahaan bayna u garteen inaan kaa imid, wayna rumaysteen inaad i soo dirtay. 9 lyaga waan kuu baryaya; kuu baryi maayo dunida, laakiin waxaan kuu baryaya kuwaad i siisay, waayo, waa kuwaagii. 10 Waxayga oo dhan adaa leh, waxaagana anaa leh, iyagana waan ku ammaanmay. 11 Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse duniday joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe Quduusow, iyaga ku hay magacaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan sideenna oo kale. 12 Intaan iyaga la jiray, waxaan iyaga ku hayay magacaagii aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma lumin, wiilka halaagga maahee, in Qorniinku ahaado. 13 Haddana waan kuu imanayaa, oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda oo ay ka buuxsanto iyaga. 14 Ereygaagii ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo, iyagii kuwa dunida ma aha, sidaan kan dunida u ahayn. 15 Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida ka qaaddid, waxaanse kaa baryaya inaad ka dhawrtid kan sharka leh. 16 lyagu kuwa dunida ma aha, sidaan kan dunida u ahayn. 17 lyaga quduus kaga dhig runta, ereygaagu waa rune. 18 Sidaad dunida iigu soo dirtay ayaan anna iyaga dunida ugu diray. 19 Oo aawadood ayaan quduus iskaga dhigaa, in iyagana xagga runta quduus lagaga dhigo. 20 Kuwan oo keliya kuu baryi maayo, waxaanse weliba kuu baryaya kuwa igu rumaysanaya hadalkooda aawadiis, 21 inay dhammaan mid ahaadaan, sidaad adigu, Aabbow, iigu jirtid, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu jiraan, in dunidu rumaysato inaad i soo dirtay. 22 Oo ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid ahaadaan sidaynu mid u nahay. 23 lyagaan ku jira, adna anigaad igu jirtaa, inay mid ku dhan yihiin, in dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo inaad iyaga u jeclaatay, sidaad ii jeclaatay. 24 Aabbow, kuwaad i siisay waan doonayaa inay ila joogaan meeshaan

18 Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la baxay xertiisii oo kala gudbay Tog Qidroon, meeshay ku til beer uu galay, isaga iyo xertiisiiba. 2 Yuudasna, kii gacangeliyey, meeshaas wuu garanay, waayo, Ciise marar badan ayuu meeshaas xertiisii la tegi jiray. 3 Haddaba Yuudas isagoo askar iyo saraakiil ka wada wadaaddadii sare iyo Farrisiiintii ayuu meeshaas la yimid laambado iyo siraaddo iyo hub. 4 Sidaa daraaddeed Ciise isagoo og waxa ku dhici doona oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad doondoonaayaan? 5 Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii reer Naasared. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Isagii baan ahay. Wixaana iyaga la taagnaa Yuudas kii gacangeliyey. 6 Sidaa daraaddeed Ciise markuu ku yidhi, Isagii baan ahay, dib bay u socdeen, oo dhulkay ku dhaceen. 7 Mar kale haddaba ayuu weyddiyey, oo ku yidhi, Kumaad doondoonaayaan? Oo waxay ku yidhaahdeen, Ciisihii reer Naasared. 8 Ciise aya ugu jawaabay, Waan idiin sheegay inaan isagii ahay. Haddaba haddaad i doonaysaan, kuwan iska daaya, ha tageene. 9 Wuxuu saas u yidhi inuu dhammaado hadalkii uu ku hadlay oo ahaa, Kuwii aad i siisay, midkoodna ma lumin. 10 Simoon Butros haddaba, isagoo seef haysta, ayuu soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonki magiciisu wuxuu ahaa Malkos. 11 Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu Butros ku yidhi, Seefta galkeeda ku celi. Koobka Abbabhu i siiyey miyaanan cabbay? 12 Haddaba askartii iyo ninkii u sarreeyey iyo saraakiishii Yuhuudda ayaa Ciise qabtay, markaasay xidhixidheen, 13 oo markii hore waxay u geeyeen Annas, waayo, wuxuu ahaa soddoggi Kayafas oo ahaa wadaadkii sare sannaddaas. 14 Kayafas wuxuu ahaa kii kula taliyey Yuhuudda inay u roon tahay in nin keliyahu dadka u dhinto. 15 Waxaa Ciise daba socday Simoon Butros iyo mid kale oo xer ah. Ninkaas xerta ahaa wadaadka sare waa garanay, wuuna la galay Ciise barxadda wadaadkii sare. 16 Butros se wuxuu

taagnaa albaabka agtiisa oo dibadda ah. Sidaa hadlay kolkuu sheegay siduu u dhiman doono. 33 daraaddeed kii kale oo xerta ahaa oo wadaadka Bilaatos haddaba guriga taliyaha ayuu mar kale galay sare garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo la oo Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Adigu ma hadlay tii albaabka ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo waxaad tahay Boqorka Yuhuudda? 34 Ciise ayaa ugu gelyiy. 17 Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay jawaabay, Ma adaa iska odhanaya waxaas, mise Butros ku tidhi, Adiguna ma waxaad tahay mid ka kuwa kalaa iiga kaa sheegay? 35 Bilaatos ayaa ugu mid ah ninkan xertiisa? Wuxuu ku yidhi, Ma ihi. 18 jawaabay, Ma Yuhuudi baan ahay? Quruuntaadii iyo Markaasaa waxaa taagnaayeen addoommadii iyo wadaaddadii sare ayaa ii soo kaa gacangeliyeye. saraakiishii oo dab dhuxul ah sameeyey, maxaa Maxaad samaysay? 36 Ciise ayaa ugu jawaabay, yeelay, dhaxan bay ahayd, wayna kulaalayeen. Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha. Haddii Butrosna wuu la joogay, isagoo taagan oo dabka boqortooyadaydu tan dunidan tahay, midiidiinyadaydu kulaalaya. 19 Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise waa ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda la ii gacangelin. wax ka weyddiyey xertiisii iyo waxbariddiisii. 20 Ciise Imminkase boqortooyadaydu tan halkan ma aha. 37 ayaa ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula hadlay, Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Haddaba oo weligay wax baan ku bari jiray sunagogyada iyo ma boqor baad tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay, macbudka, meesha ay Yuhuudda oo dhammi isugu Waad tidhaahdaa inaan boqor ahay. Taas ayaan u timaado, oo waxba si qarsoon uma odhan jirin. 21 dhashay, oo taas ayaan dunida u imid, inaan marag u Maxaad ii weyddiinaysaa? Weyddii kuwa maqlay furo runta. Mid kasta oo kan runta ah wuu maqlaa waxaan kula hadlay. Bal eeg, kuwaasaa og waxaan codkayga. 38 Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa maxay idhi e. 22 Markuu sidaas yidhi saraakiishii midkood runtu? Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu oo ag taagnaa ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh, Yuhuudda u baxay oo ku yidhi, Eedna isagii kuma Ma saasaad ugu jawaabysaa wadaadka sare? 23 aan helin. 39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan Ciise ayaa ugu jawaabay, Haddii aan si xun u hadlay, mid idii sii daayo lidda Kormaridda. Haddaba ma xumaanta ka marag fur, haddaan si wanaagsan doonaysaan inaan idii sii daayo Boqorkii Yuhuudda? u hadlayse, maxaad ii dharbaaxaysaa? 24 Annas 40 Kolkaasay dhammaan mar kale qayliyeen iyagoo haddaba wuxuu isagoo xidhxidhan u diray Kayafas leh, Ninkan ma aha, laakiin Baraabas. Baraabas oo ahaa wadaadka sare. 25 Simoon Butros ayaa wuxuu ahaa waxdhace.

taagnaa oo dabka kulaalayay. Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Adiguna ma waxaad tahay xertiisi midkood? Markaasuu inkiray oo yidhi, Ma ihi. 26 Addoommadii wadaadka sare midkood oo qaraabo ay ahaayeen kii Butros uu dhegta ka gooyay wuxuu yidhi, Miyaanan beerta kugula arkin isaga? 27 Haddaba Butros mar kale ayuu inkiray, oo markiiba diiqii baa ciyey. 28 Haddaba Ciise ayay ka kaxeyeen Kayafas ilaa guriga taliyaha. Waxay ahayd aroortii hore, oo iyagu ma ay gelin guriga taliyaha si aanay u nijaasoobin, laakiinse inay cashadii lidda Kormaridda wax ka cunaan. 29 Bilaatos haddaba ayaa u soo baxay iyagii oo ku yidhi, Maxaad ku ashtakaynaysaan ninkan? 30 Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Ninkanu haddaanu ahayn xumaanfale, kuuma aannu soo gacangelinneen. 31 Haddaba Bilaatos wuxuu ku yidhi, Idinku qaata, oo sharciginna ku xukuma. Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen, Xalaal nooma aha inaannu nin dillo, 32 inuu ahaado hadalkii Ciise ku

19 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo karbaashay, 2 askartiina taaj ayay qodxan uga taxeen, oo madaxiisay saareen, oo waxay u geliyeen dhar guduudan. 3 Markaasay u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, Nabad Boqorka Yuhuuddow, wayna dharbaaxeen. 4 Bilaatos haddana dibadduu u baxay oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan idii soo bixinayaa inaad ogaataan inaan eed ku helin. 5 Ciise haddaba ayaa dibadda u soo baxay isagoo sita taajkii qodxanta ahaa iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos ayaa ku yidhi iyaga, Bal eega ninka. 6 Sidaa daraaddeed markii wadaaddadii sare iyo saraakiishii arkeen, ayay qayliyeen iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku wata, oo iskutallaabta ku qodba, waayo, anigu eed kuma aan heline. 7 Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay, Sharci baannu leennahay, sharcigaas xaggiisana waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wiilkaa laah. 8 Haddaba Bilaatos markuu hadalkas maqlay,

aad buu u sii baqay, 9 oo haddana wuxuu galay Khamiiskii meella kama tollayn dusha iyo hoosta. 24 guriga taliyaha oo ku yidhi Ciise, Xaggee baad ka Sidaa daraaddeed waxay isku yidhaahdeen, Yeynan timid? Laakiin Ciise jawaabna uma uu celinin. 10 kala jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Miyaanad doona, inuu noqdo Qorniinka oo leh, lyagu waxay ila hadlayn? Miyaanad ogayn inaan leeyahay amar qaybsadeen dharkaygii. Khamiiskaygiina way u saami aan kugu sii daayo iyo amar aan iskutallaabta kugu riteen. Haddaba waxyalahaas askartii baa samaysay. qodbo? 11 Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna iguma 25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag taagnaa hooyadiis, aad lahaateen haddaan xagga sare lagaa siin. Sidaa iyo habaryartiis, Maryan afadii Kaloobaas, iyo Maryan daraaddeed kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa kaa dembi tii reer Magdala. 26 Sidaa daraaddeed Ciise markuu weyn. 12 Taas dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay arkay hooyadiis iyo kii xerta ahaa oo uu jeclaa oo inuu sii daayo, laakiin Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoog ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi, Islaan yahay, leh, Haddaad ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkiis waa kaa wiilkaagi. 27 Markaasuu kii xerta ahaana ku ma ihid. Nin kasta oo boqor iska dhigaba, wuxuu yidhi, Waa taa hooyadaa. Oo saacaddaas dabadeed ku caasiyya Kaysar. 13 Haddaba Bilaatos markuu kii xerta ahaa ayaa gurigiisii u kaxeyey. 28 Markaas hadalladaas maqlay, ayuu Ciise dibadda u soo saaray, dabadeed Ciise isagoo garanaya wax kasta inay oo wuxuu ku fadhiistay kursiga xukumaadda, meesha dhammaadeen, in Qorniinku ahaado, ayuu yidhi, la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa ah oo af Cibraanigana Waan harraadsanahay. 29 Markaas waxaa meeshaas lagu yidhaahdo Gabbata. 14 Haddaba waxay ahayd yiil weel khal ka buuxo. Sidaa daraaddeed geed isbonji Maalintii Diyaargarayskii Kormaridda, abbaarahaa la yidhaahdo bay khalkii ka buuxiyeen, markaasay saacaddii lixaad. Oo wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal kor saareen geed husob la yidhaahdo oo afkiisa ku eega boqorkiinna. 15 Sidaa daraaddeed waxay ku dhoweeyeen. 30 Haddaba markii Ciise khalkii qaataay qayliyeen, Kaxee, kaxee, iskutallaabta ku qodob. ayuu yidhi, Waa dhammaatay, markaasuu madaxa Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Boqorkiinna foororshay oo ruuxii bixiyey. 31 Sidaa daraaddeed miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii sare Yuhuuddii, inaan meydadku sabtida iskutallaabaha sii ayaa ugu jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar maahee. saarnaan, waxay Bilaatos ka baryeen in lugaha laga 16 Markaasuu haddaba u dhiibay in iskutallaabta lagu jebiyo oo meydadka la qaado, waayo, waxay ahayd qodbo. 17 Wayna kaxeyeen Ciise. Markaas isagoo Maalintii Diyaargarayska, oo maalinta sabtidaas sita iskutallaabta ayuu u kacay meeshii Dhakada waxay ahayd maalin weyn. 32 Haddaba askartii waa la yidhaahdo, oo af Cibraaniga lagu odhan jiray timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo kii kale Golgota, 18 meeshaasay iskutallaabaha ku qodbeen oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga. 33 Laakiin isaga iyo laba kale, midba gees, Ciisena dhexda. 19 markay Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu durba Bilaatosna wax buu qoray oo ku dhejiyey iskutallaabta dhintay kama ay jebin lugihii. 34 Laakiin mid askartii dusheeda, waxaana ku qorraa, CIISIHII REER ka mid ah ayaa dhinaca Ciise waran kaga wareemay, NAASARED, BOQORKA YUHUJUNDA. 20 Haddaba oo markiiba waxaa ka soo baxay dhiig iyo biyo. 35 Oo Yuhuudda badideed ayaa qorniinkaas akhriday, kii arkayna wuu marag furay, maraggiisuna waa run, waayo, meeshii Ciise iskutallaabta lagaga qodbay waa wuuna garanayaa inuu run sheegayo, inaad idinkuna u dhowayd magaalada, oo qorniinkii wuxuu ku qorraa rumaysataan. 36 Waayo, waxyalahaas waxay u af Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga. 21 dhaceen inuu ahaado Qorniinka leh, Lafihiisa midna la Sidaa daraaddeed wadaaddadii sare oo Yuhuudda jebin maayo. 37 Oo Qorniin kale wuxuu leeyahay, Way waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, Ha qorin, Boqorka arki doonaan kii ay wareemeen. 38 Waxyalahaas Yuhuudda, laakiin qor, Kanaa yidhi, Waxaan ahay dabadeed, Yuusuf kii ahaa reer Arimataya, isagoo Boqorka Yuhuudda. 22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, xer u ah Ciise laakiinse si qarsoon cabsidii uu ka Waxaan qoray ayaan qoray. 23 Haddaba askartii cabsaday Yuhuudda awadeed, wuxuu Bilaatos ka markay Ciise iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay baryay inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna waa u qaateen oo ay afar meelood ka dhigeen, askari fasaxay. Sidaa daraaddeed wuu yimid oo meydkisii waliba meel buu qaataay, khamiiskiina way qaateen. qaaday. 39 Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos kii

markii hore habeennimada u yimid, wuxuuna keenay shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii malmal iyo cuud isku qasan oo qiyastii boqol rodol halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigatay, anna ah. 40 Haddaba waxay qaadeen meydkiil Ciise waan ka soo qaadan doonaaye. 16 Ciise wuxuu oo ku duuddubbeen maryo iyo dhir udgoon siday ku yidhi, Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka caadada aasniinta Yuhuuddu ahayd. 41 Meeshii isaga Cibraaniga ku tidhi, Rabbooni, ee ah Macallimow. iskutallaabta lagu qodbay waxaa ku til beer, beerta 17 Ciise ayaa ku yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor dhexdeedana waxaa ku til xabaal cusub oo aan ninna uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u tag walaalahay weli la dhigin. 42 Haddaba Maalintii Diyaargarayska oo ku dheh, Wuxuu yidhi, Waxaan kor ugu tegayaa oo Yuhuudda aawadeed ayay meeshaas Ciise u Aabbahay oo ah Aabbiiin, Ilaahay oo ah Ilaahiin. 18 dhigeen, waayo, xabaashii waa dhowayd.

20 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka Maryan

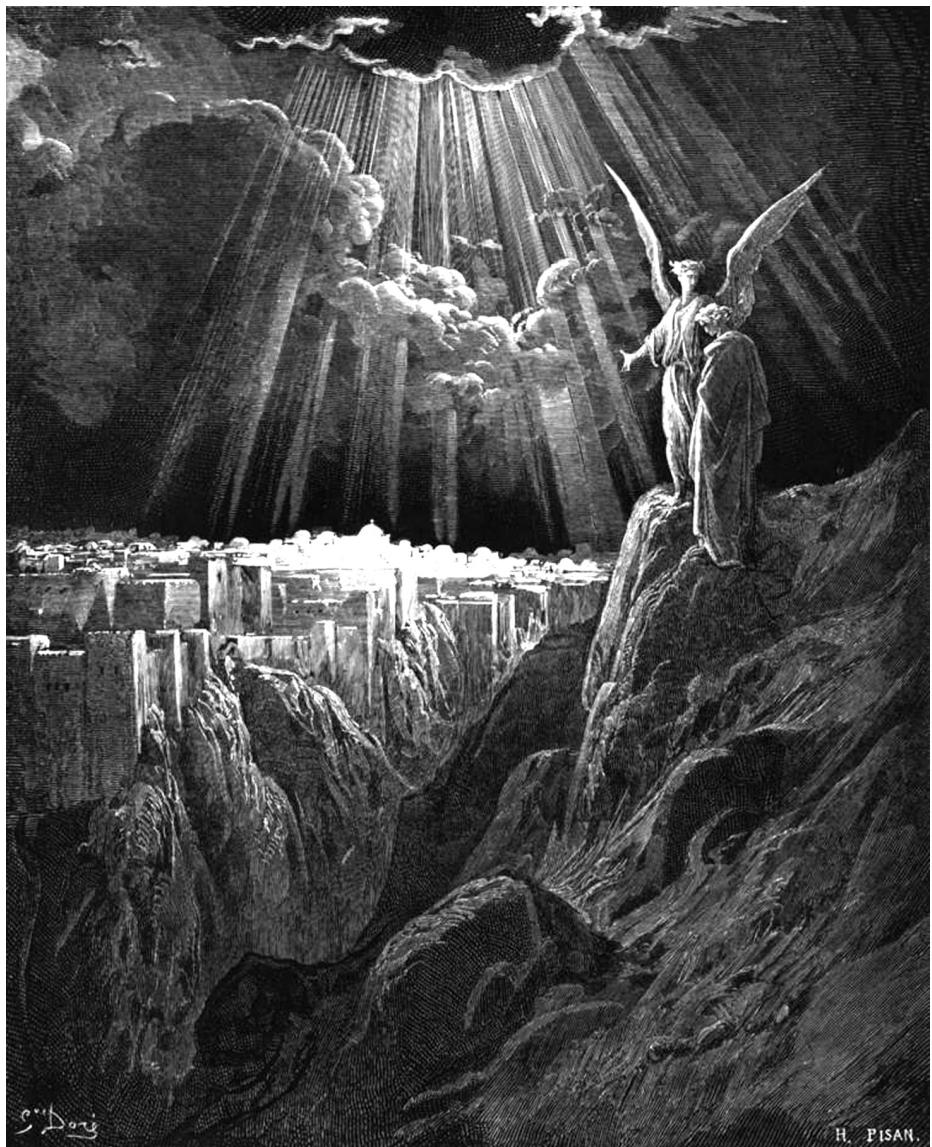
tiirer Magdala ayaa aroortii hore xabaashii timid, intay weli gudcur ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii laga qaaday. 2 Sidaa daraaddeed way orodday oo u tagtay Simoon Butros iyo kii kale oo xerta ahaa oo Ciise jeelaa, waxayna ku tidhi, Sayidkii ayay xabaashii kala baxeen, oo garan mayno meeshay dhigeen. 3 Saas aawadeed Butros iyo kii kale oo xerta ahaa ayaa baxay, oo waxay tageen xabaashii. 4 Way wada ordeen labadoodiiba, oo kii kale oo xerta ahaa ayaa Butros ka dheereeyey, oo uga hor maray xabaashii. 5 Markaasuu foororsaday, oo wuxuu arkay maryihii oo yaal, laakiinse ma uu gelin. 6 Haddana Simoon Butros oo daba socday baa yimid, markaasuu xabaashii galay, oo wuxuu arkay maryihii oo yaal 7 iyo maradii madaxiisa saarnayd oo aan la oollin maryihii, laakiin meel keligeed ku duuddubnayd. 8 Markaas haddaba waxaa galay kii kale oo xerta ahaa oo hore u yimid xabaashii, wuuna arkay oo rumaystay. 9 Waayo, weli Qorniinka ma ay garan inay tahay inuu kuwa dhintay ka soo sara kaco. 10 Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii ku noqotay. 11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii dibaddeeda taagnayd iyadoo ooyaysa. Haddaba intay ooyaysay bay xabaashii ku foorosatay. 12 Waxayna aragtay laba malaa'igood oo dhar cadcad xidhan oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray, mid madaxa, midna cagaha. 13 Oo waxay ku yidhaahdeen, Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa? Markaasay ku tidhi, Wuxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen, oo garanna maayo meeshay dhigeen. 14 Markay sidaa ku tidhi ayay dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise oo taagan, mana ay garanayn inuu Ciise yahay. 15 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Haweenay yahay, Maxaad u ooyaysaa? Kumaad doondoonaaysaa? Iyadoo u malaynaysa inuu yahay ninkii beerta ka Maryan tiirer Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi, Wuxaan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu waxyalahaas iyada ku yidhi. 19 Haddaba maalintaas markay makhrubkii ahayd, ayaantii u horraysay ee toddobaadka, oo ay albaabbadu xidhnaayeen meeshay xertu joogtay cabsida ay Yuhuudda ka cabsadeen aawadeed, ayaa Ciise yimid oo isdhex taagay, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. 20 Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay gacmihiiisi iyo dhinaciisi. Sidaa daraaddeed xertii waa ku farxeen markay Sayidkii arkeen. 21 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan anna idin diraya. 22 Oo markuu waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo ku yidhi, Aqbalaa Ruuxa Quduuskaa. 23 Nin alla ninkaad dembiyadiisa cafidaan way cafian yihiin, nin alla ninkaad dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin. 24 Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid ah oo Didumos la odhan jiray lama joogin markuu Ciise yimid. 25 Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi, Wuxaannu aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku yidhi, Haddaan gacmihiiisa ku arkin calaamadii musmaarrada, oo aanan fartayda gelin nabarkii musmaarrada, oo gacantayda gelin dhinaciisa, rumaysanba maayo. 26 Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisiis gudaha ayay mar labaad wada joogeen, oo Toomasna waa la joogay. Markaasaa Ciise yimid, albaabbadii oo xidhan, oo intuu isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. 27 Markaasuu Toomas ku yidhi, Fartaada keen oo arag gacmahayga, oo gacantaadana keen oo geli dhinacayga, oo ha rumaysad la'aanin laakiin rumayso. 28 Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigay iyo Ilaahayow. 29 Markaasaa Ciise ku yidhi, Waad i aragtay, taas aawadeed ayaad rumaysatay. Wuxaan barakaysan kuwa aan i arag ee rumaystay. 30 Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hortooda calaamooyin kale oo badan oo aan ku qorrays

kitaabkan. 31 Laakiin waxyaalahan waxaa loo qoray kacay dabadeed. 15 Haddaba markay quraacdeen inaad rumaysataan inuu Ciise yahay Masiixa, Wiilka dabadeed Ciise wuxuu Simoon Butros ku yidhi, Ilaah, iyo inaad nolosha ku lahaataan magiciisa Simoon ina Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay? idinkoo rumaysanaya.

21 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale xertii isugu muujiyey Bad Tiberiyas agteeda. Oo sidatan ayuu isu tusay. 2 Waxaa wada joogay Simoon Butros, iyo Toomas ka la yidhaahda Didumos, iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii Galili, iyo wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah. 3 Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo kalluumaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen, Annana waa ku raacaynaa. Markaasay tageen oo doonnida fuuleen; laakiin habeenkaas waxba ma ay qaban. 4 Laakiin markii waagu beryay Ciise wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise ma ay garanayn inuu Ciise yahay. 5 Markaasaa Ciise haddaba ku yidhi, Carruur yahay, wax la cuno ma haysaan? Waxay ugu jawaabeen, Maya. 6 Markaasuu ku yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca midigta ee doonnida, waadha heli doontaane. Haddaba way tuureen, oo ma ayna karin inay soo jiidaan, kallunka faro badnaantiisa aawadeed. 7 Kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa ayaa ku yidhi Butros, Waa Sayidkii. Haddaba markuu Simoon Butros maqlay inuu Sayidka yahay, ayuu dharkiisa guntaday (waayo, wuu qaawanaa), oo wuxuu isku tuuray badda. 8 Laakiin xertii kale waxay ku yimaadeen sixiimadda yar (waayo, kama ay fogayn dhulka, laakiin waxay u jireen qiyaastii laba boqol oo dhudhun), waxayna jiidayeen shabaggii kallunka. 9 Haddaba markay dhulkii u soo degeen waxay arkeen dab dhuxul ah iyo kalluun saaran iyo kibis. 10 Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii, Keena qaar kallunkaad hadda soo qabateen. 11 Haddaba Simoon Butros ayaa sixiimaddii fulay, oo wuxuu xagga dhulka u jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol iyo saddex iyo konton kalluun oo waaweyn, oo in kastoo ay faro badnaayeen shabaggii ma dillaacin. 12 Markaasaa Ciise wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya oo quraacda. Oo xertii midkoodna kuma uu dhicin inuu yidhaahdo, Kumaad tahay? waayo, waxay garanayeen inuu Sayidka yahay. 13 Kolkaasaa Ciise yimid oo qaaday kibstii oo siiyey iyaga, kallunkiina sidoo kale. 14 Taasu waa markii saddexaad oo Ciise xertii isu muujiyey markii uu kuwa dhintay ka soo sara

kacay dabadeed. 15 Haddaba markay quraacdeen inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga daaji. 16 Haddana wuxuu mar labaad ku yidhi isaga, Simoon ina Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Idahayga ilaali. 17 Markii saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, Ma i jeceshahay? Butros ayaa ka calool xumaaday, waayo, wuxuu markii saddexaad ku yidhi, Ma i jeceshahay? Markaasuu ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og tahay, waadna garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise ayaa ku yidhi, Idahayga daaji. 18 Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Markaad yarayd adigu waad guntan jirtay, oo waxaad mari jirtay meeshaad doonaysay, laakiin markaad gabowdid, gacmahaad kala bixin doontaa, oo mid kalaa kuu guntin doona, oo wuxuu kuu qaadi doonaa meel aadan doonayn. 19 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso dhimashaduu Ilaah ku ammaani doono. Markuu waxaas yidhi dabadeed, wuxuu ku yidhi, I soo raac. 20 Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa oo daba socda; isagu wuxuu ahaa kii laabta Ciise ku tiirsanaa wakhtigii cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa kuma kan ku gacangelin doonaa? 21 Haddaba Butros markuu arkay, wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow, kanna ka warran? 22 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay? Adigu i soo raac. 23 Haddaba waxaa walaalaha ku dhex faafay hadalkaas oo leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma dhiiman doono. Laakiin Ciise kuma odhan, Ma dhiiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay? 24 Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay waxyaalahan, oo qoray waxyaalahan, oo waxaannu garanayna maraggiisu inuu run yahay. 25 Wixaana jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey, oo haddii mid mid loo wada qoro, waxaan u malaynayaa inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada
ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay.
Markaasaan maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay
la jirtaa dadka, oo isna wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaa
dadkiisa, oo Ilaah qudhiiisuna wuxuu la jiri doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood;

Muujintii 21:2-3

Mujintii

19 Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u eg cod weyn oo maqluuq badan oo samada ku jira, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo ammaan iyo xoog waxaa leh llaahayaga; 2 waayo, waxaa run iyo xaq ah xukummadiisa, maxaa yeelay, isagu wuu xukumay dhilladii weynayd ee dhulka ku hallaysay sinadeedii; oo dhiiggi addoommadiisiina gacanteeda wuu ka aaray. 3 Oo haddana mar labaad ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeenduna kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis. (*atōn g165*)
4 Markaasaan afar iyo labaatankii oday iyo afartii xayawaan ayaa sujuuday, oo waxay caabudeen llaaha carshiga ku fadhiya iyago leh, Aamiin, Halleeluuya.
5 Markaasaan cod baa ka soo baxay carshigii, oo wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana, addoommadiisa oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow, yar iyo weynba. 6 Oo haddana waxaan maqlay wax u eg maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood, iyo onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya, waayo, waxaa wax xukuma Rabbiga llaahayaga oo Qaadirkaa ah. 7 Aynu rayrayno oo aad u faraxno, oo aynu ammaanno isaga; waayo, arooski Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay.
8 Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato dhar wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah; waayo, dharka wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqaa ahaa oo quduusiinta. 9 Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa, Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay arooska Wanka cashadiisa. Oo wuxuu kaloo igu yidhi, Kuwanu waa erayadii llaah oo run ah. 10 Inaan isaga caabudo aawadeed ayaan cagijiisa ugu hor dhacay. Oo isna markaasu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo saas ha yeelin. Anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo walaalahaaga haya markhaatifuridda Ciise. llaah u sujuud, waayo, markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.
11 Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo faras cad, oo kii fuushanaana waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run; oo isagu xaqniimu wax ku xukumaa oo uu ku diriraa. 12 Oo indhihiisuna waxay u ekaayeen ololka dabka, madaxiisana waxaa u saarnaa taajaj badan; oo waxaa ugu qornaa magac aanu ninna aqoon isaga mooyaane. 13 Oo isna wuxuu qabay dhar dhiig lagu rusheeyey, magiciisana waxaa la odhan jiray ereyga llaah. 14 Oo ciidammadii samada

ku jirayna isagay soo raaceen iyago fuushan fardo cadcad oo qaba dhar wanaagsan oo cad oo daahir ah.
15 Oo afkiisana waxaa ka soo baxday seef af badan inuu ku laayo quruumaha; oo wuxuu iyaga ku xukumi doonaa ul bir ah, oo wuxuu ku tumay macsarraddii canabka oo xanaaqii cadhada llaaha Qaadirkaa. 16 Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu qornaa magac, kaas oo ah BOQORKA BOQORRADA, IYO SAYIDKA SAYIDYADA. 17 Oo markaasaan arkay malaalig qorraxda dhex taagan; oo intay cod weyn ku dhawaaqday ayay waxay haadda samada dhex duusha oo dhan ku tidhi, Kaalaya oo u soo urura cashada weyn oo llaah, 18 aad idinku cunteene hilibka boqorrada, iyo hilibka kaptannada, iyo hilibka ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha iyo kuwa fuushan, iyo hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon, iyo yar iyo weynba. 19 Oo markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dhulka iyo ciidammadoodii oo u soo wada ururay inay la diriraan kii faraska fuushanaa iyo ciidankiisi. 20 Markaasaan la qabtay bahalkii iyo nebigii beenta ahaa oo calaamooyinka hortiisa ku samayn jiray, kuwaasoo uu ku kхиyaanay jiray kuwii aqbalay sumaddii bahalka iyo kuwii u sujuuday sanamkiisi, oo labadoodii iyago nool ayaa waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd, oo baaruuddu ka ololaysay; (*Limnē Pyr g3041 g4442*) 21 oo intoodii kalena waxaa lagu laayay kii faraska fuushanaa seeftiisii afkiisa ka soo baxday; oo haaddii oo dhammu waxay ka dhergeen hilibkoodii.

20 Oo markaasaan arkay malaalig samada ka degaysa, oo waxay gacanta ku haysatay furiihii yamayska iyo silsilad weyn. (*Abyssos g12*) 2 Oo markaasay qabsatay masduulaagii ahaa maska duqa ah, kaasoo ah Iblisika iyo Shayddaanka, oo intii kun sannadood ah ayay xidhay, 3 oo waxay ku ridday yamayskii, markaasay xidhay oo shaabab ku awday inaanu quruumaha mar dambe kхиyaanay ilamaa kunka sannadood ay dhammaadaan; oo taas ka dib waa in isaga la furo wakhti yar. (*Abyssos g12*) 4 Oo markaasaan arkay carshiy, oo waxaa kuwa ku fadhiyey la siiyey amar ay ku xukumaan; oo haddana waxaan arkay nafihii kuwii madaxa looga jaray markhaatigii ay Ciise u fureen aawadiis, iyo eraygii llaah aawadiis, iyo kuwii aan caabudin bahalkii iyo sanamkiisa toona, oo aan aqbalin in sumaddii lagaga dhigo wejigooda iyo gacantooda; way soo

noolaadeen oo kun sannadood ayay Masiix wax 2 Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska la xukumeen. 5 Oo dadkii dhintay intoodii kalena ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka sooma ay noolaan ilamaa ay kunkii sannadood soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey dhammaadeen. Kanu waa sarakicidda kowaad. 6 sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. 3 Markaasaan Waxaa barakaysan oo quduus ah kii ka qayb gala maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal sarakicidda kowaad; kuwaas dhimashada labaadi eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu amar kuma laha, laakiinse waxay wadaaddo u ahaan la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan Ilaah iyo Masiixa, oo waxay isaga wax la doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhiiisuna wuxuu la jiri xukumi doonaan kun sannadood. 7 Oo markii kunkii doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood; sannadood ay dhammaadaan ayaa Shayddaanka 4 oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa, laga furi doonaa xabsigii lagu xabbisay, 8 oo wuxuu u oo dhimashona mar dambe ma jiri doonto, oo mar soo bixi doonaa inuu kхиyaaneeyo quruumaha deggan dambena ma jiri doonaan murug iyo oohn iyo xanuun dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo Maajuuj toona, waayo, waxyalihii hore way dhammaadeen. inuu iyaga u soo ururiyo dagaalka; oo tiradooduna 5 Markaasaa kii carshiga ku fadhiyey wuxuu yidhi, waa sida ciidda badda. 9 Oo waxay ku soo kor Bal eeg, wax kastaba cusayb baan ka dhigayaa. baxeen ballaadhka dhulka, oo waxay hareereeyeen Oo wuxuu igu yidhi, Qor, waayo, erayadanu waa kaambadii quduusiinta iyo magaaladii la jeclaa; aamin iyo run. 6 Oo wuxuu igu yidhi, lyagu way markaasaa waxaa samada ka soo degay dab, wuuna ahaadeen. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, iyo laastay iyaggi. 10 Oo Iblis kii iyaga kхиyaanayn jirayna bilowgii iyo dhammaadka. Oo kii harraadsan waxaan waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka iyo baaruudda hadiyad ahaan uga waraabbin doonaa isha biyaha ahayd, halkaas oo ay ku jiraan bahalkii iyo nebigii nolosha. 7 Oo kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa waxyalahan, oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa Ilaah, isna wuxuu ii ahaan doonaa wiil. 8 Laakiinse g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Oo markaasaan arkay kuulaashada labaad oo dhimashada labaad ku jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu ka ololayaan, oo taasuna waa dhimashada labaad. (Limnē Pyr g3041 g4442) 12 Oo markaasaan arkay kuwii dhintay, yar iyo weynba, iyagoo taagan carshiga hortiisi, markaasaa waxaa la furay kitaabadii; oo haddana waxaa la furay kitaab kale oo ah kii nolosha; oo kuwii dhintay waxaa lagu xukumay waxyalihii kitaabadii ku qornaa, sidii ay shuqullandoodii ahaayeen. 13 Markaasaa baddii waxay sii daysay kuwii dhintay oo dhexdeedii ku jiray; oo dhimashadii iyo Haadeesna waxay sii daayeen kuwii dhintay oo dhexdoodii ku jiray; markaasaa iyaggi waxaa laga xukumay nin walba sidii shuqullandoodii ahaayeen. (Hadēs g86) 14 Oo dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd. Oo taasu waa dhimashadii labaad oo ah badda dabka ah. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Oo ku alla kii aan kitaabkii nolosha laga helin isagoo ku qoran, waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub; waayo, samadii hore iyo dhulki hore way dhammaadeen; oo baddiina mar dambe ma ay jirin.

oo reer binu Israa'iil; 13 oo xagga bari waxay ku looma xidhi doono maalinta (waayo, halkaas habeen lahayd saddex irdood, woqooyina waxay ku lahayd ma jiri doono); 26 oo waxay iyada soo gelin doonaan saddex irdood, koonfurna waxay ku lahayd saddex ammaanta iyo cisada quruumaha; 27 oo gudaheedana irdood, galbeedna waxay ku lahayd saddex irdood. sinaba uma ay gelin doonaan wax nijees ah amase 14 Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba iyo kii sameeya karaahiyoo iyo been; laakiinse waxaa toban aasaas, oo dushooda waxaa ku qornaa laba keliyahoo gelin doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha iyo tobankii rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii ee Wanka.

magac. 15 Oo malaa'igtii ila hadashay waxay

haysatay cawsduur qiyaaseed oo dahab ah inay ku qiyaasto magaalada iyo irdaheeda iyo derbigeeda.

16 Oo magaaladuna waxay u dhisnayd afar gees, oo dhererkeeduna wuxuu le'eka ballaadhkeeda; oo markaasay waxay magaaladii ku qyaastay cawsduurkii, oo waxay noqotay laba iyo tobantun oo istaadiyon; oo dhererkeeda iyo ballaadhkeeda iyo sarajooggeeduba waa isla ekaayeen. 17 Oo waxay qyaastay derbigeedii, oo wuxuu noqday boqol iyo afar iyo afartan dhudhun, sidii ay ahayd qyaastii ninku, kaasoo ah malaa'ig. 18 Oo derbigeediina waxaa laga dhisay yasbid, oo magaaladuna waxay ahayd dahab saafi ah oo u eg muraayad saafi ah.

19 Oo derbigii magaalada aasaaskiisiina waxaa lagu sharraxay dhagaxyo qaali ah oo cayn kasta ah. Aasaaskii kowaad wuxuu ahaa yasbid, kii labaadna wuxuu ahaa safayr, kii saddexaadna wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu ahaa sumurud, 20 kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug, kii lixaadna wuxuu ahaa sardiyoos, kii toddobaadna wuxuu ahaa khirusolitos, kii siddeedaadna wuxuu ahaa berullos, kii sagaalaadna wuxuu ahaa tobasiyos, kii tobnaadna wuxuu ahaa khirusobrasos, kii koob iyo tobnaadna wuxuu ahaa yakintos, kii laba iyo tobnaadna wuxuu ahaa ametustos. 21 Oo laba iyo tobankii irdoodna waxay ahaayeen laba iyo tobantun luul, oo kii kastoo irdihii ka mid ahaaba wuxuu ahaa luul, oo magaaladii jidkeediina wuxuu ahaa dahab saafi ah oo u eg muraayad wax laga dhex arko. 22 Oo dhexdeedana macbud kuma arag; waayo, Rabbiga ah Ilaaha Qaadirkaa iyo Wanka ayaa waxay yihiin macbudkeeda. 23 Oo magaaladuna uma baahna qorrax iyo dayax toona inay dusheeda ka iftiimaan; waayo, ammaanta Ilaah ayaa iftiin u ahayd, oo laambadeeduna waa Wanka.

24 Oo quruumuhuna waxay ku dhex socon doonaan iftiinkeeda, oo boqorrada dhulkuna ammaantooda iyaday soo gelin doonaan. 25 Oo irdaheedana sinaba

22 Markaasay malaa'igtii i tustay webi ah biyyaha nolosha, oo u dhalaalaya sidii madarad oo

kale, oo ka soo baxaya carshigii Ilaah iyo Wanka, 2 iyo jidki magaalada dhexdiisa. Webiga dhankiisan iyo dhankiisaasba waxaa ku yiil geedkii nolosha oo dhalaya laba iyo tobantun cayn oo midho ah, oo midhihiisana dhalaya bil kasta; oo geedka caleemihisuna waxay quruumaha u ahaayeen bogsiin.

3 Oo mar dambena naclad ma jiri doonto, oo waxaa halkaas ku jiri doona Ilaah iyo Wanka carshigooda; oo addoommadiisuna way u adeegi doonaan, 4 oo wejgiisay arki doonaan, oo magiciisuna wuxuu ugu oollu doonaa wejgooda. 5 Oo mar dambe habeen ma jiri doono, oo iyana uma baahnaan doonaan laambad iftiinkeed iyo iftiinka qorraxda toona; waayo, waxaa iyaga iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah, oo iyana waxay talin doonaan weligood iyo weligood.

(aioñ g165) 6 Oo markaasay malaa'igtii waxay igu tidhi, Erayadanu waa aamin iyo run; oo Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada nebyiyada ayaa malaa'igtii u soo diray inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan. 7 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba waxaa barakaysan kii xajiyaa erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray.

8 Anigoo Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo arkay waxyaalahan. Oo markii aan maqlay oo aan arkay, ayaan ku hor dhacay cagii malaa'igtii i tustay waxyaalahan, si aan u caabudo. 9 Oo haddana waxay igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin, waayo, anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo nebyiyada walaalah ah iyo kuwa xajiyaa erayada kitaabkan; haddaba Ilaah caabud. 10 Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha ku xidhin erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray, waayo, wakhtigii waa dhow yahay. 11 Oo kii xaqdarunu xaqdarro ha sii sameeyo; oo kii nijees ahna nijees ha laga sii dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo ha sii sameeyo; kii quduus ahuna quduus ha laga sii dhigo. 12 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa, oo abaalgudkaygiina waan wataa si aan nin walba ugu

abaalgudo sida shuqulkiisu yahay. 13 Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu horreeyey iyo kan ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka. 14 Haddaba waxaa barakaysan kuwa khamiisyadooda maydha, si ay amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka nolosha, oo ay magaalada irdaha ka soo galaan. 15 Haddaba dibadda waxaa jooga eeyihii, iyo saaxiriintii, iyo kuwa sinaysta, iyo gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa sanamyada caabuda, iyo ku kasta oo been jecel ama sheega. 16 Oo anigoo Ciise ah ayaan malaa'gtaydii u soo diray inay waxyaalahan idiinku markhaati furto kiniisadaha aawadood. Anigu waxaan ahay xididkii iyo farcankii Daa'uud, iyo xiddigta waaberi oo dhalaalaysa. 17 Ruuxa iyo aroosadduba waxay yidhaahdaan, Kaalay. Oo kii maqlaana ha yidhaahdo, Kaalay. Oo kii harraadsanuna ha yimaado. Oo kii doonayaaba biyaha nolosha hadiyad ahaan ha u qaato. 18 Oo anigu waxaan ku idhaahdaa nin kasta oo maqla erayadii wax sii sheegidda ee kitaabkan lagu qoray, Haddii nin wax ku daro iyaga, Ilaah wuxuu isaga ku dari doonaa belaayooyinka kitaabkan ku qoran; 19 oo haddii nin wax ka qaado erayadii kitaabka wax sii sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtiiisa ka qaadi doona geedka nolosha iyo magaalada quduuska ah iyo waxyaalaha kitaabkan ku qoran. 20 Haddaba kan waxyaalahan ka markhaati furayaa, wuxuu leeyahay, Haah, anigu dhaqsaan u imanayaa. Aamiin, Rabbi Ciisow, kaalay. 21 Nimcada Rabbi Ciise ha la jirto quduusiinta oo dhan. Aamiin.

66 Aayadaha

Somali at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with primer verses below.

Bilowgii 9:8 Oo llaah Nuux buu la hadlay, iyo wiilashiisi la joogay, isagoo ku leh, 9:9 Bal eega, anigu axdigaya baan idinku adkaynaya, idinka iyo farcankiinna idinka dambeeyaa; 9:10 iyo uun kasta oo nool oo idinla jooga, haadda iyo xoolaha, iyo dugaag kasta oo dhulka idinla jooga; oo ah in alla intii ka soo baxda doonniida, xataa dugaag kasta oo dhulka. 9:11 Oo waxaan idinku adkayn doonaa axdigaya; inta jidh leh oo dhan mar dambe biyo daad ah laguma baabbi'in doono; daad dambe oo dhulka baabbi'iyaana mar dambe ma jiri doono. 9:12 Oo llaah wuxuu yidhi, Waa tan calaamadii axdiga aan idinla dhiganayo idinka iyo uun kasta oo nool oo idinla jooga, tan iyo qarni kasta. 9:13 Waxaan qaansadayda ku dhex dhigay daruurga, waxaya noqon doontaa calaamadii axdiga dhex yaal aniga iyo dhulka.

Baxniintii 14:13 Markaasaa Muuse wuxuu dadkii ku yidhi, War ha cabsanina, oo iska taagnaada, oo bal arka badbaadada uu Rabbigu maanta idii samayn doono; waayo, Masriyiinta aad maanta aragteen, weligiin mar dambe ma arki doontaan. 14:14 Oo Rabbigu aawadii buu u diriri doonaa, oo idinku waa inaad iska aamusnaataan.

Laawiyiintii 20:26 Waa inaad quduus ii ahaataan, waayo, anigoo Rabbiga ahuba quduus baan ahay, oo dadyowgii baan idinka soocay, si aad kuwaygii u ahaataan.

Tirintii 6:24 Rabbigu ha ku barakeeyo, oo ha ku dhawro. 6:25 Rabbigu wejigiisa ha kugu iftiimyo, oo ha kuu roonaado. 6:26 Rabbigu jaahiisa kor ha kuugu qaado, oo nabadna ha ku siiyo.

Sharciga Kunoqoshadiisa 18:18 Waaan iyaga walaalahood uga dhex kicin doonaa nebi sidaada oo kale ah, oo markaasaan afkiisa gelin doonaa erayadayda, oo isna wuxuu iyaga kula hadli doonaa wax alla waxaan isaga ku amri doono oo dhan. 18:19 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii aan maqlin erayadayda uu magacayga ku sheegi doono, isagaan weyddiin doonaa.

Yashuuca 1:7 Xoog uun yeelo, oo aad u dhiirranow inaad dhawrtid oo aad yeeshid si waafaqsan sharcigii addoonkaygii Muuse kugu amray oo dhan. Si aad ugu liibaantid meel kastoo aad tagtidba, sharcigaas ha uga leexan midigta iyo bidixda toona. 1:8 Kitaabkan sharcigu waa inaanu afkaaga ka tegin, laakiinse waa inaad u fiirsataa habeen iyo maalinba, si aad u dhawrtid wax alla waxa ku qoran oo dhan, waayo, markaasaad jidkaaga ku barwaqaqoobi doontaa, waanad liibaani doontaa. 1:9 Miyaanan kugu amrin? Xoog yeelo, oo aad u dhiirranow. Ha cabsan, hana qalbi jabin, waayo, Rabbiga llaahaaga ahu wuu kula jiraa meel kastoo aad tagtidba.

Xaakinnada 2:7 Oo dadkuna Rabbigay u adeegeen wakhtigii Yashuuca noolaa oo dhan, iyo wakhtigii odayaashii Yashuuca ka nolol dambeeyey oo dhan, kuwaasoo wada arkay kulli shuqulkii weynaa oo Rabbigu u sameeyey reer binu Israa'iil.

Ruud 1:16 Kolkaasaa Ruud waxay ku tidhi, Ha iga baryin inaan kaa tago, oo aan kaa noqdo, oo aanan ku raacin; maxaa yeelay, meeshii Aad tagtid waan tegi doonaa; meeshaad degtidna waan degi doonaa, dadkaaguna wuxuu noqon doonaa dadkayga, Ilaahaaguna wuxuu noqon doonaa Ilaahayga. 1:17 Meeshaad ku dhimatid ayaan ku dhiman doonaa, oo halkaasaa laygu aasi doonaa. Rabbigu sidaas ha igu sameeyo iyo ka sii badanba, haddii aniga iyo adiga, dhimasho mooyaane, wax kaleto ina kala kexxeeyaan.

Samuu'Eel Kowaad 16:7 Markaasaa Rabbigu wuxuu Samuu'eel ku yidhi, Ha fiirin soojeedkiisa, ama dhereriisa, maxaa yeelay, waan diiday isaga. Rabbigu wax uma arko sida dadku wax u arko, waayo, dadku wuxuu fiiriyya muuqashada dusha, Rabbiguse qalbiguu fiiriyya.

Samuu'Eel Labaad 7:22 Haddaba, Rabbow Ilaahow, waad weyn tahay, waayo, mid kula mid ahu ma jiro, oo adiga mooyaane Ilaah kale ma jiro, siday ahaayeen kulli wixii aannu dhegahayaga ku maqalnay oo dhammu.

Boqorradii Kowaad 2:3 oo Rabbiga Ilaahaaga ahna amarkiisa xaji, si Aad jidadkiisa ugu socoto, oo Aad u dhawrtu qaynuunnadiisa, iyo amarradiisa, iyo xukummadiisa, iyo markhaatfurkiisa, si waafaqsan waxa ku qoran sharciga Muuse inaad ku liibaantid waxa Aad samaynaysid oo dhan, iyo meel kastoo Aad u jeesatoba;

Boqorradii Labaad 22:19 Qalbigaagu wuu jilcsanaa oo Rabbiga hortiisa ayaad isku hoosaysiisay markaad maqashay wixii aan kaga hadlay meeshan iyo dadka degganba, iyo inay iyagu noqon doonaan cidla iyo inkaar, oo waad igu hor ooyday, dharkaagiina waad jeexjeexday, oo sidaas daraaddeed waan ku maqlay, ayaa Rabbigu leeyahay.

Taariikhdi Kowaad 29:17 Weliba waan ogahay, Ilaahayow, inaad qalbiga imtixaantid, oo Aad qummanaanta ku faraxdid. Oo aniguna iyadoo qalbigaygu qumman yahay ayaan waxyaalahan oo dhan bixiyey anigoo raallii ah, oo haddana farxad baan ku arkay dadkaaga halkan jooga oo wax bixinaya iyagoo raallii ah.

Taariikhdi Labaad 7:14 haddii dadkayga oo ah kuwa magacayga lagu yeedhay ay is-hoosaysiisan, oo i baryaan, oo wejigayga doondoonaan, oo jidakoodii xumaa ka soo noqdaan, de markaasaan samada ka maqli doonaa, oo dembigoodana waan ka cafify doonaa, oo dalkoodana waan bogsiin doonaa.

Cesraa 7:10 Waayo, Cesraa wuxuu qalbigiisa u diyaariyey inuu doondoono oo sameeyo Rabbiga sharcigiisa iyo inuu reer binu Israa'iil baro qaynuunno iyo xukummo.

Nexemyaah 6:3 Oo waxaan u diray wargeeyayaal, oo ku idhi, Waxaan samaynayaa shuqul weyn oo sidaas daraaddeed ma iman karo. Bal maxaa shuqulku u joogsanayaa markaan ka tago oo aan idin imaado?

Esteer 4:14 Waayo, haddaad wakhtigan iska aamustid, waxaa Yuhuudda meel kale uga kici doona furasho iyo samatabbak, laakiinse adiga iyo reerka aabbahaaba waad halligmi doontaan. Bal yaase garanaya inaad wakhtigan oo kale daraaddiis boqortooyada u soo gashay?

Ayuub 19:25 Laakiinse waan ogahay in kii i soo furtay nool yahay, iyo inuu ugudambaysta dhulka ku istaagi doono.

Sabuurradii 23:1 Rabbigu waa adhijirka i jira; waxba u baahan maayo. 23:2 Wuxuu i fadhiisiyaa doog qoyan dhexdiis, Oo wuxuu ii hoggaamiyaa biyaha deggan dhinacooda. 23:3 Naftayda wuu soo celiyaa. Oo magiciisa aawadiis wuxuu igu hor kacaa waddoooyinka qaqnimada. 23:4 In kastoo aan ku dhex socdo dooxada hooska dhimashada, Sharna ka baqi maayo, waayo, waad ila jirtaa, Ushaada iyo hangoolkaaga

ayaa ii raaxeeyaa. 23:5 Cadaawayaaashayda hortooda waxaad iigu diyaarisaa miis, Oo saliid baad madaxayga ku subagtaa, koobkayguna waa buuxdhaafaa. 23:6 Hubaal cimrigaya oo dhan waxaa i raaci doona wanaag iyo naxariis, Oo weligay guriga Rabbiga ayaan degganaan doonaa.

Maahmaahyadii 3:5 Qalbigaaga dhammaantii Rabbiga ku aamin, Oo waxgarashadaadana ha isku hallayn. 3:6 Jidadaa gaaga oo dhan isaga ku qiro, Oo isna waddooyinkaaguu toosin doonaa.

Wacdiyahii 3:10 Dhibaataadii Ilaa binu-aadmiga u siiyey inay ku hawshoodaan ayaan arkay. 3:11 Wax kastuu ka dhigay inay wakhtigooda quruxsanaadaan, oo haddana daa'innimadii ayuu qalbigooda ku beeray, hase ahaatee binu-aadmigu ma uu garto shuqulkii Ilaa sameeyey tan iyo bilowgii ilaa ugudambaysta.

Gabaygii Sulaymaan 2:4 Wuxuu i keenay guriga diyaafadda, Oo calankiisi i kor sudhnaana wuxuu ahaa jacayl.

Ishacyah 9:6 Waayo, waxaa inoo dhashay ilmo, waxaa layna siiyey wiil, oo boqornimadu garbihiisay saarmi doontaa, oo magiciisana waxaa loo bixin doonaa Ka Yaabkaleh, iyo Lataliye, iyo Ilaha Xoogga leh, iyo Abbaha Daa'limka ah, iyo Amiirkha Nabadda. 9:7 Oo boqornimadiisa iyo nabaddu way badnaan doonaaan, dhammaadha uma lahaan doonaaan carshiga Daa'uud iyo boqortooyadiisa, in la sii adkeeyo, oo caddaalad iyo xaqnimo lagu sii hayo haatan iyo tan iyo weligeedba. Oo tan waxaa samayn doona qirada Rabbiga ciidammada.

Yeremyah 29:11 Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waan garanayaa fikirrada aan idiinku fikiro, waana fikirro nabadeed, oo ma aha kuwa masiibeed, si aan ugudambaystiinna rajo idiin siijo.

Baroorashadii Yeremyah 3:21 Tan uun baan garwaqsan ahay, sidaas daraaddeed rajaan leeyahay. 3:22 Rabbiga naxariistiisa aawadeed ayaan laynoo baabbi'in, maxaa yeelay, raxmaddiisu ma dhammaato. 3:23 Subax walba way cusub yihiin, daacadnimadaaduna way weyn tahay.

Yexesqeel 36:26 Oo weliba waxaan idin siin doonaa qalbi cusub, oo ruux cusubna waan idin gelin doonaa; jidhkiinnana qalbigii dhagaxa ahay baan ka dhix bixin doonaa, oo waxaan idin siin doonaa qalbi jiidh ah. 36:27 Oo Ruuxayga ayaan idin dhix gelin doonaa, oo waxaan ka dhigi doonaa inaad qaynuunnadayda ku socotaan, xukummadaydana waad xajin doontaan, waadha samayn doontaan.

Daanyeel 3:16 Markaasaa Shadrag, iyo Meeshag, iyo Cabeednegoo u jawaabeen boqorkii, oo waxay ku yidhaahdeen, Nebukadnesarow, annagu uma baahnin inaannu kaaga jawaabno xaalkan. 3:17 Haddaba hadday saas tahay, Ilaaheyaga aannu u adeegnaa waa awoodaa inuu naga samatabbixiyo foornada dabka ah oo ololaysa; oo isagu waa naga samatabbixin doonaa gacantaada, Boqorow. 3:18 Laakiinse haddaanay ahayn, Boqorow, haddaba ogow, inaannan u adeegayn Ilaaheyadaada, ama aannan u sujuudayn ekaanta dahabka ah oo aad qotomisay.

Hoosheeca 6:6 Waayo, waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari, oo aqoonta Ilaaheena waan ka jeclahay qurbaanno la gubo.

Yoo'Eel 2:28 Oo markaas dabadeedna anigu ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan, oo wiilashiinna iyo habliiinnu wax bay sii sheegi doonaaan, oo odayashiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaaan, oo raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaaan, 2:29 oo weliba maalmahaas addoommada rag iyo dumarpa ruuxaygaan ku shubi doonaa. 2:30 Oo waxaan samooyinka iyo dhulkaba ka muujin doonaa yaabab, kuwaasoo ah dhiig, iyo dab, iyo tirar qiiq ah. 2:31 Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa gudcur, dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig, intaanay iman maalinta Rabbiga oo weyn oo cabsida badanu. 2:32 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga ku barya uu samatabbixi doono, waayo, Buur Siyoon iyo Yerusaalem, iyo kuwa hadhay oo Rabbigu u yeedhayba waxaa jiri doona kuwo u baxsada sidii Rabbigu yidhi.

Caamoos 5:24 Laakiinse caddaaladdu sida biyo ha u qulqusho, oo xaqnimaduna sida webi fatahaya ha u yaacdoo.

Cobadyaah 1:15 Waayo, maalintii Rabbigu way soo dhow dahay oo way ku dhici doontaa quruumaha oo dhan, oo sidaad samayseen ayaa idinkana laydiinku samayn doonaa, oo abaalgudkiinnii ayaa madaxiinna ku soo noqon doonaa.

Yoonis 2:6 Waxaan hoos ugu dhaadhacay buuraha guntooda; Oo weligay waxaa i awday dhulkii iyo gudbayaashiisiiba; Laakiinse, Rabbiyow, Ilaahayow, noloshaydii waxaad ka soo bixisay yamayskii. 2:7 Markii naftaydu itaal darnaatay ayaan ku xusuustay, Rabbiyow; Oo baryadaydii adigay kuu timid, oo waxay kuugu soo gashay macbudkaaga quduuskaa. 2:8 Kuwa waxyalaaha beenta ah oo aan micne lahayn ku fikiraa Waxay ka tagaan naxariistoodii. 2:9 Aniguse codka mahadhaqidda ayaan allabari kuugu bixin doonaa; Wixii aan nidrayna waan bixinayaa. Badbaado waxaa leh Rabbigu.

Miikaah 6:8 Nin yahow, Rabbigu wuxuu ku tusay waxa wanaagsan. Oo bal maxaa Rabbigu kaa doonayaa, inaad caddaaladda samaysid, oo aad naxariista jeelaatid, oo aad si hoosaysa Ilaahaaga ula socotid mooyaane?

Naxuum 1:2 Rabbigu waa Ilaah masayr ah oo waa aarsadaa, Rabbigu waa aarsadaa oo waa cadho miidhan. Rabbigu cadaawayashaasiisa waa ka aargutaa, oo cadowgiisana cadho buu u kaydiyaa. 1:3 Rabbigu cadho wuu u gaabiya, waana xoog badan yahay, oo kii gardaran sinaba eedlaawe ugu haysan maayo. Rabbigu wuxuu jid ku leeyahay dabaysha cirwareenta ah iyo duufaanka, oo daruuruhuna waa boodhkii caghiisa.

Xabaquuq 3:17 Waayo, in kastoo berduhu uusan ubxin, Ama aan midho ku oollin geedaha canabka ah, Oo hawsha saytuunka lagu khasaaro, Ama aan beeraha quud ka bixin, Oo adhigu xerada ka baabbo'o, Oo golahana aan xoolo lagu arag, 3:18 Haddana Rabbiga waan ku rayrayn doonaa, Oo Ilaaha badbaadadaya ah waan ku farxi doonaa. 3:19 Rabbiga Sayidka ah ayaa xoog ii ah, Cagahaygana wuxuu ka dhigaa sida cagaha deerada, Oo wuxuu igu socodsii doonaa meelahayga sarsare. Tan waxaa lagu tirihey madaxdii muusikaystayaasha, oo waxaa lagu qaadaa alaabtayda xadhkaha leh.

Sefanyaah 3:17 Rabbiga Ilaahaaga ah ayaa dhexdaada jooga, isagu waa mid xoog badan oo ku badbaadin doona. Farxad buu kuugu rayrayn doonaa, oo wuxuu ku nasan doonaa jacaylkiisa, oo gabay buu kuugu farxi doonaa.

Xaggay 1:4 Ma idiin tahay wakhti aad ku hoyataan guryihiiinna saqafka loo yeelay, iyadoo guriganuu uun dunsan yahay? 1:5 Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Jidadiinna ka fiirsada. 1:6 Wax badan baad beerateen, laakiinse in yar baad soo gurateen, wax baad cuntaan, laakiinse innaba kama dheregtaan, wax baad cabtaan, laakiinse innaba kama wabaxdaan, dhar baad xidhataan, laakiinse innaba ma diirsataan, oo kii mushahaaro soo qaataana wuxuu mushahaarada u soo qaata inuu kiish daloolan ku rito. 1:7 Haddaba Rabbiga ciidammadu wuxuu leeyahay, Jidadiinna ka fiirsada.

Sekeyyah 12:10 Oo reer Daa'uud iyo dadka Yeruusaalem degganba waxaan ku shubi doonaa ruuxa raxmadda iyo baryootanka, oo waxay arki doonaan aniga oo ah kii ay wareemeen, oo iyana isagay ugu barooran doonaan sida mid ugu baroorto wiiliisa madiga ah, oo aad bay ugu murugoon doonaan isaga, sida mid ugu murugoodo curadkiisa.

Malaakii 4:2 Laakiinse kuwiinna magacayga ka cabsada waxaa idiin soo bixi doonta qorraxdii xaqnimada oo baallaheeda bogsiinta ku sidda, oo intaad baxdaan ayaad u boodboodi doontaan sida weylaha edegga ka baxa oo kale. 4:3 Oo waxaad ku tuman doontaan kuwa sharka ah oo dhan, waayo, maalinta aan saas sameeyo iyagu waxay ahaan doonaan sida dambas caghiinna ka hooseeya, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.

Matayos 28:18 Oo Ciise ayaa u yimid oo la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Amar oo dhan ayaa samada iyo dhulka laygu siiyey. 28:19 Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa, 28:20 oo bara inay dhawraan wax walba oo aan idinku amray, oo bal eega had iyo goor ayaaan idinla joogaa xataa ilaa wakhtigu dhammaado. (aīōn g165)

Markos 1:14 Kolkii Yooxanaa la qabtay dabadeed, Ciise wuxuu yimid Galili, oo wuxuu dadka ku wacdiyey injiilkii Ilaah, 1:15 wuxuuna yidhi, Wakhtigii waa buuksamay, oo boqortooyadii Ilaah waa soo dhowaatay; toobadkeena oo injiilkii rumaysta. 1:16 Markuu badda Galili ag marayay, wuxuu arkay Simumon iyo walaalkiis Andaros, iyagoo shabag badda ku tuuraya, waayo, waxay ahaayeen kuwa kalluun jillaabta. 1:17 Ciise wuxuu ku yidhi, I soo raaca. Wawaan idinka dhigayaa kuwa dadka jillaabta. 1:18 Markiiba shabagyadoodii way ka tageen, wayna raaceen.

Luukos 4:18 Ruuxii Rabbiga ayaa i dul jooga, Waayo, wuxuu ii subkay inaan war wanaagsan masaakiinta ku wacdiyo, Wuxuuna ii soo diray inaan kuwa xidhan furriinnimada ogeysiiyo lyo kuwa indhaha la' soo celinta araggooda lyo inaan kuwa nabaryasan soo fufuro,

Yooxanaa 3:16 Ilaah intuu dunida jacayl u qabay ayuu siiyey Wiilkisa keliya oo dhashay in mid kastoo isaga rumaystaa uusan lumin laakiinse uu lahaado nolosha weligeed ah. (aīōnios g166) 3:17 Ilaah Wiilk uguma soo dirin dunida inuu xukumo dunida, laakiin wuxuu u soo diray inay dunidu ku badbaaddo isaga.

Falimaha Rasuullada 1:7 Markaasuu iyaga ku yidhi, Dantiinna ma aha inaad ogaataan wakhiyada iyo xilliyyada uu Aabbuhu amarkiisa kaga dhigay. 1:8 Laakiinse waxaad heli doontaan xoog markii Ruuxa Quduuska ahi idinku soo dego; oo markhaatiyaal ayaad iiga noqon doontaan Yeruusaalem, iyo Yahuudiya oo dhan, iyo Samaariya, iyo meesha dunida ugu fog.

Rooma 11:32 Waayo, Ilaah kulli wuxuu ku wada xidhay caasinimo inuu u wada naxariisto kulli. (eleēsē g1653) 11:33 Mool dheeraa hodantinimada iyo xigmadda iyo aqoonta Ilaah! Xukummadiisa lama baadhi karo, jidatkii lama raadin karo! 11:34 Waayo, bal yaa soo ogaaday maanka Rabbiga? Bal yaase lataliyihiisii noqday? 11:35 Yaase awil wax siiyey oo loo abaalgudi doonaa? 11:36 Waayo, wax waluba isagay ka yimaadeen oo ku yimaadeen oo u yimaadeen aawadiis. Ammaanta isagaa leh weligiis. Aamiin. (aīōn g165)

1 Korintos 6:9 Ama miyeydناan ogayn in kuwa xaqaa darani ayan dhaxlayn boqortooyadii Ilaah? Yaan laydin khiyaanayn. Ama dhillayaasha, ama kuwa sanamka caabuda, ama kuwa sinaysta, ama khaanisiinta, 6:10 ama tuugagga, ama kuwa wax badan damca, ama kuwa sakhraama, ama kuwa wax caaya, ama kuwa wax dulma, ma dhaxli doonaan boqortooyadii Ilaah. 6:11 Qaarkiin sidaas oo kale baad ahaan jirteen, laakiin waa laydinka maydhay, quduus baa laydinka dhigay, xaq baa laydinkaga dhigay magaca Rabbi Ciise Masiix iyo Ruuxa Ilaaheenna.

2 Korintos 5:17 Sidaas daraaddeed haddii qof Masiix ku jiro waa abuur cusub, oo waxyaalihii hore way idlaadeen, bal eega, wax waliba way cusboonaadeene. 5:18 Laakiin wax waliba waa xagga Ilaah kan inagula heshiiyey Masiix, oo na siiyey adeegidda heshiisnimada, 5:19 taas waxa weeye, Ilaah dunidu Masiix kula heshiiyey, isagoo aan dembiyadooda ku xisaabayin, oo noo dhiibay hadalka heshiisnimada. 5:20 Sidaas daraaddeed ergo ayaannu u nahay Masiix aawadiis, sidii Ilaah oo idinka baryaya xaggayaga, Masiix aawadiis waxaannu idinku baraynaa, Ilaah la heshiiya. 5:21 Wuxuu isaga oo aan dembi aqoonin ka dhigay inuu dembi noqdo aawadeen, inaynu noqnonno xaqnimada Ilaah ee ku jirta isaga.

Galatiya 1:6 Wawaan la yaabsanahay dhaqsiiyaha aad uga dhaqaqaqaysaan kii nimcada Masiixa idiinku yeedhay, oo aad u leexanaysaan injiil kale, 1:7 oo aan ahayn mid kale, laakiin waxaa jira kuwo idin dhibaya, oo doonaya inay injiilkii Masiixa qalloociyaan.

Efesos 2:1 Idinku waxaad ku dhimateen xadgudubyadiinna iyo dembiyadiinna, 2:2 kuwaas oo aad markii hore ugu socon jirteen sida socodka wakhtigan iyo sida madaxda xoogga hawada oo ah ruuxa haatan ka

dhex shaqaynaya carruurta caasinimada. (aiōn g165) 2:3 lyaga dhexdooda mar baynu dhammaanteen ku dhaqmi jirnay damacyada jidhkeenna, innagoo samaynaya waxyalaha jidhka iyo maanku ay doonayaan, oo innaguna xagga dabiiicadda waxaynu ka ahayn carruurti cadhada sida dadka kale. 2:4 Laakiinse llaaha naxariista hodanka ka ahu wuxuu inagu jeclaaday jacayliisa weyn, 2:5 oo sidaas daraaddeed markii aynu xadgudubyadeenna ku dhimannay wuxuu inala soo noolaysiiyey Masiix. Idinku nimco baad ku badbaaddeen. 2:6 Oo innagana isagii buu inala soo sara kiciyey, oo wuxuu isagii inala fadhiisiyey meelaha jannada xagga Ciise Masiix, 2:7 si uu wakhtiyada imanaya hodantinimada weyn oo nimcadiisa ugu muujiyo roonaanta uu inoogu qabo xagga Ciise Masiix. (aiōn g165) 2:8 Waayo, idinku waxaad ku badbaaddeen nimco xagga rumaysadka, mana aha wax xaggiinna ka yimid, 2:9 laakiinse waa hadiyadda llaah, mana aha xagga shuqullada, si aan ninna ugu faanin. 2:10 Waayo, innagu waxaynu nahay wixii uu sameeyey, oo waxaa laynoogu uumay Ciise Masiix shuqullada wanaagsan aawadood oo llaah hore ugu diyaariyey inaynu ku soconno.

Filiboy 3:7 Habase yeeshee waxyalihii faa'iidada ii ahaa kuwaas Masiixa aawadiis ayaan khasaare ku tirihey. 3:8 Runtii anigu wax kasta ayaan khasaare ku tirinayaan wanaagga aqoonta aan aqaan Rabbigaya Ciise Masiix aawadiis, kaas oo aan aawadiis wax kasta ugu khasaaray, oo haatan waxaan ku tirinayaan inay yihiin qushaash inaan Masiix faa'iido ahaan u helo 3:9 oo isaga dhexdiisa layga helo, anigoo aan lahayn xaqnimo tayda ah, taas oo sharciga laga helo, laakiinse anigoo leh tan laga helo rumaysadka Masiixa, taas oo ah xaqnimada xagga llaah rumaysadka lagaga helo,

Kolosay 1:15 Isagu waa suuraddii llaahaan la arki karin, oo ah curadka uunka oo dhan; 1:16 waayo, wax kastaba isagaa uumay, waxyalaha samooyinka ku jira, iyo waxyalaha dhulka joogaba, waxyalaha la arki karo iyo waxyalaha aan la arki karinba, hadday yihiin carshiyu ama sayidrimo ama madax ama amarro; wax walba isagaa uumay oo loo uumay. 1:17 Isagu wax kastaba wuu ka horreeyaa, oo wax kastaaba isagay isku haystaan. 1:18 Oo isagu waa madaxa jidhka, kaas oo ah kiniisadda, oo isagu waa bilowgii iyo curadka kuwii dhintay ka kacay, si uu uga horreeyo wax kastaba. 1:19 Waayo, waxaa Abbaha ka farxisay in buuxnaanta oo dhammu ay isaga ku jirto, 1:20 iyo inuu isaga wax kastaba xaggiisa kula heshiyo, isagoo kula nabday dhiiga iskutallaabtiisa; hadday yihiin waxyalaha dhulka jooga ama hadday yihiin waxyalaha samooyinka ku jiraba.

1 Tesaloniiika 4:1 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaannu idinku baryaynaa oo idinku waaninaynaa Rabbi Ciise, sidaad nooga hesheen sidii waajibka idinku ahayd inaad u socotaan oo llaah uga farxisaan, in sidaad ku socotaan, aad si ka badan u socotaan. 4:2 Waayo, amarradii aan Rabbi Ciise idinku siinnay waad og tihiin. 4:3 Maxaa yeelay, doonista llaah waxaa weeyaan inaad quduus ahaataan oo aad sino ka fogaataan, 4:4 in midkiin kastaaba garto siduu weelkiisa ugu hayn lahaa quduusnaan iyo maamuus, 4:5 mana aha inuu hammadda damaca xaaraanta ah ku socdo sida dadka aan llaah aqoonin;

2 Tesaloniiika 3:6 Hadda walaalayaalow, waxaannu magaca Rabbigeenna Ciise Masiix idinku amraynay inaad ka fogaataan walaal kasta oo si aan hagaagsanayn u socda oo aan ku soconayn cilmigii ay naga heleen. 3:7 Waayo, idinka qudhiiinuba waad garanaysaan sida idinku waajibka ah inaad nagu dayataan; waayo, si aan hagaagsanayn uma aannu socon markaannu idin dhex joognay. 3:8 Ninnana kama aannu cunin kibis aannan wax ka bixin, laakiin dhib iyo daal ayaannu ku shaqaysannay habeen iyo maalinba inaannan midkiinna culaysin; 3:9 mana aha inaannan amar u lahayn, laakiinse waa inaannu masaal idii noqonno oo aad nagu dayataan. 3:10 Waayo, xataa markaannu idinla joognay, waxaannu idinku amarnay, Mid hadduusan doonayn inuu shaqeeyo yuusan waxba cunin.

1 Timoteyos 2:1 Sidaas daraaddeed ugu horraysta waxaan kugu waaninayaa inaad llaah u baridid, oo aad u tukatid, oo aad u ducaysid, oo aad u mahadnaqid dadka oo dhan, 2:2 khusuusan boqorrada iyo kuwa amarka lehba, inaynu nolol xasilloon oo nabdaysan ku noolaanno, innagoo si walba cibaado iyo maamuus u leh. 2:3 Taasu way wanaagsan tahay, waana mid llaaha Badbaadiyeheenna ahu aqbali karo. 2:4 Wuxuu

doonayaa in dadka oo dhammu badbaado oo ay runta gartaan. 2:5 Waayo, waxaa jira Ilaah keliya iyo dhexdhexaadiye keliya oo u dhexeeya Ilaah iyo dadka, waana ninka Ciise Masiix ah,

2 Timoteeos 2:8 Bal xusuuso Ciise Masiix, kan kuwii dhintay ka soo sara kacay, oo Daa'uud ka soo farcamay, sida uu leeyahay injijkaa aan idinku wacdiyo, 2:9 kan aan u dhibtoodo oo aan u xidhnahay sidii mid wax xun falay; laakiinse erayga Ilaah ma xidhna. 2:10 Haddaba wax walba waxaan ugu adkaystaa kuwa la doortay aawadood inay iyana helaan badbaadada ammaanta weligeeda leh oo ku jirta Ciise Masiix. (aiōnios g166)

Tiitos 2:11 Waayo, nimcadii Ilaah way muuqatay, iyadoo badbaado u keenaysa dadka oo dhan, 2:12 oo ina baraysa inaynu cibaadola'aanta iyo damacyada dunida diidno, oo aynu wakhtigan haatan la joogo digtoonaan iyo xaqnimo iyo cibaado ku noolaanno, (aiōn g165) 2:13 innagoo sugayna rajada barakaysan iyo muuqashada ammaanta Ilaaheenna weyn oo ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. 2:14 Isagu nafsaddiisu u bixiyey aawadeen, inuu dembi oo dhan inaga furto oo uu inaga dhigto dad daahirsan oo uu isagu leeyahay oo ku dadaalaya shuquollo wanaagsan.

Filemon 1:3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix. 1:4 Had iyo goorba Ilaahay baan kuugu mahadnaqaa, anigoo baryadayda kugu xusuusanaya, 1:5 waayo, waxaan maqlay jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabto iyo rumaysadka aad Rabbi Ciise ku rumaysato. 1:6 Oo waxaan baryayaa in wadaagidda iimaankaagu uu socodsiiyo aqoonta wax kasta oo wanaagsan oo inoogu jira Masiixa. 1:7 Waayo, jacaylkaaga waxaan ku haystay farxad iyo dhiirranaan badan, maxaa yeelay, qalbiga quduusiinta adaa qabowjiyey, walaalkayow.

Cibraaniyada 1:1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala duduwan awowayaasheen kula hadlay nebiyadii, 1:2 laakiin maalmahan ugu dambaystoda wuxuu inagula hadlay Wiiliisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla, kan uu duniyooyinkana ku sameeyey. (aiōn g165) 1:3 Oo isagu waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta ahaantiisa, oo wax walba wuxuu ku hayaa erayga xooggiisa, oo goortuu daahirinta dadka dembiyadooda sameeyey dabadeed ayuu wuxuu fadhiistay Weynaha xagga sare midigliisa,

Yacquub 1:16 Yaan laydin khiyanayn, walaalahayga aan jeclahayow. 1:17 Hadiyat kasta oo wanaagsan iyo hibo kasta oo kaamil ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa xagga Abbaha nuurarka isagoo aan lahayn rogrogmad ama hoos laallaabasho. 1:18 Isagoo doonaya ayuu hadalka runta ah inagu dhalay si aynu u noqonno midhaha ugu horreeya oo uunkiisa.

1 Butros 3:18 Maxaa yeelay, Masiixba mar buu u xanuunsaday dembiyada. Isagoo xaq ah ayuu u xanuunsaday kuwa aan xaga ahayn aawadood inuu inoo keeno Ilaah. Xagga jidhka waa laga dilay, laakiinse xagga ruuxa waa laga nooleeyey.

2 Butros 1:3 Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu ina siiyey wax kasta oo ku saabsan nolosha iyo cibaadadaba, oo wuxuu inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay ammaantiisa iyo wanaaggiisa. 1:4 Wuxuu kuwaas inagu siiyey ballamadiisa qaaliga ah oo aad iyo aad u waaweyn, inaad kuwaas ku noqotaan kuwo ka qayb qaata dabiicadda Ilaah, idinkoo ka baxsaday kharribaadda dunida ku jirta ee ku timid damaca jidhka.

1 Yooxanaa 2:1 Carruurtaydiyey, waxaan waxyalahan idiinku soo qorayaa si aydhaan u dembaabin; oo qof uun hadduu dembaabo, waxaynu xagga Abbaha ku leennahay Dhexdhexaadiye, waana Ciise Masiix kan xaga ah. 2:2 Oo isaguna wuxuu dembiyadeenna u yahay kafaaraggudka; oo kuweenna oo keliya uma aha ee weliba wuxuu u yahay dembiyada dunida oo dhan.

2 Yooxanaa 1:7 Waayo, khaal'ino badan baa dunida u soo baxay, waana kuwa aan qiran in Ciise Masiix jidh ku yimid. Kaasus waa khaal'inka iyo ku Masiixa ka gees ah.

3 Yooxanaa 1:4 Ma lihi farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu ay runta ku socdaan.

Yuudas 1:3 Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan idiiin soo qoro wax ku saabsan badbaadada inaga dhexaysa, waxaa dirqi igu noqday inaan idiiin soo qoro oo aan idinku waaniyo inaad aad ugu dadaashaan iimaankii mar la wada siiyey quduusiinta oo dhan. **1:4** Waayo, waxaa jira niman qarsoodi idiinku soo galay, waana kuwii waa hore xukunkan loo qoray, oo ah kuwa aan cibaadada lahayn, oo nimcada Ilaheenna ku beddela nijaas, oo inkira Ciise Masiix oo ah Sayidkeenna iyo Rabbigeenna keliya.

Muujintii 3:19 In alla inta aan jeclahay waan canaantaa oo edbiyaa, sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen. **3:20** Bal eeg, albaabkaan taaganahay oo garaacaya; haddaba haddii nin codkayga maqlo oo albaabka iga furo, waan u soo gelayaa, oo waan la cashayn, isna wuu ila cashayn. **3:21** Kii guulaysta, waxaan siin doonaa amar uu carshigayga igula fadhiisto, sida aan aniguba u guulaystay, oo aan Aabbahay ugula fadhiistay carshigiisa. **3:22** Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kinisadaha.

Hagaha Akhrinta

Somali at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Qaamuuska

Somali at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

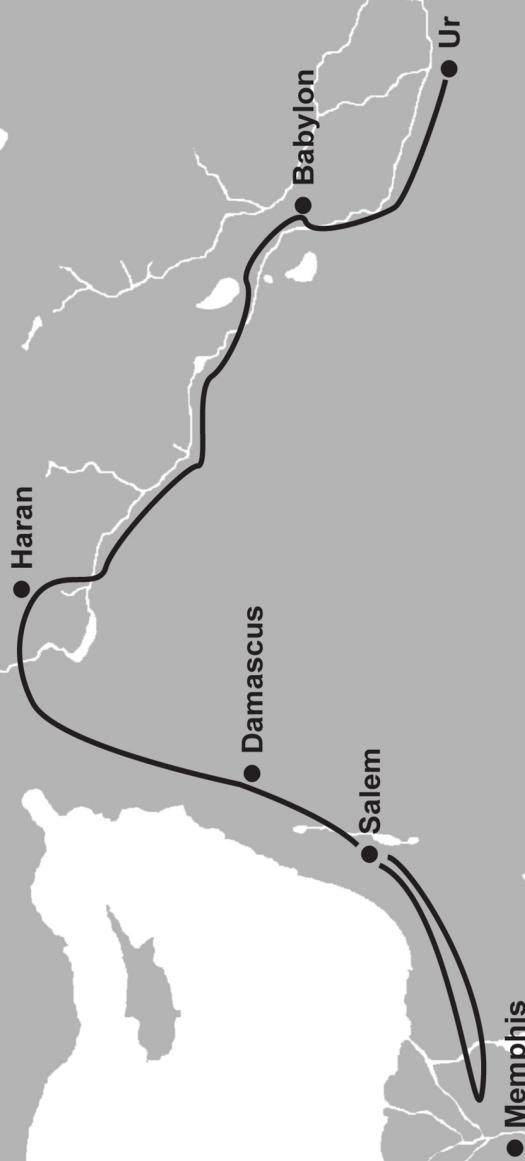
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

N

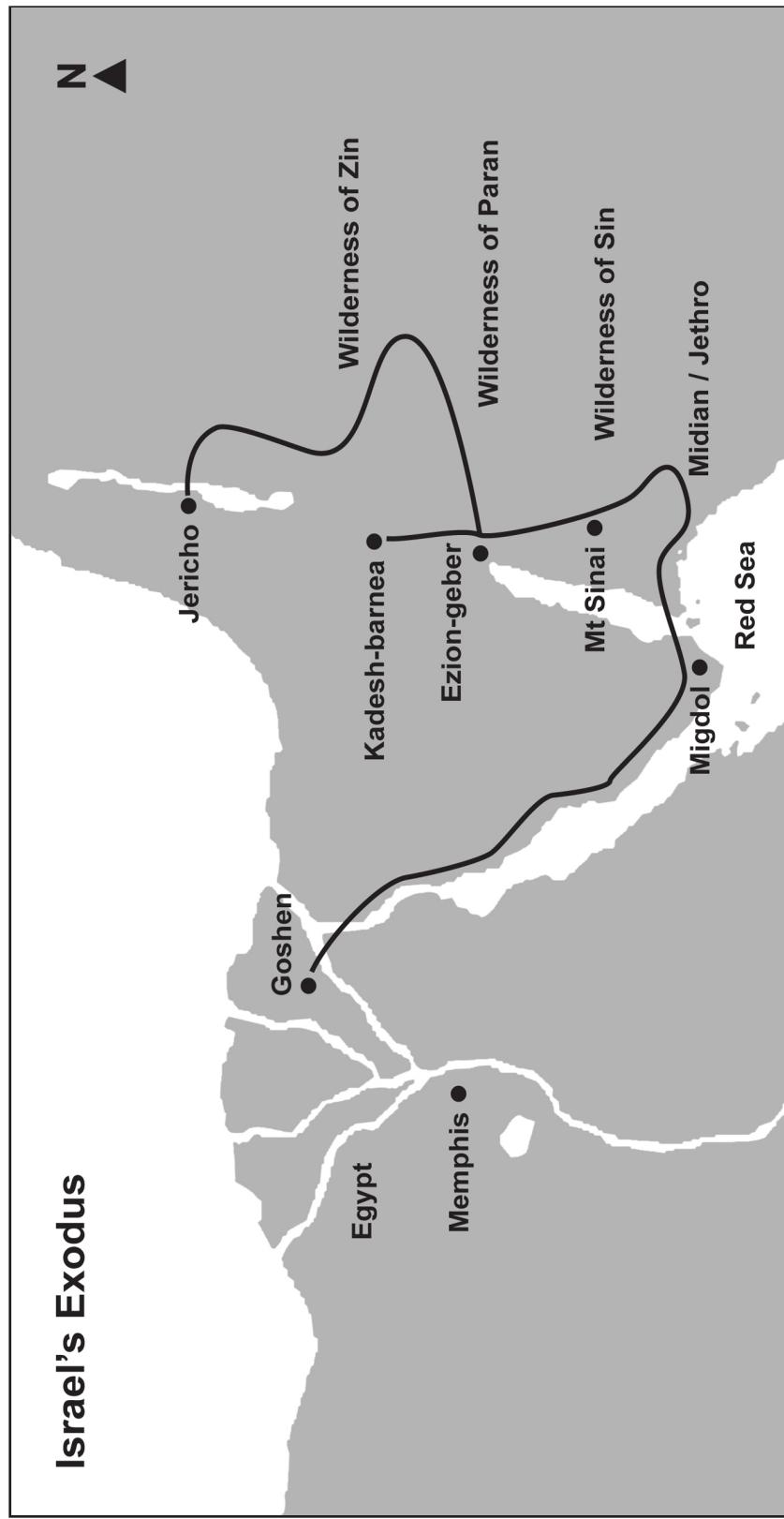
Abraham's Journey

Ibraahim kolki loo yeedhay, rumaysad buu ku addaacy inuu tago meeshuu ku heli ahaa dhaxalka, wuna tegey isagoo aan garanayn meeshuu ku socdo.

- Cibraaniyada 11:8

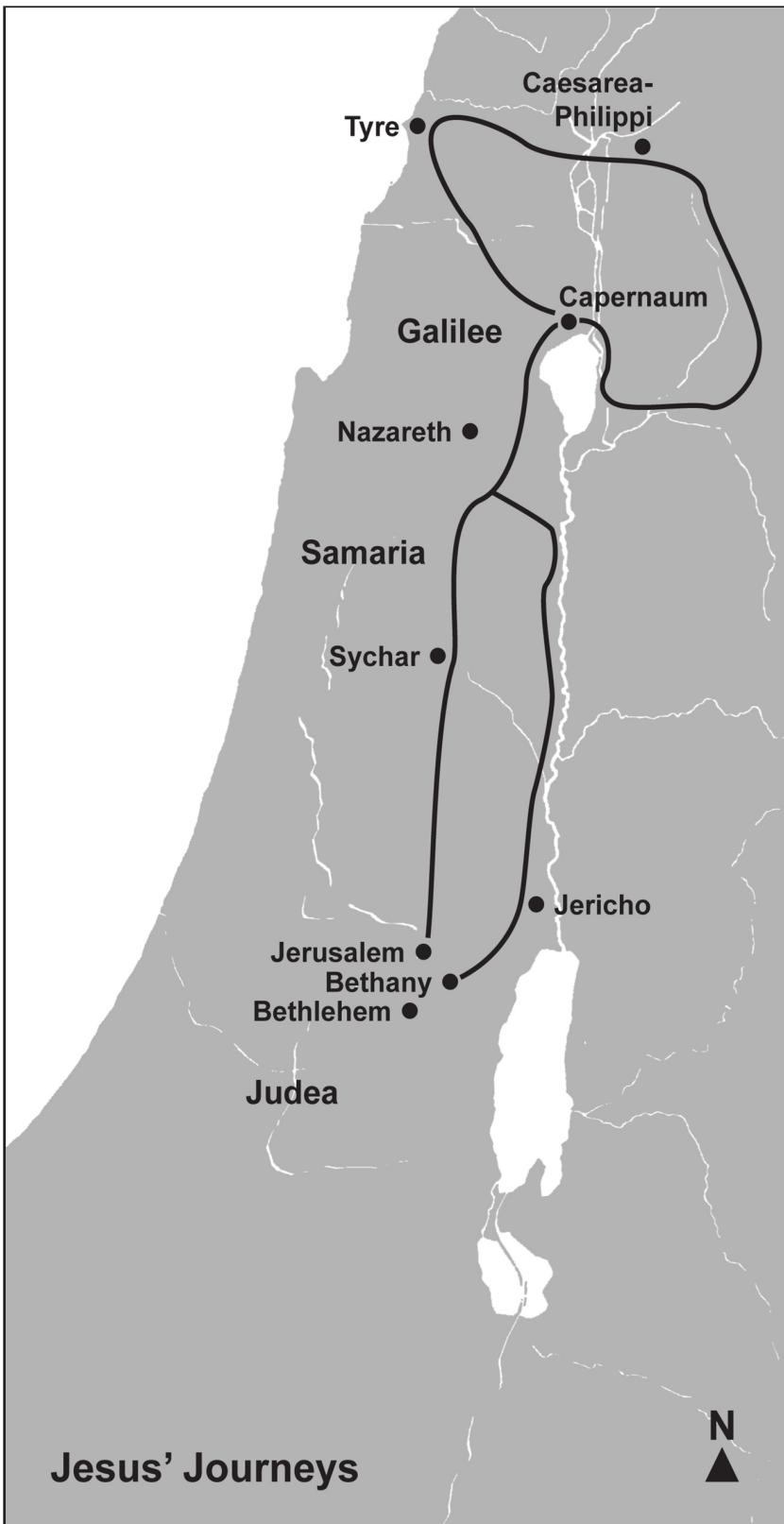
Israel's Exodus

N ▲

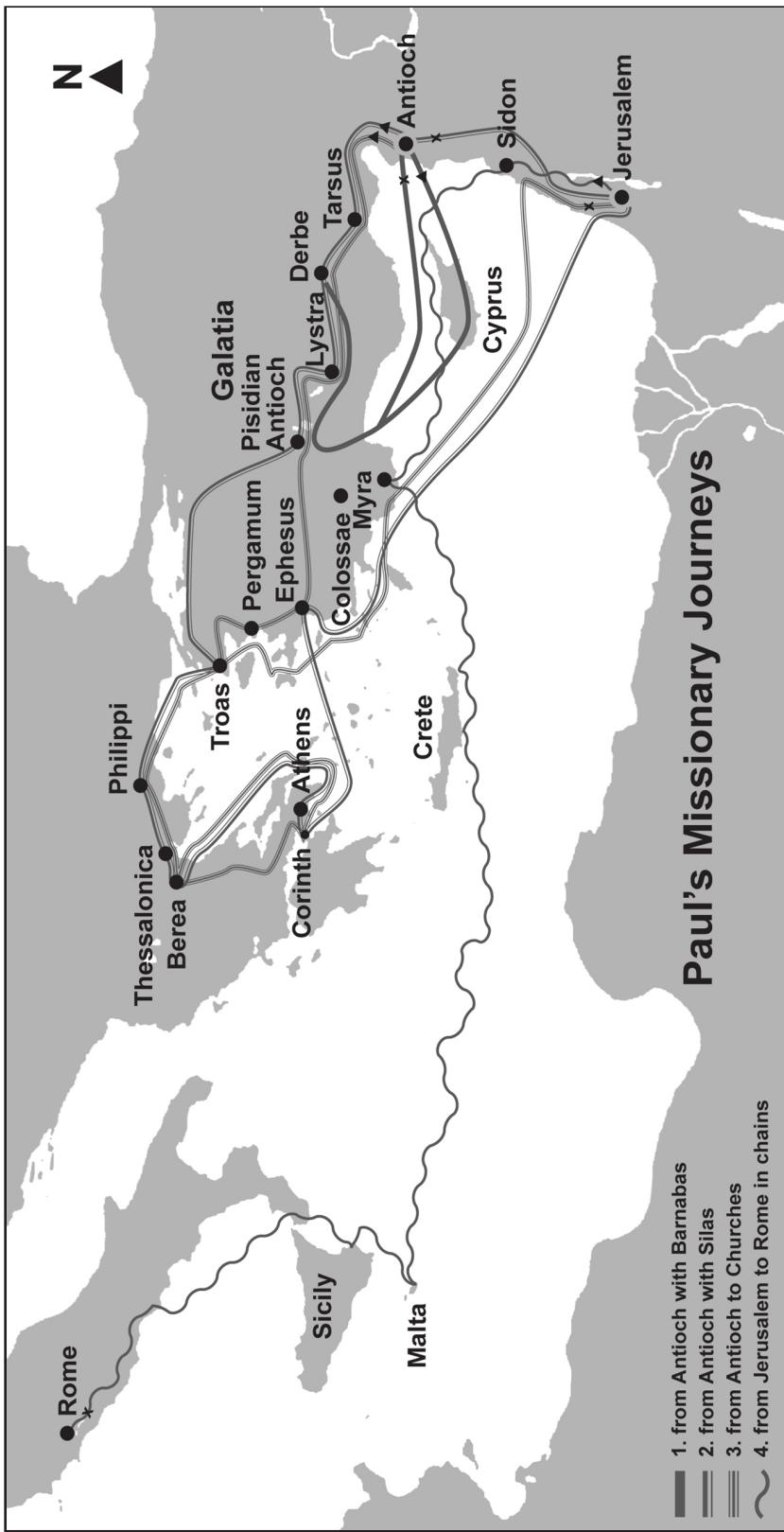
Oo markii Fircooni dadkii sii daayay, Ilaah kuma uu kaxayn jidka dalka reer Falastatin in kaствоо uu kaasu dhowaa, waayo, Ilaah wuxuu yidhi,
Waaba intaasoo dadku markay dagaal arkaan ay qoomameeyaan, oo ay Masar dil ugu noqdaan. - Baxniiintii 13:17

Jesus' Journeys

Waayo, Wilka Aadanahu uma iman in loo addeego laakin inuu adeego iyo inuu naftisa dad badan furashadoda u bixiyo. - Markos 10:45

N
▲

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
  - 1830 John Williams reaches Polynesia
  - 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
  - 1614 Japanese kill 40,000 Christians
  - 1572 Jesuits reach Mexico
  - 1517 Martin Luther leads Reformation
  - 1455 Gutenberg prints first Bible
  - 1323 Franciscans reach Sumatra
  - 1276 Ramon Llull trains missionaries
  - 1100 Crusades tarnish the church
  - 1054 The Great Schism
  - 997 Adalbert martyrd in Prussia
  - 864 Bulgarian Prince Boris converts
  - 716 Boniface reaches Germany
  - 635 Alopen reaches China
  - 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
  - 432 Saint Patrick reaches Ireland
  - 397 Carthage ratifies Bible Canon
  - 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
  - 325 Niceae proclaims God is Trinity
  - 250 Denis reaches Paris, France
  - 197 Tertullian writes Christian literature
  - 70 Titus destroys the Jewish Temple
  - 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
  - 52 Thomas reaches Malabar, India
  - 39 Peter reaches Gentile Cornelius
  - 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

► Who are we?	What are we? ►		Genesis 1:26 - 2:3	
	How are we sinful? ►		Romans 5:12-19	
	Where are we? ◀		Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
Revelation 20:13 Thalaasa				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
Revelation 19:20 Lake of Fire				
Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Aayaha

Somali at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you*," John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku baatisa magaca Aabbaha iyo Wilka iyo Ruuxa Quduuskaa, - Matayos 28:19

